

FOND SOĊJALI EWROPEW
MALTA 2007-2013

MINISTERU GHALL-EDUKAZZJONI U X-XOGHOL

IS-SEGRETARJAT PARLAMENTARI
GHALL-PRESIDENZA TAL-UE 2017 U L-FONDI TAL-UE

GWIDA GHALL-EDUKATURI FUQ IL-PEDAGOĠIJA U L-ASSESSJAR

L-UŻU TAL-APPROĊĊ LI JIFFOKA FUQ IL-KISBIET MIT-TAGHLIM

L-ISPANJOL

LIVELLI **7** **8** **9** **10**

Learning
Outcomes
Framework

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

L-ebda parti minn dan id-dokument ma tista' tiġi kkupjata jew preżentata bħala verżjoni uffiċjali, jew bħala dokument li ġie prodott b'affiljazzjoni jew approvat mid-DQSE.

Disinn Grafiku: Outlook Coop

II-Kontenut

L-Introzzjoni	5
1. II-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett	9
2. II-Pedagoġija	
A. II-Pedagoġija u l-prattiki għat-tagħlim	29
B. <i>L-embedding</i> fit-tagħlim tat-Temi Krosskurrikulari.....	33
Ċ. It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell	37
D. It-tagħlim ta' livelli differenti fl-istess sena	42
E. It-tagħlim ta' livell wieħed fuq sentejn	43
3. L-Assessjar	
A. Metodoloġiji li jassiguraw assessjar xieraq	45
B. Metodoloġiji ta' assessjar inklussiv	52
Ċ. Modi ta' assessjar ta' min joqgħod fuqhom u validi	54
D. L-Assessjar tat-Temi Krosskurrikulari	56
E. Ir-Rappurtaġġ tal-Progress.....	57
Ir-Referenzi	60
L-Appendiċi: It-Temi Krosskurrikulari	62

L-Introduzzjoni

Wara l-approvazzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kurrikulu (NCF) fl-2012, gie varat pjan ambizzjuż bil-għan li jpoġġi t-teorija fil-prattika. Mibni fuq il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali (2000), dan jindirizza dawk in-nuqqasijiet li jeżistu fil-proċess tat-tagħlim f'Malta fejn l-enfasi qed iddur mit-tagħlim tas-sugġett għal fuq it-tagħlim tal-istudenti.

Il-qafas tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali ħadem fuq id-dokumenti marbuta ma' ċerta *policies* maħruġa mill-Kummissjoni Ewropea. Dawn kienu jinkludu l-*Key Competences for Lifelong learning – A European Reference Framework* (inkluż fl-anness tar-Rakkomandazzjonijiet; 2006/962/EC); l-*Strategic Framework for European Cooperation in Education and Training* (ET 2020; 2009) u l-*Europe 2020 – A Strategy for Smart Sustainable and Inclusive Growth* (COM (2010) 2020) li kien kontinwazzjoni tal-*Lisbon Strategy for Growth and Jobs* (Memo 06/478/12 Dec 2006).

Fl-isfond tal-iżvilupp storiku Malti, u fuq il-bażi tal-kurrikulu u d-dokumentazzjoni tal-UE, l-NCF ifittex li jipprovdi direzzjoni strategika billi jirrazzjonalizza l-bidliet meħtieġa u l-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-kontenut tas-settur/sugġett, il-pedagogiji u l-assessjar. L-NCF gie pprezentat b'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja filwaqt li jiccelebra d-diversità billi jaħseb għall-istudenti kollha f'kull stadju tal-edukazzjoni tagħhom. Huwa għandu l-għan li jintroduci aktar ekwità u diċentralizzazzjoni fis-sistema nazzjonali. L-NCF ifittex li jipprezenta kurrikulu mingħajr kantunieri li jirrifletti tranżizzjoni mingħajr skossi, filwaqt li jkompli jibni u jestendi fuq il-pedamenti sodi tal-edukazzjoni bikrija. Fuq kollox, l-NCF għandu l-għan li jipprovdi edukazzjoni ta' kwalità għal kull student/a billi jnaqqas il-persentaġġ ta' persuni li jitolqu kmieni mill-iskola filwaqt li jhegġi għom ikomplu l-edukazzjoni oġġla.

L-NCF ippropona *Learning Outcomes Framework* (LOF) bħala l-bażi għat-tagħlim u l-assessjar matul is-snin tal-edukazzjoni obbligatorja. L-għan tal-*Learning Outcomes Framework* huwa li jehles lill-iskejjel u lill-istudenti minn għarfien impost ċentralment b'sillabi li jiffukaw fuq l-għarfien impost, u jagħtihom aktar libertà sabiex jiżviluppaw programmi li jissodisfaw il-qafas tal-għarfien, l-attitudnijiet u r-riżultati mibnija fuq il-ħiliet li huma meqjusa bħala l-livelli edukattivi nazzjonali għall-istudenti kollha f'Malta. Għaldaqstant, l-LOF huwa maħsub sabiex eventwalment iwassal għal aktar awtonomija fil-kurrikulu tal-kulleġġi u l-iskejjel bil-għan li jindirizzaw aħjar il-bżonnijiet tat-tagħlim tal-istudenti tagħhom.

Numru ta' dokumenti lokali oħra li ġew ippubblikati f'dawn l-aħħar xhur ukoll kienu ta' kontribut għall-ħtieġa ta' approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim fl-istrutturi edukattivi preżenti. B'mod partikolari, il-*Framework for the Education Strategy for Malta 2014-2024* (2014), l-*Istrategija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulhadd f'Malta u Għawdex 2014-2019* (2014), *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014* (2014), *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta* (2014), *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* (2015) u r-*Respect for All Framework* (2014) kollha jiffokaw fuq il-ħtieġa li jiġu offruti opportunitajiet indaqs lill-istudenti kollha sabiex jiksbu riżultati edukattivi ma' tmiem l-edukazzjoni tagħhom u li jippermettulhom jieħdu sehem f'tagħlim tul il-ħajja, u b'hekk jitnaqqsu l-ħafna każijiet ta' studenti li jitolqu kmieni mill-iskola filwaqt li jiġi assigurat li l-istudenti kollha jiksbu l-ħiliet bażiċi fil-litteriżmu, fil-matematika, fix-xjenza u fit-teknoloġija.

Il-Proġett ESF 1.228 – *Design of Learning Outcomes Framework, Associated Learning and Assessment Programmes and Related Training* huwa maħsub li jwassal dan l-approċċ tal-*Learning Outcomes Framework* lill-edukaturi u l-partijiet ikkonċernati fil-edukazzjoni obbligatorja. Dan jindirizza l-iżvilupp olistiku tal-istudenti kollha u jiddefendi l-edukazzjoni ta' kwalità għal kulhadd bħala parti mill-istrategija koerenti għat-tagħlim tul il-ħajja li għandha l-għan li tassigura

li t-tfal kollha jkollhom l-opportunità jiksbu l-ħiliet u l-attitudnijiet meħtieġa sabiex ikunu ċittadini attivi tal-futur li jirnexxu fuq il-post tax-xogħol u fis-soċjetà irrispettivament mill-istat soċjo-ekonomiku, kulturali, razzjali, etniku, reliġjuż, tal-ġeneru u sesswali.

L-LOF ser jippermetti flessibilità fit-tagħlim u fil-programmi tat-tagħlim sabiex jiġu indirizzati bżonnijiet speċifiċi filwaqt li nibnu fuq il-kwalitajiet fil-kuntest ta' komunitajiet tat-tagħlim f'kullegġi u skejjel differenti. Dan il-kunċett ta' flessibilità qed ikun inkoraġġit matul il-qafas kollu. Filwaqt li wieħed irid jirrikonoxxi l-fatturi li jmorru lil hinn mill-iskola li jaffettwaw ir-riżultati tal-istudenti, bħall-faqar u l-esklużjoni soċjali, l-LOF ifittex li jtejjeb l-esperjenzi tat-tagħlim tal-istudenti billi jinkoraġġixxi l-kreattività, il-litteriżmu kritiku, l-impreditorija u l-innovazzjoni f'kull livell. Dawn jippermettu li l-istudenti jilħqu l-potenzjal tagħhom billi jżewġu flimkien dak li jkunu tgħallmu mal-kuntesti personali tagħhom. B'riżultat ta' hekk, l-istudenti jitgħallmu jiżviluppaw attitudni pożittiva u apprezzament akbar lejn it-tagħlim.

Il-bidla minn kurrikulu bbażat fuq kontenut preskrittiv għal approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim ser tħalli effett fuq il-programmi kollha fl-iskejjel u fuq l-eżamijiet barranin u l-assessjar mat-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja f'Malta.

L-LOF gie ddisinjat ukoll sabiex jilħaq l-erba' għanijiet edukattivi msemmija fl-*Education Strategy for Malta 2014 – 2024* (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2014), fosthom li:

- jitnaqqsu d-differenzi fir-riżultati edukattivi bejn is-subien u l-bniet u bejn studenti li jattendu skejjel differenti, jitnaqqas in-numru ta' studenti li jmorru ħażin, jiżied il-livell fil-litteriżmu, fil-matematika u fix-xjenza u t-teknoloġija, u jogħla l-livell tal-istudenti;
- jingħata s-sapport għal riżultati aħjar lil tfal f'riskju ta' faqar jew li ġejjin minn familji bi dħul baxx u jitnaqqsu r-rati ta' studenti li jieqfu kmieni mill-iskola;
- tiżdied il-partecipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja u t-tagħlim għall-adulti;
- tiżdied ir-rata ta' studenti li jkomplu jistudjaw u jiżdied il-livell tar-riżultati f'edukazzjoni u taħriġ oġhla, vokazzjonali u terzjarju.

Il-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar (LAPs) li ġew żviluppati għal kull sugġett ser jassiguraw li ċ-ċentru jkun l-istudent. Għaldaqstant, l-attivitajiet ta' tagħlim ser ikunu mfassla sabiex jistimolaw il-kreattività u l-immaginazzjoni; jgħinu lill-istudenti jagħmlu l-ġudizzji tagħhom meta jeditjaw/jikkoreġu x-xogħol tagħhom; jiżviluppaw il-ħiliet investigattivi u kostruttivi tal-istudenti billi tintuża midja differenti u jiġu inkoraġġuti ħiliet riċettivi (is-smiġħ u l-qari) li jwasslu għal ħiliet produttivi (it-taħdit u l-kitba). L-LAPs huma maħsuba wkoll sabiex tinħoloq atmosfera fejn l-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet personali tagħhom sabiex isolvu l-problemi u l-abiltà tagħhom biex jaħsbu u jirraġunaw b'mod loġiku; jirriflettu fuq ir-riżultati u l-konsegwenzi filwaqt li jesploraw alternattivi possibbli, u japplikaw kuntesti interessanti u realistiki li jagħmlu sens għalihom.

Bl-użu tal-LAPs, l-għalliema ser ikunu mħeġġa joħolqu sitwazzjonijiet u riżorsi li jkunu interessanti b'mod intrinsiku, li jinkludu fihom il-kultura, u li joffru sfida konjittiva filwaqt li jippermettu lill-istudenti jsiru ħaġa waħda mal-informazzjoni varja li jkunu kisbu.

IL-PROGRAMM TA' TAGHLIM U ASSESSJAR GĦALL-ISPANJOL

Dan id-dokument, li hu maħsub għal min jieħu d-deċiżjonijiet, l-educaturi u l-għalliema fil-klassi, jippreżenta l-Programm ta' Tagħlim u Assessjar (LAP) għall-Ispanjol.

L-LAP jinkludi:

- **Il-Learning Outcomes Framework (LOF)** – Dan jinkludi sett ta' Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (Subject Learning Outcomes (SLOs)) li jispjega x'għandu jkun jaf, jifhem jew ikun kapaċi jagħmel l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim. Dawn il-kisbiet mit-tagħlim huma ddisinjati biex jintużaw f'numri varji ta' kuntesti ta' tagħlim u mgħallma permezz ta' metodi differenti. Dawn jistabbilixxu r-riżultat aħħari aktar milli jiddeskrivu l-proċess ta' tagħlim jew l-attivitajiet ta' tagħlim.
- **Noti fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar** – l-kisbiet mit-tagħlim huma miktuba b'tali mod li jwasslu informazzjoni fuq il-pedagoġija u, flimkien mal-istrategiji tal-assessjar marbuta ma' kull kisba, jissettjaw idea ċara tal-assessjar. Dan id-dokument jelenka prattiki tajbin għat-tagħlim kif ukoll linji gwida għall-assessjar li jstgħu jintużaw mill-educaturi filwaqt li jadattawhom sabiex jilħqu l-bżonnijiet tal-istudenti tagħhom.

Dan id-dokument sar b'kollaborazzjoni bejn Outlook Coop Learning Outcomes Framework Joint Venture li tinkludi lil Outlook Coop b'ħala s-sħab ewlieni, East Coast Education Ltd, u l- University College London Institute of Education, flimkien mad-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE). Is-Sur Barry Smith (Direttur Tekniku tal-Joint Venture), is-Sur Godfrey Kenely (id-Direttur tal-Kuntratti tal-Joint Venture), Dr Michelle Attard Tonna (Kap tal-Proġett) u s-Sur Gaetano Bugeja (Project Leader) mexxew lill-esperti tal-proġett.

II-Kontributuri

Nixtiequ nirringrazzjaw lill-esperti msemmija hawn taħt li taw il-kontribut tagħhom fl-iżvilupp tal-Learning Outcomes Framework u d-Dokument fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar għall-Ispanjol.

L-Esperti tas-Suġġett:

CAPARROS Luisa
CILIA PORTELLI Alessia
ZAMMIT BUGEJA Antoinette

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett

L-ISPANJOL

LIVELLI 7 8 9 10

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) għall-Ispanjol jinkludu minn Livell 7 sa Livell 10.

Fi ħdan il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (LOF), f'Livell 10 huwa meqjus bħala l-livell għall-istudenti 'tajbin ħafna u b'talent'. Il-kisbiet mit-tagħlim fi ħdan dan il-livell huma l-oġġa tal-ispettru kollu u jwasslu lill-istudenti għal aktar tagħlim.

Il-kunċett bażiku huwa aħjar, *aktar* milli *aktar*. F'Livell 10, l-istudenti juru fehim aktar profund u applikazzjoni usa' tal-kontenut fil-Livell 9 li jimmarka t-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja. Il-kisbiet mit-tagħlim tal-Livell 10 jiffokaw fuq tliet fatturi ewlenin:

- zieda fil-livell ta' fehim sofistikata tal-kontenut ta' Livell 9
- aktar awtonomija ta' tagħlim fl-iżvilupp tal-fehim u l-ħiliet
- zieda fl-applikazzjoni u s-soluzzjoni ta' problemi.

Wieħed ta' min jinnotta li kull Livell ta' Kisbiet mit-Tagħlim jista' jkompli jiġi estiż, u s-suġġerimenti għal dawn ser inkunu inkluzi fil-parti tal-Pedagoġija u l-Assessjar f'dan id-dokument.

LIVELL 7

L-Aspett tas-Suġġett: Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nirriproduċi, verbalment, il-ħsejjes awtentiki tas-sistema tal-vokali u l-konsonanti fil-kuntest.
 - IL-QARI U L-FEHIM
2. Kapaċi niddistingwi bejn il-konsonanti/ħsejjes li huma differenti mill-Malti/Ingliz.
3. Kapaċi nsellem lil ħaddieħor b'mod xieraq, nistaqsihom kif inhuma, ngħidilhom kif jiena jien u nistaqsi kif inhi persuna oħra billi nuża '*Hola! Buenos días / Buenas tardes / noches, ¿Qué tal? ¿Cómo estás / está? bien, mal, fenomenal*' u aġġettivi sempliċi oħra.
 - IS-SMIGH U T-TAĦDIT
4. Kapaċi nagħmel apologija, nesprimi apprezzament, nagħti merħba u ngħid saħħa.
5. Kapaċi nuża forom differenti ta' indirizz biex nitkellem ma' ħbieb, membri tal-familja, persuni fl-awtorità, u persuni li ma nafhomx, *billi nuża modi formali u informali ta' indirizz u lingwaġġ li jaqbel mar-reġistru u mas-sitwazzjoni*.
6. Kapaċi nirreaġixxi u nwieġeb għal kmandi u istruzzjonijiet sempliċi fil-klassi bħal '*lee, escribe, escucha, levántate/ siéntate, abre/cierra*', eċċ.
7. Kapaċi nitlob għall-għajnuna jekk ma nifhimx *billi nuża frażijiet ta' għajnuna bħal 'Perdón, ¿Puede repetir? No entiendo, Por favor', '¿Cómo se dice/ escribe ... en español/inglés?', 'Por favor, tengo un problema', 'Gracias', 'De nada.'*
 - IT-TAGHLIM SOĊJALI
8. Kapaċi nintroduċi lili nnifsi, ngħid kemm għandi żmien, għeluq snini, in-numru tat-telefown, in-nazzjonalità, fejn noqgħod u nistaqsi l-ismijiet, l-etajiet, l-indirizzi u n-nazzjonalitajiet tal-oħrajn.
9. Kapaċi nagħti merħba u nintroduċi persuni lil ħaddieħor u ngħid x'jisimhom, l-età, in-numru tat-telefown u l-indirizz tagħhom.
 - IS-SMIGH U T-TAĦDIT
10. Kapaċi naqra/nisma' u nuri fehim tad-dettalji (isem, età, numru tat-telefown, indirizz, nazzjonalità) ta' ħaddieħor f'testi u/jew f'konverżazzjonijiet.
 - IS-SMIGH U T-TAĦDIT
11. Kapaċi nikteb introduzzjoni qasira fuqi u nagħti dettalji personali *billi nuża verbi bħal 'llamarse, tener, vivir, ser' fil-Presente de Indicativo*.

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi nuri fehim ta' u niproduċi numri sa 1,000, kif ukoll nidentifika u nesprimi n-numri ordinali 'primero/a' sa 'décimo/a.'
2. Kapaċi ngħid il-ħin u nistaqsi x'ħin hu *billi nuża vokabolarju bħal, 'mediodía, medianoche, de la mañana/tarde/noche/ madrugada, en punto.'*
3. Kapaċi nidentifika d-data tal-ġurnata kurrenti u ngħid ix-xhur tas-sena.
4. Kapaċi ngħid id-data tat-twelid tiegħi u/jewel *día del santo* u nistaqsi fuq għeluq snin ħaddieħor jew *el día del santo*.
5. Kapaċi niddeskrivi t-temp f'Malta u f'pajjiżi oħra u nistaqsi fuq it-temp f'pajjiżi oħra *billi nuża espressjonijiet bħal 'hace/hay/está' u l-verbi 'llover' u 'nevar.'*
 NITGHALLEM BIEK INSIR NAF
6. Kapaċi niddeskrivi t-temp fi staġuni differenti *billi nuża l-prepożizzjonijiet addattati 'en la primavera, en verano, en otoño, en invierno' u espressjonijiet fuq it-temp li jaqblu.*
 NITGHALLEM BIEK INSIR NAF
7. Kapaċi ngħid kif ser ikun it-temp għada, il-ġimgħa li ġejja, eċċ. *billi nuża l-frazi verbali 'ir a + infinitivo', p.eż. 'va a llover, va a hacer frío.'*

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Familja u l-annimali domestiċi

1. Kapaċi nidentifika kemm hemm persuni fil-familja tiegħi u min huma *billi nuża vokabolarju tal-membri tal-familja u aġġettivi possessivi; u billi nuża 'y, pero, también, que' u l-verbi 'ser, tener, llamarse', il-forma tal-verb 'hay' u l-avverb 'no' biex niffirma n-negattiv, eż. 'No tengo hermanos pero tengo un perro que se llama Paqui.'*
2. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor biex jiddeskrivu l-familja tagħhom u nifhem dak li jgħiduli *billi nuża strutturi bħal '¿Cuántas personas hay en tu familia?, ¿Quiénes son?, ¿Tienes hermanos?'*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
3. Kapaċi ngħid jekk għandix animal domestiku jew le, u niddeskrivi l-animall/i *billi nuża vokabolarju marbut mal-animalli, aġġettivi deskrittivi, il-verbi 'tener, ser, llamarse' u l-forom negattivi tagħhom, eż. 'No tengo animales; Tengo un conejo gris.'*
4. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor jekk għandhomx animal/i domestiku/domestiċi *billi nuża strutturi bħal '¿Tienes mascotas en casa?'* u nuri li nifhem id-deskrizzjoni mogħtija tagħhom.
5. Kapaċi nsemmi animalli domestiċi *bħal 'perro, gato, conejo, pájaro.'*
6. Kapaċi nikteb test li jiddeskrivi l-familja tiegħi, inkluż xi animalli domestiċi.
7. Kapaċi nipprepara powster li jiddeskrivi l-animall jew l-animall domestiku favorit tiegħi, inkluż informazzjoni fuq karatteristiċi distinti (il-ħabitat, il-kulur, id-daqs, ir-razza).
 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspett tas-Suġġett: Niddeskrivi lill-Oħrajn

1. Kapaċi nagħti deskrittjoni fiżika tiegħi nnifsi, tal-membri tal-familja, ta' ħbiebi u tal-animalli domestiċi tiegħi, kif ukoll nenfasizza aspetti mill-karattru tagħhom *billi nuża aġġettivi biex niddeskrivi t-tul, id-daqs, il-kulur tax-xagħar u tal-għajnejn u l-karattru, filwaqt li nenfasizza l-fehim bejn aġġettiv u nom u l-pożizzjoni.*
2. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor biex jiddeskrivu lilhom infushom u lill-membri tal-familja, ħbieb u animalli domestiċi tagħhom *billi nuża '¿Cómo es? ¿De qué color tiene el pelo/los ojos?'*, u nenfasizza l-fehim bejn l-aġġettiv u n-nom u l-pożizzjoni.
3. Kapaċi naqra u nisma' testi li jiddeskrivu lil persuni u animalli domestiċi, u nuri kif jidhru u x'tip ta' karattru għandhom.
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
4. Kapaċi nikteb deskrittjoni tal-familja tiegħi jew familja, ħbieb u animalli domestiċi immaġinarji *billi nuża aġġettivi li jiddeskrivu l-karattru u karatteristiċi fiżiċi, u l-forom tal-verbi 'ser, tener, llamarse, vivir.'*
 LINGWAĠĠ ESPRESSIV
5. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex nipprepara kwestjonarju biex nistaqsi fuq il-familji, l-animalli domestiċi u l-ħbieb ta' persuni fil-klassi tiegħi, u nippreżenta d-dejta miġbura.
 IT-TAGHLIM KREATTIV

L-Aspett tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nidentifika oġġetti fil-klassi u nistaqsi x'inhu oġġett *billi nuża strutturi bħal, '¿Qué es esto?, ¿Cómo se dice ... en español?'*
2. Kapaċi niddeskrivi l-klassi tiegħi *billi nuża l-forma tal-verb 'hay' u nenfasizza l-fehim tal-artiklu u n-nom.*
3. Kapaċi nitlob l-għajnuna fil-klassi bl-Ispanjol *billi nuża '¿puedo?, perdón, ¿tiene usted? ¿tienes?, tengo un problema, puedes repetir, por favor, gracias, quiero.'*
 IT-TAGHLIM SOĊJALI
4. Kapaċi nsib oġġetti fil-klassi u nistaqsi fuq il-post fejn qegħdin l-oġġetti *billi nuża aġġettivi dimostrattivi, prepożizzjonijiet tal-post u l-verb 'estar.'*
5. Kapaċi nagħmel użu mill-istrutturi *bħal 'está en la ciudad/en las afueras/en el campo/en la costa/en un pueblo.'*
6. Kapaċi niddeskrivi l-iskola tiegħi *billi nsemmi l-faċilitajiet u nistaqsi lil haddieħor fuq l-iskola tagħhom billi nuża vokabolarju bħal 'el edificio, el patio, una biblioteca, un comedor/una cafetería, un gimnasio.'*
7. Kapaċi nidentifika suġġetti differenti fl-iskola tiegħi u fl-iskola ta' haddieħor.
8. Kapaċi nagħti informazzjoni fuq l-iskeda tiegħi, nispeċifika l-ħinijiet tal-lezzjonijiet tiegħi, u nistaqsi lil haddieħor fuq il-ħinijiet tal-lezzjonijiet tagħhom, eż. *'¿A qué hora es la clase de inglés?, A las 8 00/los lunes tengo matemáticas, Y tú, ¿qué tienes a las ocho / los lunes?'*
9. Kapaċi naqra testi fuq l-iskejjel u s-suġġetti mgħallma u niddetermina d-differenzi bejn ir-rutini tal-iskejjel fil-kuntest lokali u fi Spanja.
 IL-QARI U L-FEHIM
10. Kapaċi nitkellem fuq ir-rutina tiegħi skolastika u nistaqsi lil haddieħor fuq ir-rutini tagħhom, inkluż il-ħin u l-ħinijiet tal-ġurnata, *billi nuża strutturi bħal 'x veces a la/por semana/al día' u 'empezar/terminar a' ma' frażijiet tal-ħin.*
11. Kapaċi niddeskrivi s-suġġetti tiegħi u nistaqsi lil haddieħor għall-opinjonijiet tagħhom fuq is-suġġetti li qed jistudjaw, inżomm konverżazzjoni mal-pari tiegħi.
 LINGWAĠĠ ESPRESSIV
12. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn billi nuża dizzjunarij bilingwi u tal-ICT biex nirriċerka l-iskejjel u ġurnata skolastika f'pajjiż fejn jikkellmu bl-Ispanjol, u nieħu sehem fi preżentazzjoni bl-Ispanjol fuq is-sejbiet tagħna.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GħAD-DIVERSITÀ

L-Aspett tas-Suġġett: Opinjonijiet

1. Kapaċi nitkellem dwar il-preferenzi tiegħi fir-rigward tal-animali, persuni fil-familja tiegħi u suġġetti tal-iskola *billi nuża aġġettivi biex ngħid għaliex flimkien ma' kliem bħal eż, 'porque, pero, también, y' u aġġettivi suġġettivi tal-opinjoni, eż. 'es majo/a, simpático/a, antipático/a, divertido/a', eċċ.*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
2. Kapaċi nistaqsi lil haddieħor fuq x'jogħgħobhom u ma jogħgħobhomx *billi nuża vokabolarju bħal '¿Qué piensas de ... ¿Te gusta(n)?, ¿Qué prefieres?, ¿Cuál es tu asignatura favorita/preferida / tu animal favorito/preferido?'*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
3. Kapaċi niddetermina l-preferenzi ta' haddieħor fir-rigward ta' animali, persuni fil-familja tiegħi u l-ħajja tal-iskola, u nuri rispett għall-ideat u perspettivi differenti fis-soċjetà.
 IL-BIDLA SOĊJALI
4. Kapaċi nikteb test qasir biex ninforma lil haddieħor fuq il-preferenzi tiegħi u nagħti raġunijiet għal dan.
 NITGħALLEM INKUN JIEN
5. Kapaċi noħloq powster, billi nuża materjal li jerga' jintuża u li fih nispjega għaliex qed nistudja l-Ispanjol u għaliex jogħgħobni l-Ispanjol *billi nuża strutturi bħal 'Aprendo español porque, me gusta/no me gusta, me encanta.'*
 NITGħALLEM INKUN JIEN

L-Aspett tas-Suġġett: Id-Dar u ż-żona tal-madwar

1. Kapaċi ngħid fejn noqgħod u nqiegħdu f'kuntast usa' *billi nuża l-verbi 'vivir' u 'estar' u vokabolarju tal-post marbut ma' postijiet ġeografici, eż. 'en el norte, en el sur, en las afueras.'*
2. Kapaċi niddeskrivi t-tip ta' dar li ngħix fiha, nelenka l-kmamar differenti fid-dar tiegħi u nsemmi l-affarijiet li hemm fihom, bħall-għamara u t-tagħmir.
 NITGĦALLEM BIEK INSIR NAF
3. Kapaċi nikteb testi deskrittivi qosra fuq id-dar tiegħi u ta' ħaddieħor.
4. Kapaċi niddeskrivi l-kamra tas-sodda tiegħi *billi nuża prepożizzjonijiet tal-post, 'hay' u 'estar.'*
5. Kapaċi naqra serje ta' reklami ta' aġent tal-proprjetà u niddetermina x-xerrejja potenzjali skont id-deskrizzjoni mogħtija, eż. *'Este piso es adecuado para una persona que vive sola; Esta casa es adecuada para una familia numerosa.'*
 NITGĦALLEM BIEK INSIR NAF
6. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor fejn joqgħod u x'tip ta' dar jgħix fiha *billi nuża '¿Dónde está/se encuentra exactamente?' u '¿En qué tipo de casa vives?'*
7. Kapaċi nsemmi postijiet ta' interess u faċilitajiet fiż-żona ta' madwar id-dar tiegħi *billi nuża vokabolarju bħal 'En mi ciudad/pueblo hay una iglesia, un polideportivo, un parque, un colegio...'*
 NITGĦALLEM INKUN JIEN
8. Kapaċi nidentifika mudelli differenti ta' trasport fil-kuntast lokali u nispeċifika l-aktar mezz konvenjenti f'sitwazzjoni partikolari, p.eż. *Para ir al colegio, cojo el autobús; Para ir al mercado voy en bici.'*
 NITGĦALLEM KIF
9. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex niproduċi powster li jinkludi test ta' deskrizzjoni qasira fuq il-karatteristiċi ewlenin u l-postijiet ta' interess fiż-żona ta' madwar id-dar tiegħi, *bħal 'En mi pueblo hay una iglesia, un parque...'*
 IT-TAGĦLIM KREATTIV
10. Kapaċi nieħu sehem f'konverżazzjoni fuq x'hemm fiż-żona tad-dar tiegħi.
 NITGĦALLEM BIEK INSIR NAF

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nitkellem fuq attivitajiet ta' divertiment li nista' nagħmel fiż-żona tad-dar tiegħi u nistaqsi lil ħaddieħor fuq tali attivitajiet fiż-żona tad-dar tiegħu.
2. Kapaċi nitkellem fuq sports u attivitajiet ta' divertiment differenti ma' ħaddieħor, nistaqsi u nitkellem fuq x'jogħgħobni u x'ma jogħgħobnix u nagħmel referenza għal *espressjonijiet bħal '¿Qué haces en tu tiempo libre? Me gusta/Me chifla/Me encanta..., Juego a..., Escucho música...'*
 NITGĦALLEM BIEK INSIR NAF
3. Kapaċi nistaqsi u nagħti informazzjoni fuq l-attivitajiet ta' tmien il-ġimgħa ta' xi ħadd *billi nuża strutturi bħal '¿Qué haces/te gusta hacer los fines de semana? Normalmente voy/practico/hago...'*
4. Kapaċi nidentifika fejn, meta u ma' min nagħmel l-attivitajiet ta' divertiment differenti *billi nuża strutturi bħal 'Toco la guitarra los miércoles por la tarde.'*
5. Kapaċi nagħti informazzjoni fuq ir-rutina ta' kuljum tiegħi *billi nuża espressjonijiet bħal 'Por la mañana voy al colegio, por la tarde juego al fútbol y el sábado voy al cine'; u nuża avverbji tal-frekwenza bħal 'normalmente, generalmente.'*
 NITGĦALLEM INKUN JIEN
6. Kapaċi nistaqsi lil xi ħadd fuq ir-rutina ta' kuljum tiegħu/tagħha, eż. *'¿Qué haces por la mañana/tarde/noche?, ¿Qué día juegas al tenis/tocas la guitarra?'*
7. Kapaċi naqra/nisma' testi qosra bażiċi minn sorsi differenti biex niddetermina attivitajiet ta' divertiment u l-preferenzi tan-nies.
8. Kapaċi niproduċi testi qosra li jiddeskrivu x'nagħmel fil-ħin liberu tiegħi.
 NITGĦALLEM INKUN JIEN
9. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex nirriċerka attivitajiet ta' divertiment fi Spanja *bħal 'la pelota, los castellets'* u nieħu sehem fil-preżentazzjoni tas-sejbiet tagħna fi kwalunkwe format.
 L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFS

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Vaganzi

1. Kapaċi nsemmi bl-Ispanjol pajjiżi fl-Ewropa u madwar id-dinja li huma viċin u/jew għandhom rabta ma' Malta bħal *'Italia, Inghilterra, Alemanja, Franza, Libja'* kif ukoll pajjiżi fejn jikkellmu bl-Ispanjol.
 2. Kapaċi nsemmi nazzjonalitajiet tal-pajjiżi li huma viċin u/jew għandhom rabta ma' Malta kif ukoll pajjiżi fejn jikkellmu bl-Ispanjol.
 3. Kapaċi ngħid minn fejn jiena u minn fejn huma l-qraba/ħbieb tiegħi kif ukoll persuni oħra *'billi nuża l-Presente de Indicativo ta' 'vivir' u 'ser' u l-espressjoni 'venir de.'*
 4. Kapaċi ngħid liema mezz ta' trasport nehtieg biex nivvjaġġa lejn il-pajjiżi li jogħġbuni/fejn jgħixu l-qraba/ħbieb tiegħi *'billi nuża frażijiet bħal 'coger el avión, tomar el tren.'*
- NITGHALLEM INKUN JIEN
5. Kapaċi nelenka l-karatteristiċi ewlenin ta' belt fejn jikkellmu bl-Ispanjol hekk kif jidhru fuq kartolini, websajts jew fuljett, *'bħall-pajjiż, il-popolazzjoni u postijiet ta' interess.'*
 6. F'kollaborazzjoni ma' ħaddieħor, kapaċi nipprepara powster/prezentazzjoni fuq Malta u/jew pajjiż ieħor, li fih/ fiha nagħmel enfasi fuq l-post, il-popolazzjoni, il-bandiera, il-belt kapitali, bliet ewlenin oħra u postijiet ta' interess.
- IT-TAGHLIM KREATTIV
7. Kapaċi nirriċerka u nelenka partijiet ewlenin ta' lukanda bħal *'recepción, ascensor, escalera, habitación'*; servizzi u faċilitajiet offruti bħal *'gimnasio, aparcamiento, caja de seguridad, conexión a Internet gratis'*; u l-impjegati ta' lukanda bħal *'el camarero, el gerente, el cocinero, el recepcionista.'*
 8. Kapaċi nistaqsi lil impjegati tal-lukanda għal informazzjoni fuq servizzi u faċilitajiet offruti, eż. *'¿Dónde está la piscina?, ¿Hay caja de seguridad en la habitación?, Necesito un taxi, ¿Me puede ayudar por favor?'*

L-Aspett tas-Suġġett: Ir-Rutina ta' Kuljum

1. Kapaċi nsemmi bl-Ispanjol l-aktar muniti rilevanti fid-dinja, eż. *dólar, euro, libra.*
 2. Kapaċi nsemmi tipi differenti ta' ħwienet u niddeskrivi l-madwar ta' ħwienet speċifiċi fiż-żona tiegħi *'billi nuża prepożizzjonijiet, eż. 'La panadería está al lado de la carnicería. La papelería está enfrente de la farmacia.'*
 3. Kapaċi nistaqsi għall-għajnuna mingħand il-persuna fil-ħanut u nistaqsi u ngħid il-prezz u/jew id-daqs ta' oġġetti, *'billi nuża numri u avverbji 'más/menos/demasiado' bħala modifikaturi tal-aġġettiv, eż. 'más/menos/demasiado grande', 'más/ menos/demasiado caro.'*
 4. Kapaċi nesprimi preferenzi u dak li jogħġobni f'ħanut tal-ħwejjeġ *'billi nuża d-demostrattivi u l-istrutturi bħal 'Me gusta el azul, ¿Tiene camisetas rojas?'*
 5. Kapaċi ngħid x'qed nixtri u nistaqsi fuq metodi ta' pagamenti disponibbli *'billi nuża, eż. 'Me llevo este, ¿Cuánto es en total?, ¿Puedo pagar con tarjeta/en efectivo?'*
 6. Kapaċi niddiskuti ma' ħaddieħor u niddeskrivi l-ħwejjeġ li nħobbu nilbsu u l-ħwejjeġ li nagħzlu għal okkażjonijiet/ żminijiet partikolari tas-sena/kundizzjonijiet tat-temp *'billi nuża espressjonijiet bħal 'Cuando hace frío/salgo con mis amigos, llevo...', flimkien ma' nomi u aġġettivi marbutin mal-ħwejjeġ bħal 'pantalones, vestido elegante, camisa a rayas, gorro negro.'*
- IT-TAGHLIM SOĖJALI
7. Kapaċi nikteb test qasir li jiddeskrivi xi nħobb u x'ma nħobbx nilbes *'billi nuża verbi bħal 'gustar, encantar, preferir', eż. 'No me gustan los zapatos de tacón porque son incómodos. Me encantan los vaqueros y también las minifaldas.'*
- IL-KITBA
8. Kapaċi nagħmel pjan ma' ħaddieħor biex norganizza festin, u nuri li kapaċi nifhem u nuża kliem u frażijiet marbutin ma' festini bħal *'preparar una tarta, traer bebidas, organizar una fiesta de cumpleaños, invitar a a amigos, elegir la música.'*
- IT-TAGHLIM KREATTIV
9. Kapaċi niddisinja invit biex nistieden lill-ħbieb tiegħi għal festini biex niċcelebra data speċjali, u nikkonsidra alternattivi oħra bħal kartolini elettronici.
- IT-TAGHLIM KREATTIV

L-Aspett tas-Suġġett: Hajja f'Saħħitha

1. Kapaċi nsemmi partijiet tal-ġisem *bħal 'cabeza, mano, pie, hombros, espalda.'*
2. Kapaċi ngħid li mhux qed inħossni f'sikkti u nispeċifika l-problema, *billi nuża l-verb 'doler' f'espressjonijiet bħal 'Me duele la barriga, la cabeza; Me los duelen los pies, los ojos.'*
3. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor kif qed iħossuhom *billi nuża espressjonijiet bħal '¿Cómo te sientes?, ¿Te sientes bien?, ¿Qué te pasa?'*
4. Kapaċi nsemmi sport/eżerċizzji fiżiċi differenti li nagħmel/nista' nagħmel biex inkun f'saħħti, eż. *'Para mantenerme en forma voy al gimnasio / hago yoga / juego al tenis.'*
 NITGHALLEM KIF
5. Kapaċi nifhem u nagħti struzzjonijiet sempliċi għall-eżerċizzji fiżiċi *billi nuża l-Imperativo Afirmativo tal-verbi regolari bħal 'levanta el brazo, estira las piernas.'*
6. Kapaċi naqra testi sempliċi u nidentifika l-karatteristiċi ewlenin ta' sport popolari *bħal 'fútbol, baloncesto, automovilismo' u attivitajiet fiżiċi bħal, 'zumba, yoga.'*
7. Kapaċi nikteb test biex niddeskrivi l-karatteristiċi ewlenin tal-isport/attività fiżika li niprattika, inkluż informazzjoni fuq meta, ma' min u għaliex inħobb nagħmel din l-attività, eż. *'Juego al fútbol los viernes con mis amigos en el polideportivo de mi pueblo. Es muy divertido y me hace sentir muy bien.'*
 IL-KITBA
8. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex niproduċi powster u nenfasizza l-benefiċċji tal-eżerċizzji fiżiċi, *billi nuża espressjonijiet bħal 'sentirse bien, tener mejor salud, tener menos dolores de cabeza, tener más energía.'*
 IT-TAGHLIM SOĊJALI

L-Aspett tas-Suġġett: It-Teknoloġija

1. Kapaċi nagħraf informazzjoni personali fuq in-nies (*isem, kunjom, nazzjonalità, il-belt fejn joqogħdu, il-professjoni u l-interessi tagħhom*) fuq websajt tal-midja soċjali u nagħti d-dettalji personali tiegħi u nagħmel il-profil tiegħi billi nuża l-verżjoni Spanjola ta' kwalunkwe websajt tal-midja soċjali disponibbli.
 IL-KOLLABORAZZJONI
2. Kapaċi nuża dizżjunarji bilingwi onlajn b'mod effettiv biex insemmi tagħmir teknoloġiku differenti *bħal 'ordenador, tableta, móvil, iPod, pizarra interactiva, cámaras de CCTV', u periferali tal-kompjuters bħal 'ratón, impresora, altavoces.'*
 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI
3. Kapaċi nuża t-teknoloġija (inkluż l-Internet) biex nikkomunika ma' kelliema nattivi Spanjoli biex naqsam informazzjoni u opinjonijiet fuq stili ta' ħajja u rutini.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

L-Aspett tas-Suġġett: Iċ-Ċittadinanza

1. Kapaċi nirriċerka u nitkellem fuq il-belt/ir-raħal tiegħi u nsemmi l-aspetti kulturali tagħha/tiegħu bħall-popolazzjoni, l-emblema eraldika, il-festa tar-raħal u ċelebrazzjonijiet lokali oħra; u nipprepara *mural*, individwalment jew billi naħdem ma' ħaddieħor, biex nagħmel niġbor flimkien is-sejbiet kollha.

L-Aspett tas-Suġġett: Ikel u Xorb

1. Kapaċi nidentifika u nsemmi oġġetti tal-ikel u x-xorb servuti f'kafetteriji u f'restoranti komuni *bħal 'tapas, sopa, pescado, hamburguesa, café, batido, agua mineral, cerveza.'*
2. Kapaċi nistaqsi għal mejda f'restorant eċċ., eż. *'Una mesa para tres personas, por favor.'*
3. Kapaċi nistaqsi għal menù *billi nuża espressjonijiet bħal '¿Me trae el menú, por favor?, ¿Tiene la carta, por favor?'*
4. Kapaċi naqra menù bażiku bl-Ispanjol u nikklassifika ikel popolari (eż. *gazpacho, tortilla de patatas, paella, arroz con leche*) *bħal 'primer plato', 'segundo plato' u 'postre', u nagħmel differenza bejn 'la carta' u 'el menú del día.'*
5. Kapaċi nordna ikel u xorb f'kafetterija jew restorant *billi nuża espressjonijiet bħal 'Para mí..., Quiero..., Quisiera..., ¿Tiene/s...?, Voy a tomar/beber..., Tomo...', u niġbed l-attenzjoni tal-wejter billi nuża '¡Disculpe! Señor/señorita, Oiga camarero...'*

6. Kapaċi nistaqsi għal u nħallas il-kont *billi nuża espressjonijiet bħal "La cuenta por favor, ¿Cuánto es en total?, Aquí tiene una propina."*
7. Kapaċi nidentifika u nsemmi ħwienet tax-xorb/ikel differenti fiz-żona tiegħi u niddeskrivi xi jbigħu, eż. *'En la carnicería se venden hamburguesas; En la frutería venden huevos, frutas y verduras.'*
8. Kapaċi nixtri oġġetti tal-ikel u x-xorb *billi nuża espressjonijiet bħal 'Quiero..., Quisiera..., Tiene(s)..., ¿Cuánto cuesta(n)?, ¿Cuánto es?, Dame... por favor, gracias'*, u nuża lingwaġġ kwantitajiet *bħal una caja de..., una lata de..., una botella de..., un trozo/pedazo de...'*
9. Kapaċi niddiskuti mal-oħrajn x'niekol matul il-ġurnata *billi nuża vokabolarju marbut mal-ikel u x-xorb*, avverbji tal-ħin, *espressjonijiet ta' rutina bħal 'Normalmente, cada día / mañana / tarde, todos los días'*, u nagħmel użu min-negattivi fejn meħtieġ, *bħal 'no/nunca/nada.'*

IT-TAGHLIM SOČJALI

10. Kapaċi nirriċerka speċjalitajiet gastronomiċi ta' Spanja u nipprepara prezentazzjoni fejn nenfazizza r-reġjun tal-orijini u l-ingredjenti ewlenin.

L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGHLIM

LIVELL 8

L-Aspett tas-Suġġett: Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nistaqsi jekk persuna tafx lil xi hadd u nipprezentaha lill-oħrajn, eż. *‘¿Conoces a Miguel? Ven te lo presento.’*
2. Kapaċi nitlob lil persuna oħra tintroduċini lill-oħrajn, eż. *‘¿Me presentas a tu prima?’*
3. Kapaċi nagħti merħba lil xi hadd meta jżuru post partikolari *billi nuża espressjonijiet bħal ‘Bienvenido/a, es bueno tenerte aquí, estás en tu casa.’*
4. Kapaċi nagħmel apoloġija, u nagħti raġuni *billi nuża espressjonijiet bħal ‘Perdón / Disculpa/e / Lo siento + es que.’*
5. Kapaċi nwieġeb għal apoloġija *billi nuża espressjonijiet bħal ‘No importa, No te preocupes, No pasa nada.’*
6. Kapaċi ngħid grazzi *billi nuża strutturi bħal ‘Gracias por todo, Gracias por el regalo / tu ayuda, Te lo agradezco muchísimo.’*
7. Kapaċi nifraħ lil haddieħor *billi nuża espressjonijiet bħal ‘bien hecho, buen trabajo, enhorabuena’,* u nesprimi x-xewqat lil haddieħor *billi nuża strutturi fissi bħal ‘Que te vaya bien, Que tengas suerte, Que te mejores pronto, Que tengas un buen viaje.’*

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi nagħraf u nuża numri sa 1,000,000 b’kunfidenza.
2. Kapaċi niddiskuti t-temp fi Spanja u f’pajjiżi oħra fejn jitekllmu bl-Ispanjol inkluż karatteristiċi ġeografiċi li jaffettwaw il-klima f’dawn il-pajjiżi, eż. *‘Meseta, España verde, Amazonas, clima tropical.’*
 NITGHALLEM BIEK INSIR NAF
3. Kapaċi nuża espressjonijiet tat-temp, negattivi u kwalifikaturi, eż. *‘nunca hace mucho frío, ha dejado de nevar/ya no nieva más.’*
4. Kapaċi nagħraf u nqabbel dati speċjali u anniversarji fil-kalendarju Malti ma’ dati speċjali u anniversarji fil-kalendarju ta’ pajjiżi fejn jitekllmu bl-Ispanjol, u nuri li nixtieq nitgħallem fuq kulturi oħra *billi nuża vokabolarju bħal ‘tradicionalmente, es famoso, un día especial, la tradición es que.’*
 NITGHALLEM BIEK INSIR NAF
5. Kapaċi nuri li nifhem testi fuq dati/okkażjonijiet speċjali f’pajjiżi fejn jitekllmu bl-Ispanjol, u nuri l-abbiltà tiegħi tal-qari biex nikseb għarfien, u li nixtieq nitgħallem fuq kulturi u pajjiżi differenti.
 IL-BIDLA SOĊJALI
6. Kapaċi nuri li nifhem vokabolarju *bħal ‘la fiesta, celebrar, la procesión, el desfile, mirar, participar, reunirse.’*
7. F’kollaborazzjoni mal-oħrajn, kapaċi nipprepara preżentazzjoni qasira fuq granet speċjali f’pajjiż fejn jitekllmu bl-Ispanjol u nagħti kuntesti u għarfien differenti fuq postijiet differenti.
 IL-BIDLA SOĊJALI

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Familja u l-annimali domestiċi

1. Kapaċi nitkellem fuq ir-relazzjoni tiegħi ma’ membri tal-familja tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn fuq ir-relazzjoni tagħhom mal-membri tal-familja tagħhom *billi nuża espressjonijiet bħal ‘Llverse bien/mal con, caerse bien/mal’, aġġettivi possessivi, elementi għaqqieda inkluż ‘porque’ u ‘pero’, u aġġettivi tal-personalità.*
2. Kapaċi niddiskuti ma’ haddieħor u nagħti l-opinjoni tiegħi fuq kwistjonijiet marbuta mas-sidien ta’ annimali domestiċi *billi nuża espressjonijiet bħal ‘en mi opinión, opino que, no soporto...huele mal, me da(n) miedo’,* u vokabolarju inkluż *‘alérgico/a, sucio/limpio’* eċċ.
 NIGHALLEM INKUN JIEN
3. Kapaċi naqra testi u niddetermina l-opinjoni tiegħi ta’ haddieħor fuq il-ħajja fil-familja u x-xogħol li jagħmlu fid-dar.
4. Kapaċi nitkellem dwar xogħol fid-dar li nagħmel u nistaqsi lil haddieħor x’jagħmlu d-dar biex jgħinu *billi nuża espressjonijiet bħal ‘pasear el perro, poner/quitar la mesa, sacar la basura, compartir, tener que/hay que/deber.’*

5. Kapaċi nikteb test fuq l-opinjoniġiet tiegħi fuq il-ħajja fil-familja u x-xogħol li nagħmel fid-dar, u naċċetta l-irwoli u r-responsabbiltajiet tiegħi fil-komunità (minn aspekk ta' taġħlim soċjali) billi nuża espressjonijiet affermattivi *bħal 'pienso que, creo que, en mi opinión, tengo que, deber.'*
 IT-TAGHLIM SOĊJALI
6. Kapaċi nitkellem fuq il-kura tal-annimali domestiċi tiegħi, eż. *'Saco el perro a pasear todos los días. Doy de comer a las tortugas.'*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
7. Kapaċi nikteb reklam fejn noffi li nieħu ħsieb l-annimali, eż. *'Me ofrezco para cuidar a tu mascota o darle su paseo mientras estás de vacaciones o trabajando. Soy atento con los animales y me encanta jugar con ellos. Horario a convenir por el cliente: mañana, tarde o noche. Precio negociable.'*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT

L-Aspekk tas-Suġġett: Niddeskrivi lill-Oħrajn

1. Kapaċi niddeskrivi l-akbar ħbieb tiegħi, l-aktar kantanti/atturi favoriti tiegħi billi nuża varjetà ta' aġġettivi tal-personalità u l-karattru.
2. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor fuq l-akbar ħbieb tagħhom, l-aktar kantanti/atturi favoriti tagħhom *billi nuża strutturi bħal '¿Quién es tu mejor amigo/a? ¿Quién es tu cantante/actor preferido/a?'*
3. Kapaċi nikteb test li jkabbell u jikkuntrasta żewġ kantanti/atturi/futbolers eċċ., u li jiffoka fuq id-dettalji bijografici tagħhom biex nuri s-similaritajiet u d-differenzi fil-ħajja u l-karriera tagħhom, *billi nuża t-temp fil-preżent u fil-passat skont il-każ u l-istrutturi tal-komparattiv bħal 'más/menos que, tan como.'*
4. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex nirriċerka informazzjoni u nipprepara u nagħti preżentazzjoni (Powerpoint, Prezi, photostory) fuq persuna famuża fid-dinja fejn jitekellmu bl-Ispanjol.
 IT-TAGHLIM SOĊJALI

L-Aspekk tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nitkellem fuq ir-regoli tal-iskola u nistaqsi lill-oħrajn fuq ir-regoli tal-iskola u l-klassi tagħhom *billi nuża lingwaġġ bħal 'porque, pero, por otra parte, en realidad, actualmente, es justo, en mi opinión.'*
 NITGHALLEM BIEX INSIR NAF
2. Kapaċi naqra testi fuq is-sistema edukattiva u nkun naf id-differenzi bejn l-iskola fil-kuntest lokali, fi Spanja u f'pajjiż wieħed fejn jitekellmu bl-Ispanjol.
3. Kapaċi niddeskrivi l-uniformi tal-iskola tiegħi u nistaqsi lil ħaddieħor għall-opinjoniġiet tagħhom fuq l-uniformi tal-iskola billi nuża l-istruttura *'¿Qué opinas?'*
 IT-TAGHLIM SOĊJALI
4. Kapaċi nesprimi l-opinjoni tiegħi bil-kitba fuq ir-regoli tal-iskola u l-uniformi, inkluż suġġerimenti u nuri l-abbiltà tiegħi li nieħu l-inizjattiva u niġġenera l-ideat, *billi nuża espressjonijiet bħal 'Pienso que, Opino que, Sería mejor, Prefiero, Me gustaría.'*
 IT-TAGHLIM KREATTIV

L-Aspekk tas-Suġġett: Opinijiet

1. Kapaċi ngħid li jogħġbuni, ma jogħġbunx, jew nippreferi ċerti tipi ta' mużika, strumenti mużikali, films, kantanti famużi *billi nuża l-komparattiv bħal 'es mejor/bonito que' u superlattiv bħal 'es la mejor/el peor'; u nuża wkoll pronomi ta' oġġetti diretti fi frażijiet, eż. 'yo lo/la prefiero porque' u espressjonijiet ta' opinjoni bħal 'yo creo que, en mi opinión.'*
2. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor fuq x'jogħġobhom u x'ma jogħġobhomx *billi nuża strutturi bħal '¿Por qué prefieres?, ¿Qué piensas sobre?, ¿Cuál prefieres?, ¿Cuál te gusta más?'*
3. Kapaċi nikteb test fuq film li rajt jew kuncert li attendejt, u ninforma lil ħaddieħor fuq x'jogħġobni u ma jogħġobnix *billi nuża l-Pretérito Perfecto u espressjonijiet tal-ħin marbutin ma' dan it-temp bħal 'esta semana, este fin de semana, hoy.'*

L-Aspett tas-Suġġett: Id-dar u ż-żona tal-madwar

1. Kapaċi niddeskrivi u nistaqsi lil ħaddieħor biex jiddeskrivi fejn jinsab post f'termini ta' distanzi minn post ieħor *billi nuża strutturi bħal 'Mi escuela está a 5km de mi casa. ¿A qué distancia está tu escuela de tu casa?'*
2. Kapaċi nistaqsi għal direzzjonijiet, insegwi l-istruzzjonijiet u nagħti d-direzzjonijiet, meta meħtieġa, lejn postijiet speċifiċi f'belt jew xi mkien ieħor *billi nuża strutturi bħal '¿Para ir al/a la...?, ¿Por dónde se va a...?, ¿Dónde está...?. Quiero ir a ...'; espressjonijiet bħal 'a la derecha, a la izquierda, todo recto'; numri ordinali fi strutturi bħal 'la segunda calle a la derecha'; u verbi bħal 'tomar, subir, cruzar, seguir' fl-Imperativo Afirmativo.*
3. Kapaċi nitkellem u nistaqsi lil ħaddieħor fuq postijiet ta' interess u attivitajiet li fihom jiena/aħna nistgħu nipparteċipaw fiż-żona rispettiva tad-dar tagħna, *billi nuża l-verb 'poder' fi frażijiet impersonali b' 'se', p.eż. '¿Qué se puede hacer/ver/visitar aquí/allí? Se puede...'; u nuża varjetà ta' prepożizzjonijiet, aqġgettivi u frażijiet p.eż. 'data de la edad media, el casco viejo, antiguo' eċċ, 'el/la más importante.'*
4. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex niproduċi fuljett fuq affarijiet li hemm x'tara u x'tagħmel fiż-żona tad-dar tiegħi.

 IT-TAGHLIM KREATTIV

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nagħti informazzjoni fuq attivitajiet ta' divertiment, inqabbilhom u nagħti l-opinjoni tiegħi fuqhom, eż. *'Es mejor practicar un deporte que jugar a la videoconsola; Yo opino que las películas románticas son más aburridas que las de cienciaficción.'*
2. Kapaċi niddeskrivi bil-miktub u verbalment it-tipi ta' films/logħob tal-vidjow/mużika/programmi tat-televiżjoni/Apps/il-midja soċjali li jogħġbuni u li ma jogħġbunx *billi nuża l-pronomi relattivi 'que, quien, donde' biex nitkellem fuq preferenzi, eż. 'El programa que los jóvenes prefieren es...; La música que más me gusta es...'*
3. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor u nagħti informazzjoni fuq ħarġiet u eskursjonijiet abitwali, nagħraf għażliet sostenibbli bħal eskursjonijiet fil-beraħ u żjarat f'siti kulturali u riżervi naturali, *billi nuża espressjonijiet bħal '¿Haces excursiones los fines de semana?, ¿Con quién?, ¿Adónde?, Normalmente voy...'*
4. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor u nagħti informazzjoni fuq x'għamilt reċentement fil-ħin liberu tiegħi *billi nuża l-Pretérito Perfecto u l-Pretérito Indefinido, u billi nuża espressjonijiet tal-ħin bħal 'este fin de semana, esta semana, hoy' and 'la semana pasada, ayer, hace tres días.'*
5. Kapaċi naqra u nuri fehim tat-testi li jiddeterminaw tipi differenti ta' attivitajiet ta' divertiment u l-preferenzi tan-nies marbutin mal-mużika, il-kotba, il-kotba elettronici, Apps, programmi tat-televiżjoni, logħob tal-vidjows u l-midja soċjali.

 PRATTIKA

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Vaganzi

1. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor u nagħti informazzjoni fuq liema pajjiżi/reġjuni jiena/huma nixtieq/jixtiequ/ma nixtieqx/ma jixtiqix iżuru u ngħid għaliex *billi nuża strutturi bħal '¿Qué país te gustaría visitar?, ¿Adónde quieres ir de vacaciones? Me gustaría/quiero visitar...'*
2. Kapaċi naqra jew nisma' testi fuq pajjiż partikolari fejn jitkellmu bl-Ispanjol u niddetermina l-karatteristiċi ewlenin tiegħu vis-à-vis il-kultura u t-tradizzjonijiet.
3. Kapaċi nistaqsi u nagħti informazzjoni fuq titjiriet, dati u ħinijiet tat-tluq u tal-wasla bħal *'¿Cuándo es el vuelo?, ¿A qué hora llega el vuelo?'*
4. Kapaċi nistaqsi għal informazzjoni, fuljett, mapep tal-pajjiż, mapep tal-belt eċċ.f'uffiċċju tal-Infurmazzjoni tat-Turisti *billi nuża strutturi bħal '¿Dónde está la estación de autobuses?; ¿Tiene un plan de la ciudad, por favor?; ¿Qué me recomienda visitar?'*

5. Kapaċi nirriċerka mal-oħrajn pajjiż fejn jikkellmu bl-Ispanjol bħala destinazzjoni tal-ivvjaġġar biex nippjana itinerarju u nipprezentah fi kwalunkwe format, u ninkludi nformazzjoni dwar t-titjiriet, l-akkomodazzjoni, mezzi ta' trasport, eskursjonijiet u attivitajiet oħra billi nuża l-Futuro Simple.
 IT-TAGHLIM KREATTIV
6. Kapaċi niddeskrivi b'mod verbali jew bil-kitba ġita/żjara f'lukanda/pajjiż, nispeċifika kif ivvjaġġajt u x'rajt u x'għamilt *billi nuża l-Pretérito Indefinido u l-Pretérito Imperfecto kif meħtieġ; billi nuża avverbji u espressjonijiet taż-żmien bħal 'recientemente', 'hace' + frazi taż-żmien, eż. 'durante las vacaciones, en enero, en el pasado.'*
7. Kapaċi nistaqsi lil ħaddieħor fuq ġiti li għamlu, kif ivvjaġġaw, x'raw u x'għamlu *billi nuża strutturi bħal '¿Adónde fuiste?, ¿Qué hiciste?, ¿Cómo era el hotel?'*
8. Kapaċi naqra/nisma' testi dwar esperjenzi partikolari li ġraw (lil terzi persuni) waqt xi vaganza u niddetermina x'gara permezz ta' għadd ta' attivitajiet (nagħmel sommarju, nagħmel parafrasi, inwieġeb mistoqsijiet).

L-Aspett tas-Suġġett: Ir-Rutina ta' Kuljum

1. Kapaċi nistaqsi għal ħwejjeġ meħtieġa għal okkażjoni partikolari u ngħid jekk humiex addattati jew le, *billi nuża 'querer' + infinitivo; 'probar, ver, quedar, poner, buscar'; immediate future tense 'ir a' + infinitivo; u aġġettivi bħal 'ajustado, holgado, elegante.'*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
2. Kapaċi niddiskuti attivitajiet ta' divertiment li saru f'gurnata partikolari jew f'ħin partikolari *billi nuża vokabolarju bħal '¿Qué hay ... / podemos / se puede hacer...? Hay una película de .../un concurso de baloncesto/un partido de fútbol.'*
 IT-TAGHLIM SOĖJALI
3. Kapaċi naqra u nirriformula x'għamel ħaddieħor f'gurnata partikolari billi nuża l-Pretérito Perfecto / Pretérito Indefinido u l-Pretérito Imperfecto kif meħtieġ, eż. *'este fin de semana/ayer/sábado pasado...fueron de compras, organizaron un picnic, hacía buen tiempo.'*

L-Aspett tas-Suġġett: Hajja f'Saħħitha

1. Kapaċi nsemmi aktar partijiet speċifiċi tal-ġisem *bħal 'pestañas, cejas, uñas, tobillo'* u partijiet interni tal-ġisem *bħal 'estómago, riñones, corazón.'*
2. Kapaċi niddeskrivi għalfejn mhux qed inħossni f'sikkti billi nuża espressjonijiet *bħal "Estoy constipado/a, tengo fiebre/gripe.'*
3. Kapaċi nagħmel appuntament ma' tabib / dentist, għal gurnata u ħin partikolari, eż. *"Necesito una cita para mañana a las tres', billi nuża espressjonijiet bħal 'Quiero pedir una cita con el médico/dentista, necesito ver a un médico/dentista hoy, urgentemente."*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
4. Kapaċi niddiskuti ma' ħaddieħor x'nagħmel/x'nagħmlu biex inżommu ruħna f'saħħitna *billi nuża vokabolarju marbut mal-isports u attivitajiet ta' divertiment; espressjonijiet bħal "estar/mantenerse sano/bien/en forma/ equilibrado/saludable; u avverbji tal-ħin bħal "normalmente, cada día/tarde, fin de semana, una vez/dos veces por semana.'*
 NITGHALLEM KIF
5. Kapaċi niddiskuti u nqabbel sports u eżerċizzji fiżiċi u nenfasizza l-benefiċċji, l-iżvantaġġi u/jew id-diffikultajiet *billi nuża strutturi bħal "No puedo practicar el golf porque es caro igual que la equitación; Me encanta hacer yoga porque es tan relajante como dar un paseo.'*
6. Kapaċi naqra testi biex nidentifika l-benefiċċji ta' ħajja f'saħħitha biex nevita kwistjonijiet tas-saħħa marbuta maż-żgħażaġħ.
 IL-QARI U L-FEHIM
7. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex noħloq u nipprezenta powster jew nagħti prezentazzjoni marbuta ma' prattiċi tajbin għas-saħħa.
 IT-TAGHLIM SOĖJALI

L-Aspett tas-Suġġett: It-Teknoloġija

1. Kapaċi naqra/nisma' testi biex niddetermina l-vantaġġi u l-iżvantaġġi tal-użu tat-teknoloġija.
2. Kapaċi nitkellem fuq it-teknoloġija li nuża fil-ħajja ta' kuljum tiegħi u nistaqsi lil ħaddieħor fuq it-teknoloġija li jużaw huma, *billi nagħmel referenza għal vokabolarju marbut mat-teknoloġija bħal 'una tableta, un móvil, un (ordenador) portátil, iPod'; u strutturi bħal '¿Para qué usas la tableta? Para conectar con mis amigos / Para trabajar / Para jugar.'*
3. Kapaċi nikteb test qasir fuq kif nuża t-teknoloġija f'ħajti, *eż. 'Yo uso la tecnología a diario, en clase y en casa. En clase usamos Youtube para ver videos. En casa uso Internet para chatear con mis amigos y subir y bajar fotos y videos.'*

L-Aspett tas-Suġġett: Iċ-Ċittadinanza

1. Kapaċi nidentifika u nsemmi xi persuni vulnerabbli li jista' jkollhom bżonn l-għajnuna fil-komunità tiegħi *bħal, 'los ancianos, personas con necesidades especiales, los inmigrantes, personal en el umbral de la pobreza.'*
2. Kapaċi niddiskuti x'nagħmel/x'nista' nagħmel biex ngħin lil persuni vulnerabbli *billi nuża frażijiet verbali bħal 'poder, querer, deber, tener que, necesitar' + infinitiv, per eżempju "hacer trabajo voluntario, hacer una manifestación, visitar a los niños enfermos en el hospital, regalar ropa y comida, visitar a los ancianos en sus casas.'*
 NITGHALLEM INKUN JIEN
3. Kapaċi naqra/nisma' testi fuq istituzzjonijiet karitajiet rikonoxxuti internazzjonalment u niddefinixxi x-xogħol li jagħmlu.
 NITGHALLEM INKUN JIEN
4. Kapaċi nirriċerka u nipprezenta s-sejbiet tiegħi fuq ix-xogħol li twettaq organizzazzjoni tal-karità lokali.

L-Aspett tas-Suġġett: Ikel u Xorb

1. Kapaċi niddiskuti mal-oħrajn x'ikel u xorb jogħgobhom u ma jogħgobhomx u nesprimi l-opinjoni tiegħi fuq tipi ta' ikel partikolari *billi nuża espressjonijiet bħal 'es rico/riquísimo/picante, es demasiado salado/dulce, no me gusta la comida italiana' eċċ.*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
2. Kapaċi nesprimi bil-miktub x'ikel u xorb jogħgobni u ma jogħgobnix u nagħti r-raġunijiet tiegħi biex insostni l-preferenzi, *eż. 'No como carne porque soy vegetariana.'*
3. Kapaċi nidentifika u nagħti deskrizzjoni qasira ta' speċjalitajiet gastronomiċi ta' pajjiżi fejn jikkellmu bl-Ispanjol marbutin ma' okkażjonijiet partikolari *bħal Día de los muertos, Navidad, Nochevieja, Día de Reyes.*
 L-IPPJANAR U R-RIFLESSJONI
4. Kapaċi nitkellem fuq l-ikel u x-xorb li huwa partikolari għar-reġjun jew il-pajjiż tiegħi, u nistaqsi lill-oħrajn fuq speċjalitajiet tal-ikel fil-pajjiżi/reġjuni tagħhom, u nagħmel referenza għall-ikel tipiku marbut ma' okkażjonijiet speċjali u f'festi partikolari, u nirrikonoxxi l-valur tad-diversità soċjali u kulturali *billi nuża strutturi bħal '¿Cuál es el plato típico de tu región?, ¿Qué se come/bebe en...?, Solemos comer/beber...'*
 NITGHALLEM INKUN JIEN
5. Kapaċi naqra fuljett, reklami u informazzjoni pprezentata fuq websajts ta' restoranti u niddetermina s-servizzi offruti bħall-proċeduri tal-ibbukkar, servizzi ta' take-away u tipi differenti ta' ikel.
6. Kapaċi nuri fehim ta' riċetta u nispijegaha bl-Ispanjol *billi nuża l-Imperativo Afirmativo fi frażijiet bħal 'Añade azúcar, echa la harina, prepara la masa, corta.'*
7. F'kollaborazzjoni mal-oħrajn, kapaċi nirriċerka l-kċina ta' pajjiżi fejn jikkellmu bl-Ispanjol u nagħmel prezentazzjoni u nenfasizza prodotti li huma rappreżentattivi tal-pajjiż li qed nirriċerka.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGHLIM

LIVELL 9

L-Aspett tas-Suġġett: Introduzzjonijiet

1. Kapaċi niddiskuti impjegi u professjonijiet u niddetermina r-rilevanza, il-vantaġġi u l-iżvantaġġi billi nuża vokabolarju u strutturi marbuta ma' impjegi/professjonijiet, u espressjonijiet *bħal 'lo bueno / lo malo de.'*
 PRATTIKA
2. Kapaċi nitkellem fuq il-karriera li nixtieq insegwi fil-futur u nistaqsi lil ħaddieħor fuq il-karrieri prospettivi tagħhom *billi nuża l-frazi verbali 'querer + infinitivo', u espressjonijiet bħal '¿Qué quieres hacer en el futuro?, Me gustaría, Me interesa, Quisiera ser.'*
 PRATTIKA
3. Kapaċi ngħid x'suġġetti jeħtieġ nistudja għall-karriera tal-għażla tiegħi u ngħid il-kwalitajiet u l-kwalifikazzjonijiet differenti meħtieġa kif ukoll nistaqsi lil ħaddieħor xi studji jixtiequ jsegu, billi nuża, 'deber/tener que, hay que + infinitivo' u aġġettivi *bħal 'paciente, honesto, leal, responsable, cooperativo.'*
 NITGĦALLEM INKUN JIEN
4. Kapaċi naqra u nifhem testi fuq tipi ta' għażliet ta' karrieri differenti li jelenkaw karatteristiċi ta' impjegi/professjonijiet partikolari inkluż espressjonijiet *bħal 'trabajar en equipo, comunicar, cooperar, prepararse para, la formación.'*
 IL-QARI U L-FEHIM
5. Kapaċi nipprepara Curriculum Vitae bl-Ispanjol billi nuża l-galvu tal-Europass u nagħti dettalji personali, ħiliet u abilitajiet personali, l-edukazzjoni u t-taħriġ li għamilt u l-esperjenza tax-xogħol (jekk għandi).
6. Kapaċi nitkellem fuq x'ser nagħmel meta nispiċċa mill-iskola, u nistaqsi lil ħaddieħor x'jixtiequ jagħmlu huma, billi niffoka fuq il-possibbiltà li jkolli impjeg part-time fis-sajf, u niddiskuti l-vantaġġi u l-iżvantaġġi.

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi nuri li nifhem it-tbassir tat-temp minn programm fuq ir-radju jew it-televiżjoni.
2. F'kollaborazzjoni mal-oħrajn, kapaċi nipprepara tbassir tat-temp għat-televiżjoni biex niddeskrivi t-temp fil-ġranet li ġejjin.
 IT-TAGĦLIM SOĊJALI
3. Kapaċi naqra u nagħmel sommarju tal-informazzjoni importanti minn testi marbutin mat-tbassir tat-temp u l-kundizzjonijiet tat-temp.

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Familja u l-annimali domestiċi

1. Kapaċi naqra u nagħmel sommarju tal-informazzjoni f'testi li fihom huma pprezentati tipi differenti ta' familji (differenti mill-grupp 'dominanti'; inkluż ġenituri waħedhom u koppji/ġenituri omosesswali, ġenitur/i b'diżabilitajiet).
 IL-BIDLA SOĊJALI
2. F'kollaborazzjoni ma' ħaddieħor, kapaċi nagħti prezentazzjoni fuq l-annimali li huma f'periklu ta' estinzjoni, inkluż raġunijiet għaliex u kif nistgħu nippreservawhom.
 KONJITTIVA

L-Aspett tas-Suġġett: Niddeskrivi lill-Oħrajn

1. Kapaċi nirriċerka informazzjoni bijografika fuq kittieb/pittur/karattru storiku magħruf f'pajjiż fejn jikkellmu bl-Ispanjol, nikteb artiklu u nippreżenta s-sejbiet tiegħi lil ħaddieħor, u nuri fehim u apprezzament tal-kulturi u l-istorja differenti madwar id-dinja.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ
2. Kapaċi naqra u nisma' bijografija fuq persuna magħrufa ħafna minn pajjiż fejn jikkellmu bl-Ispanjol u nagħmel sommarju tal-aktar informazzjoni importanti fit-test.
 IS-SMIGH U T-TAĦDIT

L-Aspett tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nsemmi l-personal kollu li jaħdem f'ambjent skolastiku *bħal 'el director, la recepcionista, el bedel, la secretaria.'*
 IT-TAGĦLIM KONJITTIV
2. Kapaċi naqra u nanalizza l-informazzjoni u nikteb esej fuq tipi differenti ta' skejjel fi tlieta/erba' pajjiżi fejn jitmellmu bl-Ispanjol u r-rutini u s-suġġetti li jistudjaw.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ
3. Kapaċi nitkellem fuq kif nimmaġina li ser tkun l-iskola tal-futur, nagħti suġġerimenti u ideat; u nisma' l-opinjoni ta' haddieħor fuq l-istess suġġett billi nuża l-Futuro Simple u l-Condicional Simple kif meħtieġ.
 NITGĦALLEM INKUN JIEN

L-Aspett tas-Suġġett: Opinjonijiet

1. Kapaċi nirriċerka testi fuq '*Los Sanfermines*' u l-ġlied tat-toru u nipprepara preżentazzjoni fuq dan is-suġġett *billi nenasizza l-importanza tal-barrin f'din il-'fiesta.'* *partikolari*
 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI
2. Kapaċi niddiskuti l-ġlied tat-toru mal-oħrajn, nesprimi l-opinjoni tiegħi u nirrispetta u napprezza ideat u perspettivi differenti, *billi nuża espressjonijiet bħal 'Estoy/No estoy a favor/en contra de' + sintagma nominal o infinitivo, eż. '(No) Estoy a favor de las corridas de toro porque..., Estoy en contra de asistir a una corrida de toros porque...'*
 IL-BIDLA SOĠJALI

L-Aspett tas-Suġġett: Id-Dar u ż-żona tal-madwar

1. Kapaċi nispijega x'nagħmel biex niproteġi l-ambjent u nistaqsi lil haddieħor x'jagħmlu huma, nirrikonoxxi miżuri sostenibbli fid-dar, fl-iskola u fiż-żona ta' madwar iż-żona, eż. *separar la basura, no dejar el agua correr, apagar la luz.'*
 NITGĦALLEM NGHIX MA' HADDIEĦOR
2. Kapaċi nagħmel lista ta' karatteristiċi ġeografiċi u fenomeni naturali *bħal 'el lago, el mar, las rocas, la montaña, el bosque, terremoto, huracán.'*
3. Kapaċi nagħmel lista ta' miżuri sostenibbli li jgħinuna niproteġu l-ambjent ta' madwarna *billi nuża vokabolarju marbut mal-ambjent bħal 'el medio ambiente, la contaminación, la energía, la basura, gastar, reciclar, contaminar, proteger, preservar'; 'por/para' fi frażijiet bħal 'para cuidar el medio ambiente hay que'; u l-Condicional Simple fi frażijiet bħal 'Se debería/Podríamos.'*
4. Kapaċi nirriċerka testi fuq kwistjonijiet ambjentali fil-pajjiż tiegħi u f'pajjiżi oħra (preferibbilment pajjiżi fejn jitmellmu bl-Ispanjol), u nuża din l-informazzjoni biex noħloq u nippreżenta powster jew nagħmel preżentazzjoni f'kollaborazzjoni mal-oħrajn fuq is-suġġett riċerka.
 IL-KOMUNIKAZZJONI

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nikteb rapport fejn inqabbell reċensjonijiet fuq loġġba tal-vidjow, ktieb jew film, u nagħmel sommarju tal-kontenut u nesprimi l-opinjoni tiegħi.
 IT-TAGĦLIM SOĠJALI
2. Kapaċi nitkellem fuq loġġba tal-vidjow, ktieb jew film partikolari, u nistaqsi lil haddieħor fuq l-opinjoni ta' tagħhom, *billi nuża strutturi bħal '¿Qué te parece / opinas de...?, Me encantó la historia, sin embargo...'*
 IT-TAĦDIT U S-SMIGH
3. Kapaċi naqra reċensjonijiet u artikli fuq loġġba tal-vidjow, ktieb jew film partikolari u artikli fuq loġġba tal-vidjow, ktieb jew film u niddetermina l-kontenut u nenasizza l-opinjoni u l-kritika tal-awtur.
 IL-QARI U L-FEHIM

L-Aspett tas-Sugġett: Il-Vaganzi

1. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' tipi ta' vaganzi differenti (*'en la playa, en la montaña, un crucero, viajes culturales'*) billi nuża espressjonijiet diskursivi bħal *'Por un lado..., por otro lado...; Por una parte...' por otra parte...; Con relación a ..., a mi parecer.'*
2. Kapaċi niddeskrivi l-vjaġġ ideali tiegħi billi nuża l- Conditional Simple fi strutturi bħal *'Me gustaría ir a Perú. Visitaría Machu Picchu y comería platos típicos.'*

L-Aspett tas-Sugġett: Ir-Rutina ta' Kuljum

1. Kapaċi nagħmel arrangament biex niltaqa' ma' xi ħadd billi nuża vokabolarju marbut ma' frażijiet tal-ħin, postijiet, okkażjonijiet, prepożizzjonijiet, it-trasport u l-verbi bħal *'querer, poder, deber/tener que...'* biex niffissa l-laqgħa; nagħti alternattivi billi nuża strutturi bħal *'¿Cuándo/ dónde/a qué hora nos vemos/vamos a vernos?, ¿Quieres...?, ¿Tienes ganas de...?'*; u nwieġeb fl-affermattiv u/jew fin-negattiv billi nuża espressjonijiet bħal *'Sí/ No, No me apetece, No tengo ganas, Buena idea, Lo siento, no puedo.'*
 2. Kapaċi niddiskuti ma' ħaddieħor kif nasal għal postijiet soċjali u x'biħsiebna nilbsu billi nuża espressjonijiet bħal *'¿Cómo se va/vamos a...?, ¿Qué llevas/llevarás/vas a llevar?, u verbi bħal 'vestirse, ponerse.'*
- IT-TAGHLIM SOĊJALI
3. Kapaċi niddeskrivi verbalment u bil-miktub okkażjoni soċjali reċenti u nistaqsi lill-oħrajn fuq okkażjonijiet soċjali li attendew billi nuża l-Pretérito Perfecto, Pretérito Indefinido u l-Pretérito Imperfecto kif meħtieġ, eż. *'¿Cómo era?, ¿Qué pasó?, Había mucha gente pero nos divertimos mucho'; u espressjonijiet tal-ħin bħal 'antes, luego, entonces, más tarde.'*
- NITGHALLEM KIF
4. Kapaċi naqra testi li jirrapportaw avvenimenti soċjali f'pajjiżi fejn jitekellmu bl-Ispanjol f'rivisti/gazzetti/il-midja soċjali biex insemmi t-tema ewlenija u karatteristiċi ġenerali.

L-Aspett tas-Sugġett: Hajja f'Saħħitha

1. Kapaċi niddiskuti ikel tajjeb għas-saħħa billi nuża *'Creo que'; 'Es importante' + infinitivo*; u espressjonijiet marbuta mas-saħħa bħal *'Es (muy) sano/mejor para la salud, hay que comer sano, demasiado azúcar engorda.'*
- NITGHALLEM KIF
2. Kapaċi niddiskuti prattiċi mhux tajbin għas-saħħa billi nuża frażijiet bħal *'Es bueno/es malo para la salud; tiene efectos malos para la salud.'*
 3. Kapaċi nisma' informazzjoni fuq in-nutrizzjoni u niffoka fuq dieta bilanċjata, u niddetermina r-rakkomandazzjonijiet magħmulin mill-kelliem f'dan ir-rigward.
- L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI
4. Kapaċi naqra testi u nagħmel sommarju tal-informazzjoni fuq drawwiet tajbin għas-saħħa u prattiċi mhux tajbin għas-saħħa inkluż kwistjonijiet bħall-ikel bnin, l-attività fizika, it-tipjip, l-alkoħol u l-abbuż tad-drogi, l-istress u n-nuqqas ta' rqad.
 5. Kapaċi nikteb test fuq il-benefiċċji ta' stil ta' hajja f'saħħitha.
- IL-KITBA

L-Aspett tas-Suġġett: It-Teknoloġija

1. Kapaċi niddiskuti tipi differenti ta' midja soċjali ma' ħaddieħor *billi nuża lingwaġġ marbut mat-teknoloġija u l-midja soċjali, eż. 'aplicaciones, la página personal, los medios sociales/de comunicación social, comentar, descargar, chatear, conectarse, los enlaces, cambiar, anunciar' u 'Es útil, esencial', u nżomm f'moħħi l-implikazzjonijiet soċjali u etiċi tat-teknoloġija diġitali.*
 L-IMMANIĠĠJAR TAL-UŻU TAL-INTERNET
2. Kapaċi nitkellem fuq siti tal-Internet li nuża għad-divertiment u għax-xogħol tal-iskola, u nistaqsi lill-oħrajn fuq is-siti li jsibu utli/divertenti, *billi nuża espressjonijiet bħal 'Opino que esta página web es..., Considero que la red...' u aġġettivi bħal 'educativo, divertido, entretenido.'*
 IS-SMIGH U T-TAHDIT
3. Kapaċi nirriċerka u nikteb rapport fuq it-teknoloġija u l-mod kif żviluppat f'dawn l-aħħar snin u nqabbel mas-sitwazzjoni fil-preżent.
 PRATTIKA
4. Kapaċi nagħraf u nuża xi wħud mill-aktar akronomi komuni *bħal 'dfcl, b7s, cdo, pf, pq, salu2, aki, xdon' eċċ.*

L-Aspett tas-Suġġett: Iċ-Ċittadinanza

1. Kapaċi niddiskuti kwistjonijiet marbuta mal-ġustizzja soċjali u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem *billi nuża strutturi bħal 'Es una pena / Es una lástima / Es injusto / Es cruel que' + Presente de Subjuntivo; 'Qué pena / qué lástima / vergüenza...'*
2. Kapaċi naqra/nisma' testi fuq il-ġustizzja soċjali u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem biex inkun kapaċi nidentifika l-problemi, il-kawzi u/jew il-konsegwenzi ta' kwistjonijiet bħar-rażziżmu u l-xenofobija, il-faqar, il-vjolenza domestika u l-abbuż, u l-qgħad.
 NITGĦALLEM NGHIX MA' ĦADDIEħOR

L-Aspett tas-Suġġett: Ikel u Xorb

1. Kapaċi nesprimi approvazzjoni/dizapprovazzjoni ta' ikla/servizz f'restorant u nagħti r-raġunijiet għaliex *billi nuża strutturi bħal '¡Qué servicio tan bueno/malo/excelente!, Hay un problema con la comida porque es demasiado salada, El pescado está crudo.'*
2. Kapaċi nimla formola tal-kummenti biex nagħti l-opinjoni tiegħi rigward is-servizz mogħti f'restorant.
3. Kapaċi niddeskrivi żjara li għamilt f'restorant *billi nuża l- Pretérito Indefinido u l-Pretérito Imperfecto kif meħtieġ, eż. 'El sábado pasado fuimos a un restaurante chino, había mucha gente y el servicio era excelente.'*

LIVELL 10

L-Aspett tas-Suġġett: Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nirriċerka, nipprepara u nagħmel preżentazzjoni fuq karriera partikolari inkluż informazzjoni fuq in-natura tal-impjieg l-importanza u r-rilevanza tiegħu fis-soċjetà tal-lum, kif ukoll il-ħtiġijiet u l-karatteristiċi personali meħtieġa.

 IT-TAGHLIM KREATTIV

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi nirriċerka informazzjoni fuq pajjiż fejn jikkellmu bl-Ispanjol u nikteb artiklu fuq il-kundizzjonijiet tat-temp.

 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

2. F'kollaborazzjoni mal-oħrajn, kapaċi nipprepara tbassir tat-temp għat-televizjoni li jqabbel it-temp fi bliet/pajjiżi differenti għal ġimgħa partikolari.

 IT-TAGHLIM SOĠJALI

3. Kapaċi naqra u nagħmel sommarju ta' testi biex nippreżenta t-tbassir u l-kundizzjonijiet tat-temp fi bliet/pajjiżi differenti.

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Familja u l-annimali domestiċi

1. Kapaċi nikteb artiklu jew kitba fuq annimali li huma f'periklu ta' estinzjoni.

 NITGHALLEM KIF INSIR NAF

2. Kapaċi noħloq fuljett ma' ħaddieħor fuq il-bżonnijiet u l-kura tal-annimali domestiċi.

 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspett tas-Suġġett: Niddeskrivi lill-Oħrajn

1. Kapaċi nisma' intervista ma' persuna distinta minn pajjiż fejn jikkellmu bl-Ispanjol u nagħmel sommarju tal-kontenut bil-kitba u/jew nuri l-abbiltà tiegħi verbalment li fhimt u li napprezza d-diversità tal-kultura u l-perspettivi fis-soċjetà.

 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

L-Aspett tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nipparteċipa mal-oħrajn biex nikteb artikli fuq l-iskola bl-Ispanjol għar-rivista tal-iskola.

 IT-TAGHLIM SOĠJALI

2. Kapaċi nipprepara preżentazzjoni fuq kif l-iskejjel jistgħu jitjiebu u jsiru aktar sostenibbli u favur l-ambjent.

 NITGHALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR

3. Kapaċi nirriċerka artikli u nikteb esej fuq tipi differenti ta' skejjel fi tlieta/erba' pajjiżi fejn jikkellmu bl-Ispanjol, u ngabbel u nagħmel kuntrast tal-iskejjel u s-sistemi edukattivi.

 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

L-Aspett tas-Suġġett: Opinjonijiet

1. Kapaċi nirriċerka testi u pitturi marbutin mal-ġlied tat-toru u nagħmel preżentazzjoni fuq dan is-suġġett u *nemfasizza l-importanza tal-barrin f'fiestas', Spanjoli u nagħti interpretazzjoni tal-pitturi li rriċerkajt billi nuża espressjonijiet bħal 'En mi parecer el pintor quería destacar el aspecto ocioso de la corrida de toros frente a este otro que la señala como un acto cruel e inhumano.'*

 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

2. Kapaċi naqra testi u artikli b'mod kritiku u analitiku marbutin mal-ġlied tat-toru li juru ideat u perspettivi differenti.

 IL-BIDLA SOĠJALI

L-Aspett tas-Suġġett: Id-Dar u ż-żona tal-madwar

1. Kapaċi nikteb artiklu fejn nenfasizza kwistjonijiet ambjentali *bħal 'el cambio climático, la capa de ozono, la falta de recursos'*, u ninkludi miżuri sostenibbli li jgħinuna nikkumbattu l-problemi li jidhru *billi nuża strutturi bħal 'Hay que evitar usar sprays para proteger la capa de ozono.'*

NITGHALLEM NGHIX MA' HADDIEHOR

2. Kapaċi nirriċerka testi fuq kwistjonijiet ambjentali fil-pajjiż tiegħi u f'pajjiżi oħra (preferibbilment f'pajjiżi fejn jitekellmu bl-Ispanjol) u nuża din l-informazzjoni biex noħloq u nipprezenta rapport li jqabbel il-protezzjoni ambjentali f'pajjiżi oħra ma' dawk fil-pajjiż tiegħi, individwalment jew f'kollaborazzjoni mal-oħrajn.

L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nikteb rapport fejn inqabbel reċensjonijiet fuq logħba tal-vidjow, ktieb jew film partikolari.

L-Aspett tas-Suġġett: Il-Vaganzi

1. Kapaċi nsegwi diskussjoni fuq il-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' tipi ta' vaganzi differenti, nieħu nota tal-argumenti ewlenin li jjiżsemew u nagħmel sommarju tagħhom f'rapport.

L-Aspett tas-Suġġett: Ir-Rutina ta' Kuljum

1. Kapaċi nqabbel u nikkuntrasta avvenimenti soċjali fil-kuntest lokali ma' pajjiżi oħra fejn jitekellmu bl-Ispanjol u nikteb rapport għal rivista/gazzetta/il-midja soċjali biex insemmi t-temi karatteristiċi u differenzi ewlenin.

L-Aspett tas-Suġġett: Hajja f'Saħħitha

1. Kapaċi niddiskuti kwistjonijiet marbuta ma' ikel tajjeb għas-saħħa, l-isport u l-attività fizika u nenfasizza l-benefiċċji, inqabbel u nikkuntrasta ideat *billi nuża espressjonijiet bħal 'Es importante que / Es imprescindible que / Es recomendable que / Es necesario que' + Presente de Subjuntivo, 'Se recomienda que / Se aconseja que / Se sugiere que' + Presente de Subjuntivo.*

NITGHALLEM KIF

2. Kapaċi niddiskuti prattiċi li mhumieq tajbin għas-saħħa *billi nuża strutturi bħal 'No se debe fumar / No es aconsejable que fumes' segwiti mill-infinitiv jew il-Presente de Subjuntivo kif meħtieġ.*

NITGHALLEM KIF

L-Aspett tas-Suġġett: It-Teknoloġija

1. Kapaċi nirriċerka u nikteb artiklu jew rapport għall-ġurnal tal-iskola fuq kif iż-żgħażaġh għandhom jużaw it-teknoloġija b'mod responsabbli u sigur.

L-IMMANIĠĠJAR TAL-UŻU TAL-INTERNET

2. Kapaċi nirriċerka u noħloq prezentazzjoni bl-isem *Presente y futuro de la tecnología* fuq l-irwol tat-teknoloġija fil-futur.

L-Aspett tas-Suġġett: Iċ-Ċittadinanza

1. Kapaċi nirriproduċi informazzjoni li għart minn intervista li għamilt ma' persuna attivament involuta f'organizzazzjoni tal-karità lokali jew NGO u nenfasizza x-xogħol li tagħmel organizzazzjoni bħal din u kif tibbenefika l-komunità.
2. Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn biex nirriċerka u niproduċi rapport fuq kwistjoni marbuta ma' problemi soċjali fil-kuntest lokali bħal: il-faqar/persuni mingħajr dar, il-qgħad, l-abbuż tad-drogi u tal-alkoħol u l-immigrazzjoni illegali.

NITGHALLEM NGHIX MA' HADDIEHOR

L-Aspett tas-Suġġett: Ikel u Xorb

1. Kapaċi nikteb reċensjoni biex niddeskrivi l-esperjenza tiegħi wara iżjara f' restorant lokali, eż. *'Este restaurante superó todas las expectativas. Combina comida española con abundantes platos europeos. Ideal para un noche con amigos.'*

II-Pedagoġija

A. IL-PEDAGOĠIJA U PRATTIKI GHAT-TAGHLIM

L-educaturi għandhom iżommu ruħhom aġġornati mal-istrateġiji pedagoġiċi u l-kunċetti l-aktar riċenti sabiex ikunu jistgħu jifhmu aħjar u jirrispondu għall-bżonnijiet tal-istudenti. L-istrateġija Ewropea *Education and Training 2020* tpoġġi enfasi partikolari fuq ir-rwol tal-għalliema fil-ħajja tal-istudenti tagħhom. L-għalliema għandhom rwol kruċjali fil-gwida tal-istudenti sabiex jilħqu l-għanijiet tagħhom filwaqt li jifformulawhom il-perċezzjonijiet tagħhom (European Commission, 2015).

Il-Plan Curricular tal-Istitut Cervantes (2006) li jirrifletti l-*Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment* (2001) jissuġġerixxi li jiġi adottat approċċ iċċentrat fuq l-istudent bħala l-pedagoġija ewlenija. Dan l-approċċ jagħti setgħa lill-istudenti jieħdu rwol attiv fil-proċess ta' taġġim tagħhom, fejn huma ma jkunux qed jirċievu b'mod passiv, iżda jkunu kontributuri attivi tat-taġġim tagħhom stess.

Kwalunkwe metodoloġija li l-educaturi tal-Ispanjol jiddeċiedu li jadottaw għandha tassigura li l-istudenti jingħataw l-opportunità li jwessgħu l-esperjenza tagħhom tat-taġġim u fl-aħħar mill-aħħar tippreparahom biex jgħixu l-lingwa Spanjola lil hinn mill-klassi. Approċċ ibbażat fuq it-tasks juża metodoloġija li timplimenta pedagoġija ċċentrata fuq l-istudenti. Dan jagħti s-setgħa lill-istudenti jiksbu kompetenza komunikattiva li tinkorpora l-għarfien grammatikali, l-għarfien soċjolingwistiku, il-kompetenza fid-diskors u ħiliet strateġiċi (Canale u Swain, 1980).

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012) jistqarr li l-programmi tat-taġġim u l-istandards tal-assessjar u l-eżamijiet għandhom ikunu bbażati fuq il-kisbiet mit-taġġim tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali u, l-*Learning Outcomes Framework* eventwali. Billi juża kisbiet mit-taġġim biex jiddeskrivi x'inhu mistenni mit-taġġim, dan il-Framework jaqleb l-attenzjoni tal-proċess tat-taġġim fuq l-istudent u dan jibbenefikaw minnu l-interessi tal-istudent u ta' partijiet interessati oħra (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012). Il-kisbiet mit-taġġim huma frażijiet li jindikaw x'għandu jkun kiseb l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-taġġim fuq perjodu ta' żmien. Għaldaqstant, l-educaturi li huma involuti fit-taġġim tal-Ispanjol għandhom jiżguraw li l-metodoloġiji tat-taġġim li jintużaw, apparti li jkunu maħsuba għad-diversità fit-taġġim, l-interessi, il-punti b'saħħithom u l-limitazzjonijiet tal-istudent, jgħinu lill-istudenti kollha jiksbu għarfien, ħiliet u kompetenzi marbutin mal-kisbiet mit-taġġim. Wieħed mill-fatturi ewlenin huwa li jinholoq ambjent ta' taġġim li jgħin lill-istudenti kollha, billi qabelxejn jiġu identifikati l-interessi u l-istili ta' taġġim tal-istudenti, u anke billi jiġi pprovdut sapport meta u fejn hu meħtieġ.

Ir-riċerka fil-psikoloġija konjittiva turi li fil-każ tat-taġġim ta' lingwi barranin, l-għarfien tal-proċeduri (il-modi differenti ta' kif titgħallem lingwa) huwa importanti daqs l-għarfien dikjarattiv (l-għarfien tal-prinċipji tal-lingwa fiha nnifisha). Huwa għalhekk li huwa rrakkomandat li l-educaturi jiddedikaw ftit mill-ħin tagħhom biex jgħinu lill-istudenti jitgħallmu l-istrateġiji tat-taġġim li se jgħinuhom jagħmlu progress u biex isiru awtonomi.

L-Istrateġiji Nitgħallem biex Nitgħallem

Dawn li ġejjin huma eżempji tal-istrateġiji li jagħmlu parti mill-‘proċess nitgħallem biex nitgħallem’, wieħed mit-tmien kompetenzi li jissemmew fid-dokument *European Reference Framework Key Competencies for Lifelong Learning* (European Commission, 2006):

- Diskussjonijiet pedagogiċi bejn l-istudenti fejn, fuq bażi volontarja, l-istudenti jispjegaw kif għamlu biċċa xogħol u kif irnexxielhom jегħlbu d-diffikultajiet li ltaqgħu magħhom, li jwasslu għal skambju ta’ strateġiji u teknikalitajiet f’ambjent ta’ kooperazzjoni.
- L-istudenti jitgħallmu jużaw il-puntegġjatura, l-istampi, l-informazzjoni addizzjonali minbarra t-test, bħal spjegazzjoni tal-kliem diffiċli u l-identifikazzjoni ta’ kliem importanti waqt biċċa xogħol ta’ qari/taħriġ il-fehem. It-tagħlim u l-gwida fi stadji differenti tal-kitba ta’ komponiment u l-għodod differenti u l-metodi li jistgħu jintużaw f’kull stadju.

Ħarsa ġenerali lejn is-suġġett

Qabelxejn, l-Ispanjol huwa mezz ta’ komunikazzjoni u, għaldaqstant, l-istudenti jeħtieġu jiżviluppaw il-ħiliet tal-lingwa meħtieġa biex jikkomunikaw ma’ ħaddieħor b’dik il-lingwa. Il-ħiliet meħtieġa sabiex wieħed jikkomunika bl-Ispanjol għandhom jiġu żviluppanti b’mod integrat, filwaqt li jirriflettu l-użu tagħhom f’sitwazzjonijiet mill-ħajja ta’ kuljum. Sabiex jgħinu f’dan il-proċess, l-għalliema u l-istudenti għandhom jużaw il-lingwa kkonċernata kull fejn ikun possibbli waqt l-interazzjoni, biex b’hekk iħeġġu biex il-klassi ssir post fejn jiġi mitkellem l-Ispanjol.

L-istudenti għandhom jiżviluppaw il-ħiliet tat-taħdit, is-smiġħ, il-qari u l-kitba sabiex ikunu jistgħu jifhmu u jikkomunikaw ma’ ħaddieħor f’sitwazzjonijiet u kuntesti reali. L-istudenti għandhom bżonn jifhmu l-istruttura tal-lingwa Spanjola u, jekk ikun hemm bżonn, jirrelatawha mal-istruttura ta’ lingwi oħra li huma familjari magħhom, biex b’hekk tiġi attivata waħda mill-istrateġiji tat-tagħlim possibbli li jikkostitwixxu l-baži tat-tagħlim awtonomu.

L-edukaturi għandhom ifittxu li jużaw bl-aħjar mod riżorsi rilevanti, ta’ kwalità għolja u li joffru sfida, li jeżistu f’firxa wiesgħa ta’ temi u, fejn hu possibbli, jippruvaw jintroduċu l-*Cross Curricular Themes* (CCTs) permezz ta’ għażla bil-għaqal ta’ riżorsi.

Eżempju ta’ dan huwa l-inkluzjoni tal-użu xieraq tal-ICT sabiex jissaħħaħ it-tagħlim filwaqt li jqarreb id-dinja tal-Ispanjoli u tal-pajjiżi li jikkellmu bl-Ispanjol lejn il-klassi. L-użu tal-ICT għandu jkun minsuġ mat-tagħlim u r-riflessjoni dwar xi tfigħer li wieħed jiżviluppa kompetenzi marbuta mal-Litteriżmu Diġitali.

L-użu tal-SLOs tal-Ispanjol

L-għażla bil-għaqal ta' *tasks* partikolari tista' tgħin biex jingabru flimkien għadd ta' SLOs differenti minn għadd ta' aspetti tas-sugġetti differenti fl-Ispanjol. Pereżempju l-kitba ta' invit permezz ta' *email* tista' tinkludi:

- it-tislim
- l-użu tal-ġranet tal-ġimgħa u tal-ħin
- l-użu tal-vokabularju marbut maċ-ċelebrazzjonijiet.

Dawn jistgħu jgħinu biex it-tagħlim jibqa' aċċessibbli għall-istudenti b'abbiltajiet varji filwaqt li joffru sfida f'dak li għandu x'jaqsam mal-vokabularju li jintuża fit-*task*.

Permezz tal-użu ta' lingwaġġ sempliċi f'email, l-educaturi jkun jistgħu jiġbru flimkien kemm vokabularju kif ukoll il-ħiliet tal-kitba u l-qari skont l-Aspetti tas-Sugġett tat-Tislim/Introduzzjonijiet, il-Kalendarju u r-Rutina ta' Kuljum. Dan joffri wkoll ċans tajjeb biex jiġu ssodati l-użu tat-temp tal-Preżent u/jew il-frazi verbali *ir a + infinitivo*.

Meta l-istudenti jiġu pprezentati b'testi differenti biex jaħdmu bihom, dan jgħin biex jitgħallmu jaħdmu fi grupp, jew bħala sfida fi grupp b'abbiltajiet imħalltin jew bħala eżerċizzju aktar immirat li jqabbel flimkien in-natura tal-isfida li jipprezenta t-test mal-istadju tat-tagħlim u l-ħiliet tal-istudenti.

Eżempju ta' dan jista' jkun it-tnejn u l-kitba ta' invit b'email f'pari jew gruppi żgħar. Dan l-inviti imbagħad jiġi mgħoddi lil xi par/grupp żgħir ieħor li jipprepara twegiba li taċċetta jew tirrifjuta l-inviti. Iż-żewġ testi imbagħad jistgħu jiġu użati f'termini ta' vokabularju u grammatika.

L-għażla bil-għaqal tat-testi tippermetti wkoll lill-għalliema jużaw l-eżerċizzji tat-tagħlim b'tali mod li jheggu aktar tagħlim, diskussjoni u riflessjoni fuq CCTs partikolari.

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett (SLOs) inkitbu b'tali mod li l-educaturi jużaw approċċi li jaddottaw it-tagħlim li jinvolvi, li juri ħila u jinvolvi lill-istudenti b'mod attiv f'numru ta' kuntesti sabiex iheggu filwaqt li jippermettu tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrategiji tat-tagħlim. F'kull stadju, dawk li jippanaw il-kurrikulu għandhom jikkonsidraw fuq bażi regolari l-opportunitajiet li jiġu pprezentati permezz tal-SLOs sabiex jiżviluppaw tagħlim attiv matul il-livelli fil-Qafas tal-Kisbiet tat-Tagħlim. L-ippjanar għandu jieħu ħsieb, filwaqt li jhegġeg il-partecipazzjoni tal-istudenti, li dan jista' u għandu jkun ta' influwenza filwaqt li jikkontribwixxi fil-proċess.

Sabiex jissaħħaħ l-ippjanar tal-kurrikulu, filwaqt li jkun assigurat li l-istudenti kollha jkollhom aċċess b'mod attiv u jinvolvu ruħhom fl-ambjent tat-tagħlim, hemm bżonn ta' approċċ koerenti fl-ippjanar tat-tagħlim, fit-tagħlim u l-assessjar, u fil-qsim ta' informazzjoni fuq il-progress u l-kisbiet mil-ħuqa. Meta jiġi addottat dan it-tip ta' pplanar tal-kurrikulu huwa importanti li ma narawx l-SLOs bħala fatturi li jillimitaw il-potenzjal tat-tagħlim tal-istudenti u li ma jippermettux li jkun hemm devjazzjoni tat-tagħlim lil hinn minn dak imsemmi fl-SLOs. Din l-idea tinjora l-iskop u l-flessibilità li jipprovdi l-approċċ tal-kisbiet mit-tagħlim. Kif, fejn u meta jiġu mgħallma dawn il-kisbiet huma fid-diskrezzjoni tal-educatur. L-SLOs qegħdin hemm sabiex jiċċaraw il-proċess ta' assessjar billi jelenkaw b'mod sempliċi l-aspettattivi tat-tagħlim. B'dan il-mod, l-assessjar huwa marbut li juri li dawn l-aspettattivi ntlahqu.

Ladarba jiġu ssettjati l-aspettattivi tat-tagħlim, l-educaturi jistgħu jibdew jintroduċu l-flessibilità fid-disinn tal-kurrikulu u fil-metodu ta' tagħlim li s'issa kien diffiċli li jsir. L-approċċ tar-rizultati tat-tagħlim jippermetti lill-educaturi jdurru lejn tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrategiji tat-tagħlim. Dan ifisser li jsiru jafu l-ħafna modi li bihom l-istudenti huma differenti minn xulxin, liema mill-ħafna metodi jagħmlu sens fit-tagħlim attwali, u kif għandhom jaffrontaw din il-varjanza b'tali mod li joffru sapport lill-istudenti fuq bażi individwali filwaqt li jgħinuhom jipprogredixxu. Taqsima Ċ: *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif dan jista' jsir.

B. L-EMBEDDING FIT-TAGĦLIM TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Fl-Ewropa kien hemm bidla minn approċċ li jitratta b'mod esklussiv is-sugġett għal approċċ li jiffoka fuq temi krosskurrikulari, tematiku, interdixiplinarju u kollaborattiv, li jirrifletti s-sitwazzjonijiet reali tal-ħajja ta' kuljum filwaqt li jhegġeg it-trasferiment tal-ħiliet minn settur tat-tagħlim għal ieħor. Permezz tal-approċċ krosskurrikulari, ħafna mis-setturi tal-kurrikulu ngħataw profil ogħla filwaqt li ssaħħu numru ta' kompetenzi trasversali (European Commission, 2012). Is-CCTs jgħaqqdu flimkien is-sugġetti billi jidentifikaw l-għanijiet tat-tagħlim komuni li huma riflessi wkoll fit-twemmin tal-iskola (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012: 31, 39).

It-Temi Krosskurrikulari (CCTs) ġew introdotti fl-LOF sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha, huma u jipprogedixxu matul il-livelli, jiġu f'kontatt kontinwu mat-tipi ta' għarfien, ħiliet u fehim li huma meħtieġa sabiex huma jkunju jistgħu jipparteċipaw b'mod attiv, filwaqt li jirnexxu u jikkontribwixxu fis-soċjetà Maltija.

L-embedding tas-CCTs fil-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett joffri aċċess għal identità ġdida tat-tagħlim li jmur lil hinn mis-sugġett, u l-istudenti ser jagħtu valur lit-tagħlim tas-CCT meta jaraw li dawn huma parti integrali mill-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim u li huma vitali sabiex jgħinuhom biex isiru studenti olistiċi.

Kull CCT qed jiġi pprezentat bħala sett ta' riżultati addizzjonali tat-tagħlim liż-żgħażaġħ sabiex huma jiffaċċjaw u jżviluppaw għarfien u fehim tagħhom meta qed jipprogedixxu matul il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim.

It-Temi Krosskurrikulari huma:

il-Litteriżmu Diġitali

I-Edukazzjoni għad-Diversità

I-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

I-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

it-Tagħlim biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu

It-Temi Krosskurrikulari jinsabu fl-Appendiċi onlajn fuq <http://www.schoolslearningoutcomes.edu.mt/en/category/cross-curricular-themes>

Is-CCTs għandhom jiġu infilsati matul il-vjaġġ ta' tagħlim u l-esperjenzi tal-istudenti, fejn il-punt ewlieni għandu jkun li l-għarfien u l-fehim tas-CCT jiġi mgħallem, ikkonsolidat u kkuntestwalizzat. Il-kuntest huwa importanti bil-għan li jżid it-tifsira u l-iskop biex jiġi msaħħaħ l-użu tas-CCT. Ma hemm l-ebda mod effettiv biex jiġi organizzat u nfilsat it-tagħlim tas-CCTs. Madankollu, meta CCT tingħaqad b'mod dirett ma' biċċa xogħol partikolari fi ħdan l-SLO imbagħad ikun assigurat li jkun hemm opportunità għall-użu tas-CCT f'dik il-biċċa xogħol partikolari, huwa mod effettiv ħafna kif tiġi infilsata CCT.

L-embedding ma jinkludix biss l-għaqda ta' kurrikula differenti. L-ippjanar ta' fejn ser jiddaħħal il-kontenut tas-CCT biex jagħmel parti mill-SLOs jew mill-Aspett tas-Suġġett huwa biss il-bidu. L-educaturi għandhom jistabbilixxu kif il-kontenut tas-CCT jżid il-valur tal-SLOs li qed jiġu mgħallma u kif tista' tinkiseb xi haġa akbar minn sempliċement għaqda flimkien tal-partijiet differenti. Fuq kollox, it-tagħlim tas-CCT ser iżid il-valur fit-trasferiment tal-għarfien, tal-ħiliet u tal-fehim billi jipprezenta sitwazzjonijiet fattwali li jagħmlu sens għall-istudenti.

L-Embedding bħala proċess

Hemm tliet modi ewlenin sabiex jiġu mgħallma l-għarfien, il-ħiliet u l-fehim li hemm indirizzati fis-CCTs tul il-proċess tat-tagħlim. Dawn huma:

- permezz ta' metodi ta' tagħlim u t-tagħlim innifsu marbut mal-SLOs;
- billi jiġu magħżula metodi u strateġiji partikolari tat-tagħlim minn oħrajn biex jiġu mgħallma l-SLOs;
- billi jsiru attivitajiet krosskurrikulari mibnija b'mod speċifiku jew attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha.

Dan il-proċess jimplika bidla importanti fil-mod kif l-għalliema jħarsu lejn it-tagħlim tal-kontenut tas-suġġett fil-klassi. L-integrazzjoni tar-rizultati tat-tagħlim krosskurrikulari fit-tagħlim ta' suġġetti differenti teħtieġ li l-għalliema jmorru lil hinn mill-iskemi tradizzjonali u jaħdmu f'kollaborazzjoni flimkien sabiex jiżviluppaw l-approċċ tagħhom għas-CCTs filwaqt li jkun hemm skambju ta' informazzjoni fuq l-iżvilupp tat-tagħlim ta' studenti speċifiċi b'rabta mas-CCTs (European Commission, 2012:25).

It-tagħlim tas-CCTs permezz tal-SLOs

L-ewwel approċċ għat-tagħlim tal-kontenut tas-CCT huwa permezz tal-integrazzjoni tat-tagħlim tas-CCT ma' dak tal-SLOs partikolari. Il-qafas jipprovdi gwida fuq l-aħjar opportunitajiet biex isir dan. Fejn SLO partikolari tipprezenta opportunità tajba li tindirizza tagħlim marbut mat-Tema Krosskurrikulari tidher l-istampa tas-CCT wara l-SLO. Din turi li l-SLO:

- qed toffri opportunità sabiex wieħed jibda jħares lejn l-iżvilupp tat-tagħlim u l-ħiliet marbuta ma' aspett partikolari tas-CCT;
- tista' tiġi msaħħa billi jiġi introdott aspett partikolari ta' wieħed mis-CCTs.

Bħala gwida għall-educaturi, fejn il-kisbiet speċifiċi mit-tagħlim tas-CCT li l-aktar huma rilevanti, l-istampa tas-CCT li jkun hemm flimkien mal-SLO partikolari tinkludi wkoll titlu sabiex jiġi identifikat liema hu l-aspett partikolari tas-CCT li 'joqgħod l-aktar', i.e. il-parti tal-kontenut tas-CCT li hija l-aktar marbuta mal-għarfien, il-fehim u/jew il-ħiliet indirizzati fl-SLO partikolari.

Għalkemm qed tiġi identifikata CCT waħda, dan ma jfissirx li CCTs oħra ma jkunux rilevanti. L-identifikazzjoni ta' tema partikolari sempliċement tissuggerixxi li l-educaturi jistgħu jsibu dik il-parti identifikata bħala l-aktar rilevanti, l-aktar xierqa jew l-aktar faċli li tiġi integrata f'dak il-punt partikolari, filwaqt li tippermetti lill-educaturi jgħallmu s-suġġett u s-CCT b'mod integrat.

Eżempji ta' dan it-tip ta' *embedding* fl-Ispanjol jinkludu:

- Kapaċi nirriproduċi, verbalment, il-ħsejjes awtentici tas-sistema tal-vokali u l-konsonanti fil-kuntest.

 IL-QARI U L-FEHIM

Meħuda minn Livell 7, L-Aspett tas-Suġġett: Introduzzjonijiet
- Kapaċi naqra/nisma' testi fuq il-ġustizzja soċjali u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem biex inkun kapaċi nidentifika l-problemi, il-kawżi u/jew il-konsegwenzi ta' kwistjonijiet bħar-razziżmu u x-xenofobija, il-faqar, il-vjolenza domestika u l-abbuż, u l-qgħad.

 NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR

Meħuda minn Livell 9, L-Aspett tas-Suġġett: Iċ-Ċittadinanza
- Kapaċi nirriċerka testi u pitturi marbutin mal-ġlied tat-toru u nagħmel preżentazzjoni fuq dan is-suġġett u nenfasizza l-importanza tal-barrin fi fiestas Spanjoli u nagħti interpretazzjoni tal-pitturi li rriċerkajt billi nuża espressjonijiet bħal 'En mi parecer el pintor quería destacar el aspecto ocioso de la corrida de toros frente a este otro que la señala como un acto cruel e inhumano.'

 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

Meħuda minn Livell 10, L-Aspett tas-Suġġett: Opinjonijiet

Eżempju: Insibu opportunitajiet biex nindirizzaw it-tagħlim tas-CCTs fl-SLOs tal-Ispanjol

- Kapaċi naqra/nisma' testi fuq il-ġustizzja soċjali u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem biex inkun kapaċi nidentifika l-problemi, il-kawżi u/jew il-konsegwenzi ta' kwistjonijiet bħar-razziżmu u x-xenofobija, il-faqar, il-vjolenza domestika u l-abbuż, u l-qgħad.

NITGĦALLEM NGĦIX MA' HADDIEHOR**Meħuda minn Livell 9, L-Aspett tas-Suġġett: Iċ-Ċittadinanza**

Dan l-SLO jipprovi l-opportunità għall-istudenti li jirriflettu fuq kwistjonijiet speċifiċi li jiffurmaw ir-realtà fis-soċjetajiet moderni, u għaldaqstant l-importanza li dawn il-kwistjonijiet jitqajmu fl-ambjent tal-klassi. Apparti milli jiġu offruti l-possibbiltà li jitgħallmu vokabularju ġdid u strutturi kumplessi użati biex jiġu argumentati kwistjonijiet bħal dawn, l-istudenti jiġu mhegġa wkoll japprezzaw id-diversità.

Il-kisbiet mis-CCTs li ġejjin jistgħu jkunu partikolarment rilevanti f'din it-tip ta' interpretazzjoni tal-opportunità offruta mill-*embedding*:

- Kapaċi nirrifletti fuq il-konsegwenzi tat-twemmin tiegħi fuq generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Jien sensitiv/a għal perspettivi, kulturi u gruppi minoritarji diverġenti, mingħajr preġudizzju u prekunċetti.

Nindirizzaw is-CCTs permezz tal-użu ta' metodi u strategiji ta' tagħlim partikolari

Is-CCTs jistgħu jintużaw biex jikkontribwixxu għall-ħolqien tal-politiki u l-istrategiji tad-Dipartimenti tal-Ispanjol, pereżempju billi t-tagħlim jiġi strutturat apposta biex jiġi massimizzat l-użu tat-teknoloġiji diġitali. Fil-livell ta' dipartiment, is-CCTs li ġejjin jistgħu jkunu partikolarment adegwati biex jgħinu fl-għażliet pedagogiċi u tal-istili tat-tagħlim bil-għan li titkabbar kemm jista' jkun il-flessibbiltà introdotta mil-LOF:

It-Tagħlim biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu Diġitali

l-Edukazzjoni għad-Diversità

L-edukaturi għandhom mnejn isibu li s-CCTs li ġejjin għandhom rwol x'jaqdu fl-għażla ta' suġġetti li jixprunaw l-interess u d-dibattitu:

l-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

l-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.

Huwa evidenti li xi wħud mis-CCTs jintegraw ruħhom b' mod naturali għal stili partikolari ta' tagħlim. Taqsima Ċ *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif CCTs partikolari jistgħu jgħinu lill-istudenti jirnexxu f'ambjenti ta' tagħlim partikolari. L-għażla b' mod deliberat ta' strateġiji partikolari tat-tagħlim li jinvolvu tagħlim attiv u/jew sperimentali u approċċi għat-tagħlim ta' kif jistgħu jissolvew il-problemi, fejn jeħtieġ li jkun hemm livell ta' awtonomija tal-istudenti kif ukoll xogħol fi gruppi, ser jgħinu sabiex it-tagħlim ikun wieħed li jwassal għall-introduzzjoni tas-CCTs tal-Litteriżmu Diġitali u Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv.

Pereżempju, is-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv tinkludi kategorija ta' kisbiet mit-tagħlim fuq it-Tagħlim Personali u, billi jiġi indirizzat it-tagħlim marbut ma' din il-kategorija tas-CCT, l-istudenti ser jiżviluppaw il-ħiliet tat-tagħlim meħtieġa sabiex f'biċċa xogħol partikolari jkunu awtonomi filwaqt li jimmaniġġjaw lilhom infushom. Simili ta' din, il-kategorija tat-Tagħlim Soċjali fi ħdan l-istess CCT tista' tgħin lill-istudenti jiżviluppaw qafas ta' ħiliet, attitudnijiet u mġiba li jgħinohom jieħdu kemm jistgħu mix-xogħol fi grupp jew f'tim u minn strateġiji oħra ta' tagħlim soċjali.

Is-CCT tat-Tagħlim Diġitali ser tgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi marbuta mal-immaniġġjar tat-tagħlim, is-sors minn fejn tingabar l-informazzjoni, il-manipulazzjoni tal-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-preżentazzjoni tal-informazzjoni. Meta jkun hemm dawn it-tipi ta' ħiliet tat-tagħlim infilsati fit-tagħlim qabel ma jibdeu jintużaw ta' spiss ser jgħinu lill-istudenti jaffrontaw il-biċċiet tax-xogħol b'aktar kunfidenza kemm fil-proċessi tat-tagħlim fuq l-SLOs kif ukoll fil-kisbiet infushom.

L-indirizz tas-CCTs f'attivitajiet krosskurrikulari jew f'attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha

Is-CCTs kollha jistgħu jintużaw bħala strateġiji għall-iskola kollha sabiex jinħoloq ambjent ta' tagħlim ta' kwalità għolja li jagħti valur lill-istudenti kollha filwaqt li jissettja għanijiet għoljin għal kulhadd. L-iskejjel jistgħu jaraw il-benefiċċju meta jkollhom *policies* li jinkludu lill-iskola kollha fuq il-progress fil-:

- Litteriżmu
- Litteriżmu Diġitali
- Edukazzjoni għad-Diversità
- Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

Dawn it-tipi ta' CCTs jistgħu jintużaw sabiex ikun hemm *policies* infurmati għall-iskola kollha kif ukoll iżidu l-valur tat-tagħlim fi ħdan il-klassi. Madankollu, CCTs oħra jistgħu jintużaw sabiex jiffurmaw il-baži tal-attivitajiet għal sena shiħa ta' grupp partikolari jew, aktar minn hekk, inizzjattivi li jinvolvu lill-istudenti kollha fl-iskola fuq sugġetti ambjentali. Pereżempju:

- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tista' tintuża biex tiffurma l-baži għal attivitajiet ekstrakurrikulari għall-iskola kollha marbuta mat-tip ta' inizzjattivi bħal Eko-Skola jew inizzjattivi fuq l-użu minimu tal-enerġija. Attivitajiet ta' ġbir ta' fondi jistgħu jgħinu attivitajiet tal-iskola ta' sorsi ta' enerġija li jistgħu jergġu jintużaw permezz tat-tagħlim f'din is-CCT flimkien ma' dak tas-CCT marbuta mal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.
- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni tista' tintuża biex issaħħaħ it-tagħlim u l-esperjenzi marbuta ma' attivitajiet li jvarjaw minn *tuck shop* immexxi mill-istudenti għal avveniment skolastiku jew inizzjattivi li jinvolvu lill-iskola kollha fuq id-dinja tax-xogħol.

Ċ. IT-TAGĦLIM TA' STUDENTI DIFFERENTI F'KULL LIVELL

Waħda mill-benefiċċji li taħdem b'Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (u fl-istess ħin waħda mill-isfidi) hija l-abbiltà li tippermetti lill-istudenti jipprogrédixxu bil-pass tagħhom u li tkun kapaċi taddatta l-metodoloġija tat-tagħlim u l-kurrikulu sabiex jissodisfaw il-bżonnijiet tagħhom. L-SLOs juru b'mod ċar fejn huwa t-'tmien' tat-tagħlim f'kull livell għal kull student iżda l-edukaturi għandhom jirrikonoxxu filwaqt li jippanaw għal dawk l-istudenti li ser jilħqu dan il-punt qabel l-oħrajn kif ukoll għal dawk li forsi jkollhom bżonn aktar żmien u aktar għajnuna sabiex jilħqu l-livell mixtieq.

L-Aspetti tas-Suġġett mhumiex riġidi u lanqas restrittivi u ma hemmx bżonn li jiġu mgħallma f'xi sekwenza partikolari jew bħala kontenut meħud f'izolament. L-aspetti tas-suġġett jistgħu jidhru fuq xulxin u jithalltu fi programmi tat-tagħlim akbar (jew iżgħar). L-edukaturi jistgħu jippreferu li jaffrontaw il-kuntesti tat-tagħlim f'ordni differenti skont is-sitwazzjoni, jew li jgħallmu aspetti tat-tagħlim permezz ta' topiks tal-għażla tagħhom.

Id-diversità tal-istudenti

L-NCF iħaddan id-diversità u jitlob li din tiġi mhegġa f'ambjent inklussiv.

L-NCF jindirizza l-bżonnijiet ta':

- studenti tajbin ħafna u b'talent li għalihom il-proċess tat-tagħlim jeħtieġ li joffri sfida sabiex huma jieħdu sehem u jkunu motivati li jiżviluppaw it-talenti tagħhom;
- studenti bi bżonnijiet edukattivi speċjali li għalihom il-kurrikulu għandu jkun miktub b'tali mod li jippermetti lill-għalliema japprezzaw kif l-istudenti kollha jistgħu jaċċessaw l-istess kurrikulu f'kull settur tat-tagħlim u jippermetti assessjar ta' firxa ta' ħiliet;
- studenti b'diżabilitajiet severi li għalihom il-kurrikulu għandu joffri edukazzjoni mibnija fuq firxa ta' ħiliet imfissra f'termini ta' fażijiet ta' żvilupp;
- studenti minn ambjenti soċjali żvantaġġati li għalihom l-iskola, flimkien mal-imsieħba lokali u istituzzjonali l-aktar importanti fis-soċjetà, għandhom jgħallmu aktar ħiliet filwaqt li joffru sapport lill-familji tagħhom u l-komunità lokali sabiex jipprovdu ambjent edukattiv b'saħħtu u stabbli;
- studenti minn ambjenti soċjali, kulturali u lingwistiċi differenti, inkluż it-tfal ta' refuġjati u persuni li qed ifittxu l-ażil, li għalihom il-kurrikulu jinkludi aċċess għal programm edukattiv li hu infilsat f'ambjent li joffri sapport emozzjonali u psikoloġiku li jirrispetta ċ-ċirkostanzi tal-individwi.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41)

Il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim huwa dokument li jinkludi sensiela ta' stqarrijiet ta' kisbiet mit-tagħlim li huma mistennijin jinkisbu, li jiddeskrivu l-għarfien, il-ħiliet, il-kompetenzi u l-attitudnijiet li l-istudenti jakkumulaw matul l-esperjenza ta' tagħlim tagħhom. Dan id-dokument għandu jiġi ttrattat bħala għodda flessibbli li permezz tagħha l-edukaturi jkunu jistgħu jindirizzaw il-bżonnijiet u l-abbiltajiet differenti tal-istudenti. B'dan il-mod, l-istudenti jitqiesu bħala individwi li jistgħu jilħqu l-potenzjal sħiħ tagħhom billi l-esperjenza ta' tagħlim personalizzat tingħaġen permezz tal-appoġġ kontinwu tal-edukaturi.

Meta jkunu qed jaħdmu bl-SLOs fi f'dan l-aspetti differenti tas-suġġett, l-edukaturi huma mistiedna jsegwu kwalunkwe sekwenza li huma jqisu adegwata skont il-bżonnijiet tal-istudenti. Madanakollu, huma għandhom jiżguraw li l-erba' ħiliet differenti - is-smiġħ, il-qari, it-taħdit u l-kitba - dejjem jingħataw l-istess piż.

L-eżempji tal-lingwa pprovduti fl-SLOs mhumiex restrittivi u l-edukaturi ser ikunu jistgħu jżidu aktar vokabularju biex l-istudenti jkunu jistgħu jilqgħu sfida addizzjonali. Għandu mnejn l-edukaturi jkunu jixtiequ jżidu aktar vokabularju jew għażla ta' verbi fuq dawk issuġġeriti u li jkunu jmorru tajjeb ma' kull tibdil li jixtiequ jagħmlu fit-twassil eż. lingwagġ speċjalizzat li jaqbel ma' kuntest jew suġġett partikolari li jkun qed jiġi indirizzat. Fejn SLO jagħmel referenza għal testi,

il-kelma ‘testi’ tirreferi kemm għal testi miktuba kif ukoll daww oral/tal-awdjo. Dan japplika għal-livelli u l-aspetti kollha tas-suġġett. L-eżempji pprovduti huma l-livelli lingwistiċi minimi ssuġġeriti meħtieġa biex wieħed imur tajjeb f’dak il-livell, filwaqt li għandu jiġi aċċettat il-fatt li studenti li jilhqqu livelli aktar baxxi ta’ profiċjenza f’dak il-livell xorta jistgħu jittqiesu kapaċi jiksbu kompetenza biex jikkomunikaw.

Il-klassijiet kollha, anke fejn qed jiġi mħaddem is-*setting*, ser ikunu magħmula minn firxa ta’ abilitajiet. Dan għaliex l-istudenti jkollhom ħiliet u diffikultajiet differenti u jiżviluppaw b’rati differenti. Sabiex tiġi definita klassi ‘b’abilitajiet differenti’ sempliċement bħala grupp ta’ studenti b’firxa ta’ abilitajiet hija superfiċjali wisq. Xi ngħidu għall-firxa ta’ stili u preferenzi tat-tagħlim, livelli ta’ interessi u l-ambjenti tad-dar, li kollha kemm huma jhallu impatt fuq l-esperjenza tat-tagħlim? L-istudenti kollha juru ħiliet differenti fi żminijiet differenti skont is-suġġett studjat u l-istil tat-tagħlim li jkun qed jintuża. Meta jkunu barra miż-zona ta’ tagħlim l-aktar komda għalihom ser imorru anqas tajjeb. Mhix reali li tistenna minn grupp ta’ studenti, hi x’inhil l-abilità tagħhom, li jipprogedixxu matul il-biċċiet tax-xogħol bl-istess pass. Żewġ terzi tal-istudenti fil-klassi ser ikunu qed jaħdmu barra l-istil tat-tagħlim li jippreferu sakemm il-biċċa tax-xogħol ma tkunx varjata.

Wieħed mill-aktar modi effettivi li jassigura li l-istudenti differenti jintlaħqu f’kull livell matul l-LOF huwa li tgħallim lill-istudenti jaħsbu għalihom infushom. Ftit mis-CCTs jipprovdu l-għodda tal-għarfien u l-ħiliet għall-istudenti sabiex ikunu kapaċi jsiru studenti aktar effettivi, li jaddattaw malajr, mimlija bir-rizorsi, u awtonomi.

Il-Progress u d-diverġenza fit-tagħlim

Il-prinċipju tad-diversità u l-inklużjoni li jiffurmaw il-bażi tal-NCF jimplikaw li f’kull stadju l-istudenti ta’ kull livell u kompetenza għandhom jesperjenzaw is-suċċess, l-isfidi, u s-sapport meħtieġ sabiex isahħu l-impenn tagħhom. Jeħtieġu programmi flessibbli ta’ tagħlim li jipprovdu esperjenzi ta’ tagħlim differenti għal spettru wiesa’ ta’ studenti filwaqt li jippermettu li jkun hemm rati differenti ta’ progress hekk kif it-tfal u ż-żgħażaġh iqattgħu ż-żmien fl-iskola. Hemm bżonn approċċi differenti li jindirizzaw il-bżonnijiet differenti tat-tagħlim. Bil-punt fokali dejjem jikber fuq l-istudenti, u b’aktar klassijiet b’abilitajiet differenti fl-iskejjel, l-approċċi li joffru diverġenza qed isiru aktar importanti u l-għalliema għandhom jaddottaw strateġiji li jibnu fuq it-tagħlim tal-passat tat-tfal u taż-żgħażaġh filwaqt li jgħinuhom jipprogedixxu.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:40)

Strateġiji għat-tagħlim ta’ klassijiet b’abilitajiet differenti

L-għalliema fil-klassi għandhom jibdeu billi joħolqu relazzjoni personali ma’ kull student/a fil-klassi tagħhom billi jitgħallmu u jużaw isimhom filwaqt li jsiru jafu x’jinteressahom. Li jiġu inklużi setturi ta’ interess fit-tagħlim huwa mod tajjeb ħafna biex l-istudenti jkunu involuti. Fl-istess ħin, li jintuża dan it-tip ta’ tagħlim meta jkun qed jiġi ssettjat ix-xogħol għad-dar jew xogħol individwali fil-klassi jista’ jservi ta’ motivazzjoni u jista’ jgħin sabiex l-istudenti jzommu ruħhom involuti fit-tagħlim.

It-tagħlim Personali:

- Kapaċi nidentifika s-sapport u r-rizorsi li għandi bżonn biex nitgħallem.
- Konxju/a tal-mod li nippreferi kif nitgħallem u kapaċi nużah biex nipjana t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin b’mod effiċjenti fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Naċċetta r-rispons tal-oħrajn u nikkonsidrah.
- Nagħraf lili nnifsi billi nbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi maż-żmien.
- Kapaċi nsegwi l-interessi tiegħi peress li dawn jgħinuni nirrifletti fuq ‘jien min jien’.
- Nieħu gost meta nirnexxi f’xogħlijiet diffiċli.

Mehuda mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

Modi kif tagħti s-setgħa lill-istudenti filwaqt li tgħinjom jirnexxu fi hdan l-LOF

Il-ħolqien ta' ambjent dinamiku tat-tagħlim permezz ta':

- L-immaniġġjar tal-klassi u l-ħolqien ta' opportunitajiet għall-istudenti biex jaħdmu b'mod individwali, f'pari jew fi gruppi.
- Il-bidla fit-tqassim tal-klassi skont it-tagħlim li jkun qed isir.
- Il-provvista ta' attivitajiet differenti, li jippermettu lill-istudenti jagħzlu l-livell ta' involviment u sfida. Din ser tgħin fis-sens ta' 'dritt ta' pussess' imsemmi 'l quddiem.
- L-użu ta' għażla ta' riżorsi differenti bi ħsieb.
- Il-preżentazzjoni ta' modi differenti kif tista' tiġi mgħallma l-istess haġa.

L-involviment tal-istudenti permezz ta':

- Il-ħolqien ta' sens ta' 'dritt ta' pussess' min-naħa tal-istudenti tal-proċess tat-tagħlim billi, pereżempju, l-istudenti jkollhom ċans jagħzlu l-proġett tagħhom.
- L-għajjuna lill-istudenti sabiex juru l-fehim tagħhom b'modi differenti, pereżempju permezz ta' mezzi li jagħzlu huma stess, sew jekk preżentazzjoni viżiva, orali jew preżentazzjoni fiżika.
- Il-bini ta' ħiliet għolja ta' ħsieb jiet bl-użu tat-tassonomija ta' Bloom (f'kull livell) u l-ħidma permezz tal-SLOs sabiex it-tagħlim ikun wieħed interessanti, li jkun utli u joffri sfidi kif jindikaw l-SLOs, tant li l-SLOs jingħataw dimensjoni usa' jew jintużaw b'modi differenti. Dan jista' jsir billi l-istudenti jingħataw xogħol li jinvolvi s-soluzzjoni ta' problemi filwaqt li jingħataw l-opportunità li jittrasferixxu u japplikaw l-għarfien għal kument gdid.

Il-bidla tal-istudenti fi studenti li kapaċi jinbidlu billi:

- minn età bikrija l-istudenti jiġu introdotti għall-istrateġiji ewlenin tat-tagħlim li jagħmlu parti mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv;
- jiġu diksusi l-għanijiet tat-tagħlim f'kull lezzjoni mal-istudenti, u b'hekk isiru konxji ta' x'inhu mistenni li jitgħallmu mat-tmiem tal-lezzjoni. L-SLOs (mitkuba fl-ewwel persuna) huma indirizzati lejn l-istudenti;
- l-istudenti jkunu konxji tal-istili differenti tat-tagħlim; l-istudenti jiġu mgħallma t-teknikalitajiet biex jitgħallmu kontenut gdid bl-użu ta' metodi viżivi, ta' smiġħ u kinestetici għat-tagħlim bl-użu ta' strateġiji varji tat-tagħlim bil-għan li jipprovdu għall-bżonnijiet tal-istudenti li jitgħallmu aktar b'mod viżiv, ta' smiġħ u kinestetiku;
- l-istudenti jitgħallmu kif ikunu anqas dipendenti fuq l-għalliema, pereżempju, kif ser 'jinqalgħu' mill-problema meta jeħlu?

Uża x-xogħoli fi gruppi sabiex:

- ikun hemm tiżiħ u estensjoni (bl-użu ta' gruppi flessibbli);
- tteġġeg lill-istudenti biex jinvolvu ruħhom f' Tagħlim Soċjali u biex japprezzaw ideat u personalitajiet differenti; iżidu l-kunfidenza meta jiddiskutu l-ideat tagħhom ma' oħrajn; jikkollaboraw ma' studenti oħrajn bħala parti mit-tagħlim tagħhom; ifittxu l-għajjuna u s-sapport mingħand studenti oħra; jikkellmu mal-oħrajn fuq it-tagħlim; jisimġu lill-oħrajn jikkellmu fuq it-tagħlim tagħhom filwaqt li jiddiskutu suġġetti varji u strateġiji ta' tagħlim ma' sħabhom (billi jintużaw gruppi ta' abbiltajiet differenti).

Eżempju: Fiddma fi grupp għall-Ispanjol

Organizza lill-istudenti f'pari li jpoġġu dahar ma' dahar. Kun żgur li kull par ikun viċin biżżejjed biex it-tnejn ikunu jistgħu jsimgħu lil xulxin. Wieħed jew waħda mill-istudenti jingħata stampa jew stimolu viżiv u l-istudent l-ieħor jew l-oħra jingħata karta vojta u lapas jew *crayon*. Billi juża s-setgħa tad-deskrizzjoni - bl-Ispanjol ovvjament – l-istudent/a li jkun qed iżomm l-istampa jrid jiddeskriviha lill-istudent l-ieħor jew l-oħra, u l-istudent/a li jkollu l-*crayon* irid ipiġu l-istampa fuq il-karta, skont l-istruzzjonijiet tas-sieħeb tiegħu jew tagħha. L-għan huwa li jqarrbu l-istampa kemm jista' jkun lejn l-original; għalhekk trid tiġi kkomunikata informazzjoni dwar id-daqs, il-forma, l-istil u d-dettall.

Dan l-eżerċizzju jista' jsir aktar ikkumplikat jew sempliċi billi jiġu varjati l-istampi użati mill-pari. Dan jippermetti lill-għalliema jaħdmu ma' studenti b'abbiltajiet lingwistiċi differenti fi hdan livell ta' LOF, jew li jirrepetu l-istess eżerċizzju f'livelli differenti. L-istudenti li jkunu qed ipiġu jkollhom il-permess jistaqsu kemm-il mistoqsija jaħsbu li hi utli filwaqt li l-istudenti li jkollhom l-istampa jridu jgħinu kemm jistgħu.

L-introduzzjoni ta' limiti ta' ħin u ta' kompetizzjoni bejn it-timijiet tista' tgħin il-motivazzjoni. Varjazzjoni ta' dan l-eżerċizzju tista' tinkludi li l-istudent/a li jkun qed iżomm l-istampa jwieġeb għal mistoqsijiet minn 3-5 studenti differenti li jkunu qed jippruvaw ipiġu l-istampa. Hadd minn dawk li jkunu qed ipiġu ma jista' jara xogħol haddieħor. Jistgħu jingħataw punti lil min ikun qed jiddeskrivi skont l-għadd ta' persuni li jaslu qrib l-istampa, u punt lil dawk li jkunu piġew xi haġa li tqarreb lejn l-istampa originali. Kulhadd għandu jipprova ż-żewġ rwoli u fl-aħħar jiġi ddikjarat rebbieħ/a.

Addattat minn *idea f'The Teacher's Toolkit*, Ginnis (2008)

Għandu jkun assigurat approċċ inklussiv tat-tagħlim u l-ippjanar tal-kurrikulu. Filwaqt li l-iskola tkun trid toħloq is-sens ta' twemmin tagħha f'dak li għandu x'jaqsam ma' riżultati għall-istudenti kollha, u tapprezza firxa wiesgħa ta' talenti, ħiliet u riżultati, l-għalliema għandhom jaraw kif jistgħu jattwaw dan fil-klassi tagħhom. Fuq livell bażiku dan jibda permezz ta' promozzjoni tas-suċċess u l-apprezzament tagħhom infushom billi jieħdu azzjoni biex jeliminaw dak kollu li jillimita t-tagħlim, u għalhekk jassiguraw li l-istudenti kollha f'kull grupp jirnexxu fil-klassi. L-għalliema jistgħu jhegġu l-fehim u l-apprezzament għad-diversità tal-individwi fil-klassijiet tagħhom u jużaw is-CCT tad-Diversità bħala katalist għal dan l-approċċ li jestendi sabiex jinkludi lill-istudenti b'mod dirett.

Edukazzjoni mibnija fuq il-valuri

L-edukazzjoni tiffoka kemm fuq il-bini tal-karattru kif ukoll fuq l-iżvilupp tal-istudenti b'ħiliet speċifiċi. Id-direzzjoni 'l quddiem għall-implimentazzjoni ta' dan il-qafas hija permezz ta' edukazzjoni mibnija fuq il-valuri. Edukazzjoni mibnija fuq il-valur tirreferi għal kwalunkwe attività kemm esplicita kif ukoll implicita fl-iskola li tħeġġeg il-fehim u l-għarfien tal-istudenti tal-valuri u li jiżviluppaw il-ħiliet u l-ħajra tal-istudenti sabiex ikunu jistgħu jirrapprezentaw valuri partikolari bħala individwi u bħala membri mis-soċjetà iġenerali. Dan jassigura li dawk li ser joħorġu mill-iskola jkollhom il-kwalitajiet u l-kunfidenza fihom infushom, stima għolja tagħhom infushom, ottimizmu u impenn għal suċċess personali bħala l-baži għar-rwoli potenzjali fil-ħajja bħala membri minn familja, mill-komunità u bħala impjegati. Barra minn hekk, għandhom ikunu kapaci jagħmlu għidizzju u jkunu responsabbli f'għażliet etici u soċjali.

Addattat minn *Respect for All Framework*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2014:10)

L-iskejjel għandu jkollhom kultura vibranti u progressiva, li tħeġġeg il-benesseri u r-rispett, bl-ambizzjoni u r-riżultati bħala l-punti fokali għal kull student/a. Dan it-tip ta' approċċ għandu jintuża f'kull klassi. Skola tajba hija skola li tiegħu ħsieb l-individwi u li tagħti s-sapport tagħha lil kull individwu, irrispettivament mill-isfond u l-bżonnijiet tat-tagħlim. Dawn l-iskejjel jaħdmu f'atmosfera ta' pożittività assoluta. Dawn jaħdmu bla waqfien sabiex jipromwovu attitudnijiet b'saħħithom u produttivi għat-tagħlim, għall-ħajja u għax-xogħol. L-iżvilupp ta' sens ta' twemmin ta' ambizzjoni

jiddefinixxi n-natura ta' ispirazzjoni ta' skejje ta' suċċess, fejn issir l-għaqda bejn l-aspettattivi u s-suċċess – suċċess li jinkludi l-aspetti kollha tal-iżvilupp tal-ħiliet għall-ħajja, għax-xogħol u għat-tagħlim – timbru ta' eċċellenza.

Mill-perspettiva tal-klassi, l-approċċ inklussiv jindirizza l-bżonnijiet tal-istudenti permezz ta' varjetà ta' approċċi li jinkludu: strateġiji ta' interventi bikrija u kurrikulu u approċċi għat-tagħlim li huma ddisinjati li jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha. L-edukaturi għandu jkollhom aspettattivi għoljin għall-istudenti tagħhom għaliex dawn għandhom jiġu mhegġa sabiex ikollhom aspettattivi u miri għoljin għalihom infushom. Huwa importanti ferm li l-edukaturi jassiguraw li l-istudenti tagħhom ikunu jafu fejn jinsabu f'dak li għandu x'jaqsam mat-tagħlim tagħhom u kif jistgħu jittjiebu. L-istudenti għandhom jiġu mfaħħra fuq bażi regolari, b'mod selettiv u effettiv biex jibqgħu motivati.

L-istudenti għandhom bżonn ikunu jafu xi jfisser li wieħed ikun student tal-Ispanjol b'mod effettiv. L-istudenti għandhom bżonn ukoll jiżviluppaw kuxjenza dwar l-aspetti soċjali, kulturali u ġeografici tal-pajjiżi li jittkellmu bl-Ispanjol. Barra minn hekk, hemm bżonn li jkunu jafu l-istrutturi tal-lingwa biex l-istudenti jkunu jistgħu jiċċekkjaw kemm ikunu qed jużaw il-lingwa b'mod preċiż u jikkomunikaw f'varjetà ta' kuntesti realistiċi u relevanti.

Hekk kif l-istudenti jkunu qed javvanzaw fil-livelli u bejn il-livelli, għandhom jithegġu jirriflettu u jerfgħu aktar responsabbiltà għat-tagħlim tagħhom stess. L-edukaturi għandhom jibdew jintroduċu tekniki li permezz tagħhom l-istudenti jagħmlu użu dejjem akbar minn awtoassessjar biex jidentifikaw fejn huma b'saħħithom u fejn għandhom bżonn jiżviluppaw mill-evidenza tal-isforzi tagħhom u jieħdu azzjoni fuq il-kummenti li jingħatawlihom minn sħabhom tal-klassi kif ukoll mill-edukaturi sabiex jipplanaw il-passi li jmiss għalihom.

L-SLOs jitwaqqfu skont il-Livelli 7, 8, 9 u 10 u jirrapprezentaw il-livell ta' profiċjenza adegwat f'kull livell iżda dawn ma jpoġġux limitu fuq l-avvanz li jista' jsir. Fi ħdan l-Ispanjol, l-edukaturi għandhom jistennew lill-istudenti juru li qed jagħmlu aktar progress huma u javvanzaw fil-livelli billi:

- juru indipendenza dejjem akbar u inqas bżonn ta' għajjnuna, inkluż appoġġ minn sħabhom jew mill-edukaturi, u appoġġ permezz ta' listi ta' kliem u dizżjunarji;
- jaħdmu fuq testi u biċċiet ta' xogħol dejjem itwal u aktar kumplessi fis-smiġħ u l-qari;
- jagħtu risponsi dejjem itwal, aktar kumplessi u preċiżi meta jkunu qed jittkellmu u jiktbu;
- jiksbu vokabularju u użi tal-lingwa ġodda, inkluż użi personali, tranzazzjonali, lingwaġġ relatat mad-dinja tax-xogħol u mal-kultura tar-reġjuni li jittkellmu l-Ispanjol;
- jiżviluppaw kuxjenza dejjem akbar tar-regoli tal-lingwa, inkluż għarfien dwar il-lingwa;
- juru kunfidenza dejjem akbar biex jikkomunikaw.

L-edukatur jista' jiġbor evidenza tal-progress bħala parti mit-tagħlim ta' kuljum matul attivitajiet individwali u kollaborattivi, pereżempju l-involvement tal-istudenti f'konverżazzjonijiet jew korrispondenza rilevanti ma' sħabhom jew ma' adulti dwar nies, postijiet u l-ħajja ta' kuljum fejn tiġi mitkellma l-lingwa, kif ukoll waqt taħditiet, billi jiktbu *assignments* u jhejju u jwasslu preżentazzjonijiet bl-għajjnuna tal-ICT kif meħtieġ. *Tasks* speċifiċi għall-assessjar ser ikunu importanti wkoll biex jiġi evalwat il-progress. L-approċċi għall-assessjar għandhom jidentifikaw sa liema punt l-istudenti kapaċi japplikaw dawn il-ħiliet fit-tagħlim u fil-ħajja tagħhom ta' kuljum u fit-tnejn għad-dinja tax-xogħol. Pereżempju:

- F'liema aspetti tal-lingwa l-istudenti wrew titjib?
- X'apoġġ addizzjonali għandhom bżonn l-istudenti sabiex jindirizzaw il-ħiliet/l-istrutturi ta' lingwa partikolari?
- L-istudenti kemm jikkontribwixxu tajjeb għad-diskussjonijiet?
- L-istudenti qed ikunu dejjem aktar kapaċi jidentifikaw l-aktar informazzjoni importanti mit-testi?

L-assessjar tal-progress fl-Ispanjol jinvolvi li jiġi ġudikat kemm l-istudenti qed jirnexxihom jestendu u jużaw il-vokabularju, jifhemu dejjem aktar il-lingwa miktuba u mitkellma u jiżviluppaw il-fehim tagħhom tal-istrutturi u r-regoli tal-lingwa u japplikawhom b'mod preċiż f'sitwazzjonijiet tal-ħajja reali familjari u ġodda, inkluż f'kuntesti soċjali.

Pereżempju, huma:

- jikkomunikaw b'kunfidenza, preċiżjoni u fluwidità dejjem akbar;
- juru entużjażmu u motivazzjoni għat-tagħlim ta' lingwi moderni u, permezz tar-rispons tagħhom, juru li qed jiżviluppaw kuxjenza kulturali u internazzjonali.

D. IT-TAGHLIM TA' LIVELLI DIFFERENTI FL-ISTESS SENA

F'kull klassi ser ikun hemm studenti li jkollhom b'zonn aktar żmien biex jilħqu t-tagħlim meħtieġ u b'hekk jilħqu l-livell tal-SLOs. Mal-progress tal-istudenti fil-mixja tagħhom ta' tagħlim huma jistgħu jgħaddu għal sena ġdida u jibdeu livell ġdid iżda jkun għad fadlilhom partijiet fejn ikun hemm xi nuqqasijiet fit-tagħlim mil-livell preċedenti. L-aktar fattur importanti hawn huwa li l-informazzjoni fuq il-progress tkun waħda kemm jista' jkun ċara li tinforma lill-għalliema l-ġodda bl-għajnuna jew bix-xogħol addizzjonali li jkollhom b'zonn l-istudenti sabiex ikunu żguri li dan il-progress fil-livell il-ġdid ikun attwat.

Taqsimha *Ĉ It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* tirreferi għall-użu ta' firxa ta' strateġiji maħsuba biex jirrispondu għall-preferenzi ta' tagħlim differenti tal-istudenti kollha. Meta jkun hemm studenti fil-klassi li jeħtieġu aktar sapport biex jilħqu xi aspetti mil-livell preċedenti huwa importanti li:

- ikun hemm informazzjoni ċara fuq l-oqsma li fihom jeħtieġu s-sapport;
- ikun ċar kif dawn l-oqsma jintrabtu mal-progress u l-kisba ta' riżultati fil-livell il-ġdid;
- ikun hemm firxa ta' strateġiji u metodi ta' tagħlim li jistgħu jintużaw biex jgħinu u jirfdu l-istil ta' tagħlim mal-preferenza tal-istudenti għal skop ta' progress bikri;
- il-konverżazzjoni mal-istudenti fuq l-oqsma li jeħtieġu sapport jew infurzar tibqa' waħda pożittiva u kostruttiva.

Wieħed mill-benefiċċji tal-istruttura tal-LOF huwa li Livelli 7 u 8 jiġu mgħallma b'kurrikulu li jifrex fuq sentejn u għalhekk ikun hemm żmien biżżejjed għal żvilupp ta' programmi ta' tagħlim u l-użu ta' firxa ta' metodi ta' tagħlim li jgħinu lill-istudenti jipprogrédixxu u jiksbu r-riżultati mixtieqa.

Hemm numru ta' mudelli li wieħed jista' jikkonsidra bħala miżura introdutturja għal numru ta' studenti sabiex jiksbu l-ħiliet tal-SLOs fiz-żmien stipulat marbut mal-livell partikolari. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw li:

- jesploraw l-SLOs b'mod aktar miftuħ/fil-fond, forsi billi jittrasferixxu jew japplikaw it-tagħlim marbut mal-SLOs f'kuntesti ġodda;
- jużaw testi aktar speċifiċi u li joffru sfida akbar;
- jissettjaw xogħol li joffri sfida akbar u li hu aktar kumpless bil-għan li jipprezenta lill-istudenti b'testi u vokabularju li joffru sfida akbar jew li jintroduċuhom għal Aspetti ġodda tas-Suġġett jew oqsma ġodda tal-Aspetti eżistenti tas-suġġett, filwaqt li jzommu f'moħħhom li l-SLOs ma jstipulawx il-livell massimu tat-tagħlim li jista' jintlaħaq;
- iħarsu lejn l-opportunitajiet li joffru s-CCTs bħala sorsi ta' ispirazzjoni għall-introduzzjoni ta' oqsma ġodda ta' kontenut li jipprovdu kontenut addizzjonali għall-kurrikulu li jsaħħaħ kemm l-esperjenza tat-tagħlim tas-suġġett filwaqt li jaraw il-kontenut tas-CCT x'aktarx b'mod differenti jew b'modi li joffru sfida akbar.

Sors ewlieni ieħor ta' materjal marbut mal-provvista ta' sfida addizzjonali jew żieda huwa l-Aspett tas-Suġġett u l-SLOs mil-livell aktar għoli. Filwaqt li mhux dejjem ikun addattat sabiex dawn jiġu indirizzati b'mod dirett, l-edukaturi forsi jkunu jixtiequ li jaraw it-tagħlim kuntestwalizzat jew ix-xogħol preparat li jservi ta' introduzzjoni tajba għat-tagħlim fil-livell li jmiss. Hawnhekk il-punt fokali huwa li nħarsu lejn l-għaqda bejn it-tagħlim f'kull livell u kif l-istudenti jistgħu jibdeu jaċċessaw dan it-tagħlim. F'dan it-tip ta' approċċ, bħal f'kull settur ta' xogħol ieħor, huwa importanti li jinżamm rekord aġġornat tar-riżultati sabiex l-għalliema jkunu preparati biex jaħdmu mal-istudenti li ser ikunu qed jitilgħu b'mod formali għal-livell li jmiss.

Għalkemm is-suggerimenti msemmija hawn fuq jistgħu jgħinu lill-edukaturi jindirizzaw l-isfidi marbuta ma' tagħlim divrenzjali, wieħed ta' min japprezza li mhux faċli jiġi implimentat tagħlim divrenzjali fi klassi eteroġenja, speċjalment jekk l-edukaturi ma jingħatawx is-sapport jew ma jkunux jafu x'qed jiddiverenzjaw – il-kurrikulu jew il-metodi ta' tagħlim li jintużaw. Għaldaqstant huwa importanti li jkun hemm gwida ċara u sapport fuq it-tagħlim divrenzjali filwaqt li jkunu jistgħu jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jikkonsidraw x'qed jgħallmu u lil min qed jgħallmu. Għandu jkun hemm ukoll ħin biżżejjed sabiex l-għalliema jassessjaw il-bżonnijiet, l-interessi u l-ħerqa tal-istudenti tagħhom, u biex jipplanaw u jiddisinjaw attivitajiet addattati għall-istudenti kollha. Dan it-tħassib għandu jiġi indirizzat permezz ta' żvilupp professjonali u effettiv li jinkoraġġixxi lill-għalliema japplikaw il-ħiliet tagħhom sabiex jipprovdu gwida matul proċess li fih hemm divrenzja fl-approċċ għat-tagħlim.

E. IT-TAGHLIM TA' LIVELL WIEHED FUQ SENTEJN

Fi ħdan l-LOF, il-Livelli 7 u 8 għandhom livell ta' sfida addizzjonali fl-ippjanar u d-disinn tal-kurrikulu minħabba li ż-żewġ livelli jiġu mgħallma f'sentejn differenti. Pereżempju, l-SLOs ta' Livell 8 jifirxu fuq id-9 u l-10 sena. Dan ifisser li l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif jistgħu jistrutturaw il-programmi ta' tagħlim meħtieġa sabiex jintlaħqu l-SLOs li jippermettu tagħlim b'mod li jagħmel sens u koerenti fuq sentejn li jsarrfu f'opportunitajiet ta' progress fil-livell. Madankollu, din il-vizjoni wiesgħa biex jintlaħaq l-istandard tal-livell jgħin ukoll biex jiġu affrontati l-isfidi diskussi fil-kapitlu preċedenti.

Meta wieħed jara l-kontenut trattat mill-SLOs f'dan il-livell, l-edukaturi jistgħu jidentifikaw l-SLOs li huma kkonsidrati bħala prerekwiziti għal oħrajn fl-istess livell u b'hekk jistrutturaw il-kurrikulu skont dawn. Xi Aspetti tas-Suġġett jistgħu jiġu mgħallma b'mod faċli qabel oħrajn, jew l-edukaturi jistgħu jiddeċiedu li jiddisinnaw u jimplimentaw kurrikulu li għandu aktar sens ta' progress mibni fuq spiral. L-edukaturi jistgħu jhossu wkoll li hemm modi differenti kif jistgħu jaħdmu bl-Aspetti tas-Suġġett, jiġbruhom flimkien u jindirizzaw l-SLOs billi johlqu oqsma godda tas-suġġett li jinkorporaw l-Aspetti tas-Suġġett.

Inkella, l-edukaturi jistgħu jhossuhom aktar komdi jibdew billi jgħallmu xi lingwaġġ ġeneriku li jkopri għadd ta' Aspetti tas-Suġġett differenti, jew li jibdew billi jiffukaw l-aktar fuq żewġ oqsma ta' ħiliet, inkluż it-taħdit u s-smiġħ. Jekk dan iseħħ tajjeb fil-bidu, għandu jgħin biex tinbena l-kunfidenza u tinholq bażi aħjar għal tagħlim ieħor. Id-deċizjoni dwar x'inhu l-aħjar approċċ għall-Aspetti tas-Suġġett u għall-SLOs fi ħdan l-Aspetti tas-Suġġett hija essenzjalment waħda lokali. Huwa f'idejn l-edukaturi li jużaw il-ġudizzju professjonali tagħhom dwar l-aħjar mod kif dan jista' jsir, abbażi ta' dak li jeħtieġu l-istudenti tagħhom, il-mod li jippreferu jistrutturaw il-kurrikulu u t-tip ta' riżorsi li jkun qad jippjanaw li jużaw.

Hemm minn tal-anqas tliet approċċi potenzjali li l-edukaturi jistgħu jikkonsidraw:

- L-iżvilupp ta' perijodu għal xogħol minn qabel jew il-preparazzjoni tal-istil tat-tagħlim qabel jiproċedu fuq il-kurrikulu li hu marbut direttament mal-SLOs.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' żvilupp fl-SLOs eżistenti fejn jiġu indirizzati Aspetti tas-Suġġett xierqa marbuta mal-SLOs qabel oħrajn magħhom li jagħtu sapport lit-tagħlim tal-SLOs li għandhom jiġu mgħallma fit-tieni sena.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' programm ta' tagħlim u tal-kurrikulu li juri taħlita taż-żewġ approċċi msemmija hawn fuq.

Jeżistu wkoll approċċi aktar ambizzjużi fejn l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jiddaħhlu f'approċċ iddisinjat lokalment li jissodisfa aħjar il-ħiliet u l-interessi tal-istaff u tal-istudenti. L-edukaturi huma liberi li jiddeċiedu jekk ikun hemm mod aktar integrat biex jgħallmu s-suġġett. L-LOF jippermettu lill-edukaturi jkejlu l-kontroll u l-innovazzjoni tal-benefiċċju tal-istudenti tagħhom. Hu x'inhu l-metodu magħżul, l-ippjanar tal-kurrikulu, l-għażla tar-riżorsi u l-għażla tal-istrategġiji tat-tagħlim huma kollha importanti.

L-Assessjar

A. METODOLOĠIJI LI JASSIGURAW ASSESSJAR XIERAQ

L-assessjar huwa komponent vitali tat-tagħlim u tal-esperjenza ta' tagħlim kemm għall-istudenti kif ukoll għall-edukaturi, u għaldaqstant għandu jingħata l-importanza li jisthoqqlu. Tradizzjonalment, fil-kuntest lokali, ix-xejra hija li jsir assessjar sommattiv abbażi ta' ttestjar fl-aħħar tas-sena. Madanakollu, studji aktar riċenti wrew li forom kontinwi u alternattivi ta' assessjar huma aktar ta' għid għall-istudenti minhabba li jsir monitoraġġ kontinwu tat-tagħlim. Meta l-assessjar jiġi bbażat fuq il-prestazzjoni tal-istudenti, dawn tal-aħħar jirrealizzaw l-importanza li jużaw il-lingwa li jkun qed jitgħallmu bħala mezz ta' komunikazzjoni għal finijiet utli anke fil-kuntest tal-klassi.

L-ebda proċedura waħedha ma tista' taqdi l-ħtiġijiet tal-istudenti u s-sitwazzjonijiet kollha; għalhekk fil-klassi jridu jiġu inkorporati firxa ta' għodod ta' assessjar biex jindirizzaw it-*tasks* differenti li jsiru fil-klassi meta jintuza approċċ ibbażat fuq it-*tasks*. L-assessjar huwa maħsub biex jiżvela x'kapaċi jagħmlu l-istudenti bil-lingwa, irawwem kultura li tiffoka fuq il-punti b'saħħithom aktar milli d-dgħufijiet u jitfa' enfasi fuq il-kisbiet tagħhom. Għandha ssir distinzjoni ċara bejn assessjar tat-tagħlim, li ġeneralment huwa kwantitattiv u jseħh fl-aħħar tal-kors, u l-assessjar għat-tagħlim, li jiffoka fuq il-*feedback* li jkun ġie ġġenerat mill-eżerċizzju nnifsu biex jgħin lill-istudenti jmxexx t-tagħlim tagħhom stess. Għaldaqstant, l-għalliema jkunu jistgħu jidentifikaw aktar il-ħtiġijiet tal-istudenti u jwieġbu għalihom. Dan kollu jissuġġerixxi li l-assessjar għandu jhallat forom formattivi u sommattivi.

L-Assessjar

L-assessjar huwa parti integrali mill-proċess tat-tagħlim, fejn jipprovdi lill-istudenti u lill-ġenituri tagħhom b'*feedback* kontinwu, fil-ħin u kwalitattiv fuq il-progress tat-tfal, filwaqt li jwassal informazzjoni fuq il-prattika tal-għalliema u jipprovdi lill-iskejjel u lill-kulleġġi b'informazzjoni fuq l-ippjanar tal-kurrikulu u t-tagħlim.

L-assessjar *għat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet formattivi) huwa proċess li jsir fl-istess ħin tat-tagħlim. L-istudenti u l-għalliema tagħhom jużaw ir-riżultati biex isiru jafu x'jafu l-istudenti u jistgħu jagħmlu dan b'rabta mat-tagħlim.

L-assessjar *tat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet summattivi) isir mat-tmiem ta' kull unità, f'nofs is-sena jew fl-aħħar tas-sena.

L-assessjar *bħala* tagħlim (assessjar kontinwu) huwa l-użu ta' assessjar kontinwu tal-istudenti nfushom minnhom stess bil-għan li jsir monitoraġġ tat-tagħlim tagħhom stess.

F'suġġetti li jiġu mgħallma bħala moduli, l-assessjar tat-tagħlim isir mat-tmiem tal-modulu. L-informazzjoni u l-ġudizzji fuq it-tagħlim jingabru flimkien bħala sommarju għal skop ta' rappurtaġġ għall-għalliema u għal skambju ta' informazzjoni ma' għalliema oħra fi klassijiet jew skejjel oħra. Jekk l-istudenti jkunu jafu eżatt x'inhu mistenni minnhom (l-iskopijiet tat-tagħlim) u l-kriterji ta' suċċess li ser jidentifikaw it-tagħlim tagħhom, huma jivviluppaw ħiliet ta' evalwazzjoni personali li ser jgħinuhom isiru studenti li kapaċi jitgħallmu weħidhom.

Il-proċessi ta' assessjar fil-klassi li huma ddisinjati b'mod tajjeb u xieraq jistgħu:

- jagħtu support lill-istudenti sabiex permezz tal-assessjar tagħhom infushom ikunu kapaċi jkejlu t-tagħlim tagħhom, filwaqt li jidentifikaw il-ħiliet, il-bżonnijiet tat-tagħlim u xi jmiss li jitgħallmu;
- iħeġġu lill-istudenti jgħinu lil xulxin fit-tagħlim tagħhom permezz ta' assessjar li jsir minnhom stess;
- jgħinu lill-għalliema jifhmu aħjar kif l-istudenti jitgħallmu aħjar, jużaw l-evidenza biex jimmonitorjaw il-progress tal-istudenti, jirriflettu fuq il-prattika tagħhom filwaqt li jaddattaw jew iqabblu t-tagħlim tagħhom skont il-bżonnijiet tal-istudenti;
- jgħinu lill-għalliema jipplanaw fuq it-tagħlim ta' individwi u gruppi sabiex jassiguraw li t-tfal kollha jingħataw l-attenzjoni xierqa;
- jagħtu support lill-ġenituri sabiex dawn jaqsmu l-esperjenzi ta' tagħlim tat-tfal tagħhom, jinterpretaw l-informazzjoni tal-assessjar, u jsegwu l-iżvilupp edukattiv tat-tfal tagħhom;
- jippromwovu r-rappurtaġġ fuq il-progress individwali u l-ħiliet miksuba b'mod li jizdiedu waħda mal-oħra.

Il-kulleġġi u l-iskejjel huma mitluba jiżviluppaw politika ta' assessjar. Din il-politika għandha tindirizza l-kwantità u l-kwalità tal-prattiki tal-assessjar kif ukoll ir-rappurtaġġ lill-ġenituri u msieħba oħra interessati.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulġadd*, Ministeru tal-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41-42) u *Assessments as Learning*, Lam (2015:1)

L-assessjar sommattiv jista' jsir fis-sura ta' testijiet/eżamijiet kull tant żmien li jagħtu l-istess piż lill-erba' ħiliet. Min-naħa l-oħra, l-assessjar formattiv isir fil-klassi, mhux biss bħala mezz ta' assessjar kontinwu iżda anke bħala esperjenza ta' tagħlim u żvilupp. Dan jista' jieħu forom differenti li jmorru minn sempliċi preżentazzjonijiet orali/miktubin għal proġetti ta' kooperazzjoni aktar kumplessi li jimplikaw tagħlim kollaborattiv u jirrikjedu li l-istudenti jieħdu sehem b'mod olistiku fit-tweqqif tal-proġett. Dan imbagħad jippermetti lill-istudenti jiffukaw fuq il-lingwa li jkun qed jitgħallmu u jiżviluppaw ħiliet personali bħall-kreattività, innovazzjoni, kollaborazzjoni u komunikazzjoni.

L-assessjar tal-Ispanjol għandu jsir sabiex:

- jinftiehem aħjar il-proċess tat-tagħlim tal-Ispanjol;
- tiġi determinata l-abbiltà tal-istudenti li jużaw l-Ispanjol għal varjetà ta' finijiet;
- tiġi determinata u kkonsolidata l-abbiltà tal-istudenti li jagħmlu użu mill-erba' ħiliet differenti – is-smiġħ, it-taħdit, il-qari u l-kitba;
- l-għalliema jiġu megħjuna jiġbru tagħrif dwar l-iżvilupp tal-lingwa min-naħa tal-istudenti fuq perjodu ta' żmien;
- jiġu identifikati u determinati d-diffikultajiet li l-istudent jista' jiltaqa' magħhom;
- l-għalliema jiġu megħjuna jipprovdu lill-istudenti b'*feedback* adegwat f'waqtu;
- tiġi ggwidata u mtejbja l-prestazzjoni tal-istudenti;
- jiġi valutat il-progress tal-istudenti fil-proficjenza u l-kisba tal-istandards.

L-identifikazzjoni tal-metodi ta' assessjar adegwati, li għandhom jiġu stabbiliti matul il-fażi tal-ippjanar, ser twassal biex l-għanijiet immirati u l-prestazzjoni jiggwidaw lill-edukaturi fil-prattiki tagħhom fil-klassi. Il-karatteristiċi tal-assessjar għandhom jinkludu:

- bilanċ bejn l-assessjar formattiv u sommattiv f'kuntesti awtentiċi u li jfissru xi haġa;
- iffukar fuq prestazzjoni fuq *tasks* awtentiċi;
- assessjar ta' kwalunke mezz ta' komunikazzjoni;
- assessjar tal-erba' ħiliet bażiċi.

Kunċett importanti fil-paradigma l-ġdid tal-assessjar ipprezentat mil-LOF huwa l-użu ta' diversi miżuri fl-assessjar tal-progress tal-istudenti sabiex jiġu valutati l-opportunitajiet kontinwi għall-istudenti biex juru dak li kapaċi jagħmlu fl-Ispanjol. Għaldaqstant, in-natura tal-assessjar meta jkun qed jiġi valutat SLO hija kruċjali. M'għandu jkun hemm lok għall-ebda:

- ittestjar mhux fil-kuntest bħal traduzzjoni ta' kliem/frażijiet;
- konjugazzjoni ta' verbi billi jimtela l-vojt fi frażijiet mhux konnessi;
- listi ta' vokabularju li ma jispiċċaw qatt;
- titli ta' biċċiet ta' xogħol mhux fil-kuntest bħal "Il-Ġurnata Tiegħi".

Minflok, irid ikun hemm sitwazzjoni mill-ħajja reali fejn l-istudenti jkollhom l-opportunità u raġuni tajba biex jikkomunikaw billi jużaw din il-lingwa barranija, bħal "Ikteb email lill-*penfriend* Spanjol/a tiegħek fejn tiddekrivi kif qattajt il-ġurnata tiegħek."

Fid-dokument tal-LOF, *task* huwa meqjus bħala attività bbażata fuq il-prestazzjoni u l-komunikazzjoni li għandha tirrifletti kif l-istudenti jistgħu jużaw il-lingwa fi kwalunkwe sitwazzjoni li jsibu ruħhom fiha. Għaldaqstant, il-metodoloġiji bħalma huwa l-approċċ, ibbażati fuq il-komunikazzjoni u/jew ibbażati fuq it-*tasks*, għandhom ikunu s-sisien tat-tagħlim tal-Ispanjol. Dan tal-aħħar, b'mod partikolari, jipprovdi lill-istudenti bl-opportunità li jużaw l-għarfien, il-ħiliet u l-kompetenzi miksuba f'sitwazzjoni awtentika li hija familjari għalihom. Barra minn hekk, assessjar ibbażat fuq il-profiċjenza huwa eżempju ta' assessjar fejn l-istudenti jintalbu jwettqu *tasks* partikolari għal livell partikolari. L-istudenti huma mistennijin jużaw livell ta' lingwaġġ partikolari li jaqbel mal-livell ta' preċiżjoni. Testijiet miktubin jew orali jiġu ppreparati biex l-istudenti tal-Ispanjol ikunu jistgħu jużaw l-Ispanjol f'sitwazzjonijiet simili għall-ħajja reali. Dawn il-formati jistgħu jinkludu, pereżempju, logħob fejn l-istudenti jadottaw rwoli differenti, intervisti bejn żewġ studenti jew il-kitba ta' *email* lil xi hadd li jitkellm bl-Ispanjol.

L-istudenti u persuni oħra involuti fit-tagħlim, jehtieġu *feedback* fil-ħin u bl-eżatt fuq dak li tgħallmu kif ukoll kemm tgħallmu u kemm tgħallmuh b'mod tajjeb. Dan jgħin fl-identifikazzjoni ta' xi jmisshom jagħmlu u min jista' jgħin hom biex iżidu mal-għarfien, il-fehim u l-ħiliet tagħhom. Il-progress tal-istudenti għandu jiġi assessjat permezz ta' modi u fi żminijiet xierqa għall-bżonnijiet tat-tagħlim tagħhom. Il-ġudizzji li jsiru fuq dan it-tagħlim għandhom ikunu msejsa fuq evidenza minn firxa wiesgħa ta' sorsi, kemm fl-iskola kif ukoll barra mill-iskola u b'referenza għall-progress tal-istudenti fuq perijodu ta' żmien u f'firxa ta' attivitajiet.

Permezz ta' ppjanar ta' opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u testijiet perjodiċi, b'mod speċjali fejn l-istudenti jużaw il-ħiliet tagħhom b'mod integrat, l-edukaturi ser ikunu qed jippermettu lill-istudenti juru, fuq perijodu ta' żmien, *kemm u kemm* tajjeb ikunu tgħallmu.

Bilanċ bejn opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u perjodiku jitlob li l-istudenti juru qafas ta' tagħlim mibni fuq perijodu ta' żmien filwaqt li japplikaw l-għarfien u l-ħiliet f'kuntesti differenti. It-taħlit ta' firxa ta' opportunitajiet ta' assessjar formattiv immexxi mill-istudenti jippermettu lill-istudenti nfushom ikejlu l-progress tagħhom meta mqabbel ma' SLOs partikolari jew grupp ta' SLOs.

L-edukaturi għandhom jiġbru firxa ta' biċċiet ta' evidenza ta' kwalità biex juru l-progress fit-tagħlim, kemm minn opportunitajiet ta' assessjar formattiv kontinwu kif ukoll minn assessjar perjodiku u sommattiv. L-istudenti għandhom jiġu involuti fl-għażla tal-evidenza. L-evidenza għandha turi li l-istudenti fehmu ammont sinifikanti mis-sett ta' għarfien, wiegħu tajjeb konsistentement għal esperjenzi ta' tagħlim ibsin u kienu kapaci japplikaw dak li tgħallmu f'kuntesti godda u mhux familjari.

Il-mod kif l-istudenti jitgħallmu, jiġu mgħallma u jiġu assessjati għandu jitfassal f'modi li jirriflettu kif studenti differenti jagħmlu progress sabiex jiġu motivati u mħeġġa fit-tagħlim tagħhom. Bħala appoġġ għal dan, l-istudenti kollha għandhom jiġu involuti fl-ippjanar u r-riflessjoni fuq it-tagħlim tagħhom stess permezz ta' assessjar formattiv, kif ukoll awtoassessjar, assessjar mill-istudenti sħabhom u ppjanar tat-tagħlim personali. Ladarba l-istudenti jingħataw l-opportunità jinteraġixxu ma' sħabhom tal-klassi u jirċievu kummenti kostanti mill-għalliema tagħhom, fl-aħħar mill-aħħar ikunu qed jiġu ggwidati biex jieħdu deċiżjonijiet dwar kif itejbu l-kisba tal-kontenut tas-suġġett. Għaldaqstant l-istudenti jkunu qed jingħataw l-opportunità jaqdu rwol attiv fl-assessjar tagħhom infushom li jħeġġiġhom ifittxu għanijiet personali biex jitgħallmu l-Ispanjol. Dan it-tip ta' assessjar jista' jiġi ppjanat f'punti partikolari, bħal fit-tmiem ta' *unit* li ddur madwar tema partikolari, fejn l-istudenti jkunu jistgħu jiġġudikaw u jirrevedu l-prestazzjoni tagħhom.

L-edukaturi jridu jifhmu b'mod ċar kif l-istudenti tagħhom ikunu qed jipprogressaw meta mqabbla ma' studenti oħrajn fl-iskola tagħhom u ma' skejjel oħra f'Malta, u mar-riżultati u l-esperjenzi f'livelli differenti. L-Uffiċjali tal-Edukazzjoni għandhom jiffacilitaw opportunitajiet ta' djalogu regolari u ppjanati bħala għajnuna biex l-għalliema jaslu għal interpretazzjoni komuni u konsistenti ta' xi jfissru huma u japplikaw l-SLOs.

L-assessjar:

- Biex jassessjaw it-taħdit u s-smiġħ, l-educaturi jistgħu jużaw attivitajiet ibbażati fil-klassi bħala evidenza informali tal-abbiltà tal-istudenti li jwettqu struzzjonijiet u jwieġbu għalihom meta jkun hemm bżonn (jistgħu jagħmlu dan ma' studenti inqas profiċjenti), u jinvolvu ruħhom f'konverżazzjoni u/jew logħob ta' rwoli (ma' studenti aktar avvanzati). L-istudenti jistgħu jintalbu jisimgħu ċerta informazzjoni, bħalma huma fatti ewlenin, jew jiġbru l-punt ewlieni minn bullettini ta' aħbarijiet, artikli fil-gazzetti jew avvizi simulati.
- Għat-taħdit u l-pronunzja, l-educaturi jistgħu jiddeċiedu li jużaw il-prestazzjoni tal-istudenti f'pari jew fi grupp f'aktivitajiet ta' taħdit biex jibnu stampa kontinwa tal-abbiltà tal-istudenti li jirrispondu f'konverżazzjonijiet jew logħob ta' rwoli. Wieħed jista' anke jagħżel li jirrekordja dawn is-sessjonijiet biex jintużaw bħala evidenza.
- Għall-ħiliet ta' qari, l-educaturi jistgħu jinkorporaw attivitajiet ipplanati bħalma huma riċerka minn fuq websajts Spanjoli fuq l-*internet* biex jiġbru informazzjoni għal proġett, u qari minn firxa ta' testi jew minn test ta' proża estiż biex isibu t-tifsira adegwata. Bi pplanar bil-għaqqal tal-għażla tar-riżorsi jkunu jistgħu jinholqu riżorsi divrenzjati biex jiġi żgurat li l-istudenti jkunu jistgħu jaċċessaw l-istess *task*.
- Għall-ħiliet tal-kitba, l-educaturi għandhom jużaw il-prestazzjoni tal-istudenti f'firxa ta' attivitajiet ta' kitba bħala indikaturi kontinwi ta' progress. Dawn għandhom jinkludu l-kitba ta' struzzjonijiet għal logħba, kitba ta' aħbarijiet għall-blogg tal-klassi, il-holqien ta' *slides* għal preżentazzjoni *powerpoint*, jew sempliċiment jiktbu l-fehmiet tagħhom dwar tema.

F'kull ħila, l-istudenti m'għandhomx għalfejn ikunu siguri f'kull riżultat f'livell wieħed biex ikomplu għal dak ta' wara. Fejn ikun f'postu, l-istudenti għandu jkollhom l-opportunità li jinvolvu ruħhom f'esperjenzi ta' tagħlim tal-livell ta' wara. L-għalliema għandhom jippjanaw li jagħtu esperjenza lill-istudenti ta' kull outcome, iżda għandhom jadottaw approċċ olistiku ta' kisbiet mal-erba' oqsma ta' ħiliet. Meta l-istudenti jkollhom esperjenza ta' tagħlim fil-fond f'livell wieħed, għandhom jimxu għal-livell li jkun imiss.

L-educaturi għandhom jiżguraw li l-opinjoni tagħhom dwar dak li kisbu l-istudenti tkun appoġġjata b'evidenza soda. L-assessjar ta' din l-evidenza għandu jkun konsistenti mal-assessjar ta' kollegi fid-dipartiment tagħhom jew f'dipartiment jew ċentru ieħor. Iċ-ċentri għandhom jippjanaw flimkien u jużaw il-ġudizzju professjonali tagħhom biex jaqblu fuq xi t-fisser li wieħed jilhaq il-livell. Gwidi nazzjonali li qed jithejjew għandhom jappoġġjaw dan il-proċess. Il-moderazzjoni hija partikolarment importanti fi żminijiet ta' tranżizzjoni minn livell għal ieħor u fit-tranżizzjonijiet bejn is-snin tan-nofs u dawk sekondarji.

It-twassil tat-tagħlim marbut mas-CCTs u l-assessjar assocjat magħhom huma r-responsabbiltà tal-edukaturi kollha.

It-titjib tal-kwalità tat-tagħlim jimplika wkoll il-promozzjoni ta' kultura li tassigura t-trasparenza fil-kwalità tar-rizultati tal-assessjar filwaqt li jinholqu approċċi, strutturi u rwoli kemm interni kif ukoll esterni f'sistemi ta' evalwazzjoni mill-iskejjel.

Il-garanzija tal-kwalità fl-edukazzjoni tista' tinftiehem b'ħala policies, proċeduri, u prattiki li huma ddisinjati sabiex tinkiseb, tinzamm jew tissaħħaħ il-kwalità f'setturi speċifiċi, u li jiddependu fuq il-proċess ta' evalwazzjoni ... [jigjifieri] proċess ġenerali ta' analiżi sistematika u kritika ta' suġġett definit li jinkludi l-ġabra tad-dejta rilevanti li twassal għal ġudizzji u/jew rakkomandazzjonijiet għal titjib. L-evalwazzjoni tista' tiffoka fuq numru ta' suġġetti: l-iskejjel, il-kapijiet tal-iskejjel, l-għalliema u staff edukattiv ieħor, l-awtoritajiet lokali, jew l-andament tas-sistema edukattiva sħiħa.

Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe, European Commission (2015a:13)

L-iskejjel jeħtieġu jibdew jiżviluppaw proċeduri godda ta' garanzija tal-kwalità, filwaqt li jsaħħu dawk eżistenti, sabiex jgħinu fl-introduzzjoni tal-LOF u jassiguraw li l-implimentazzjoni tagħhom fil-klassijiet tkun waħda ta' suċċess. Dan jeħtieġ jagħmel parti mill-implimentazzjoni sħiħa tal-iskola u l-istrategija ta' kwalità li tista' tinkludi opportunitajiet ta':

- Timijiet ta' Maniġment Superjuri li jieħdu interess attiv fis-CPD tal-għalliema, jimmonitorjaw il-livelli ta' kunfidenza tal-għalliema u l-progress tal-istudenti, eż. it-tqassim tax-xogħol tal-istudenti u t-tmexxija ta' evalwazzjonijiet tal-iskejjel infushom.
- Kapijiet tal-Iskejjel li joħolqu ħin flimkien għall-preparazzjoni u l-ippjanar sabiex jiffacilitaw xogħol kollaborattiv.
- Il-qsim ta' standards u l-istennija permezz tal-wiri tax-xogħol tal-istudenti skont il-livelli biex jidher il-progress, pereżempju, xogħol esebit fuq 'ħajt tat-tagħlim'.
- L-istaff jinvolti lit-tfal u liż-żgħażaġh f'diskussjonijiet fuq il-progress u l-issettjar ta' għanijiet b'ħala parti mill-ippjanar sabiex jintlaħqu l-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim.
- L-iżvilupp ta' approċċi għall-iskola kollha għat-tagħlim u l-assessjar tas-CCTs.
- Strategiji ċari ta' rappurtagġ għall-*feedback* fuq il-progress fi ħdan l-iskola u barra mill-iskola, eż. il-ġenituri u l-kustodji tat-tfal.

Fid-Dipartimenti tal-Lingwa (flimkien mal-attivitajiet imniżżlin hawn fuq), l-edukaturi jridu jkunu impenjati f'dawn li ġejjin:

- laqgħat tad-dipartiment fuq bażi regolari biex jiġu ppjanati t-tagħlim u l-assessjar b'mod koerenti, flimkien mal-kollegi billi jaqsmu bejniethom strategiji effettivi li jqisu li se jtejjbu t-tagħlim u l-kisbiet tal-istudenti;
- ippjanar kollaborattiv ma' għalliema oħra, assessjar mill-pari u diskussjoni ta' standards u ta' dak li jkunu qed jistennew mit-tagħlim tal-istudenti fl-istess livell;
- testijiet li jsiru meta titlesta tema, li jiġu kkoreġuti minn persuni differenti, assessjar perijodiku u assessjar intern ieħor. Billi jingħataw marki lil xogħol ta' studenti minn klassijiet jew gruppi oħra, l-edukaturi jistgħu jinvolve ruħhom fi djalogu dwar in-natura tal-assessjar, jekk huwiex tajjeb għall-għan tiegħu u r-rizultati tal-istudenti;
- tfassil ta' materjal tal-assessjar, skemi għall-korrezzjonijiet u strategiji ta' rappurtar f'kollaborazzjoni ma' għalliema oħra fi ħdan id-dipartiment jew ma' membri mill-istaff ta' skejjel oħra;
- adożzjoni ta' strategiji biex jiġu evitati riżultati preġudikati, pereżempju li x-xogħol tal-istudenti jiġi kkoreġut mingħajr ma l-għalliema jkunu jafu min hu/hi l-istudent/a;
- djalogu professjonali madwar ix-xogħol tal-istudenti li jkun ġie kkoreġut minn qabel b'ħala għajnuna biex jintlaħaq qbil dwar il-kwalità u l-istandards;
- il-Komunitajiet ta' Prattika biex jinqasmu/jissahħu l-prattiki professjonali, b'iffukar fuq is-suffiċjenza fl-assessjar, il-konsistenza fl-interpretazzjoni tal-SLOs, ir-rappurtagġ tal-progress lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji u lil għalliema oħra.

Id-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE) ser jassigura li:

- l-Uffiċjali Edukattivi ser iżuru l-iskejjel biex jivvalidaw kull evidenza ta' evalwazzjoni li ssir mill-iskejjel stess filwaqt li jieħdu kampjun tal-konsistenza tat-tagħlim u l-assessjar;
- membri tal-istaff jiġbru flimkien u janalizzaw firxa ta' dejta lokali u nazzjonali sabiex tintuża bħala l-bażi ta' diskussjonijiet mal-Kapijiet tal-Iskejjel, il-Viċi Kapijiet u l-Kapijiet tal-Fakultà/il-Prinċipali sabiex jippjanaw għat-titjib fil-kisbiet tal-istudenti;
- fejn tiġi identifikata prattika tajba, l-Uffiċjali Edukattivi, it-Timijiet tal-Maniġment tal-Iskejjel u membri oħra jorganizzaw attivitajiet li jittrattaw prattiki tajbin għall-membri tal-istaff fl-iskejjel li jaqgħu taħt l-awtorità tagħhom sabiex tixtered l-idea ta' prattika tajba.

Għaldaqstant kull *feedback* li jasal mill-iskejjel, inkluż dak li jirriżulta mill-assessjar, għandu jirrifletti l-għanijiet aktar wesgħin tal-edukazzjoni. Barra minn hekk, il-konklużjonijiet fuq il-Garanzija tal-Kwalità mhux ser iħallu impatt awtomatiku fuq l-effiċjenza tal-iskejjel. L-iskejjel jeħtieġu aktar minn informazzjoni fuq l-effiċjenza tagħhom – jeħtieġu wkoll gwida fuq kif jitjiebu u sapport, filwaqt li jaħdmu għal dan it-titjib. L-għan aħħari tal-proċeduri għall-garanzija tal-kwalità għandhom ikunu li joffru lill-iskejjel l-istrateġiji ta' evalwazzjoni xierqa, koerenti u komprensivi li jħallu impatt pożittiv fuq it-tim tat-tmexxija tal-iskola u fuq il-kwalità tat-tagħlim.

B. METODOLOĠIJI TA' ASSESSJAR INKLUSSIV

Sabiex klassijiet mimlija ħajja u differenti jirnexxu, filwaqt li juru potenzjal ta' tagħlim, l-edukaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar fil-klassi jkun ġust u inklussiv, li jippermetti lill-istudenti kollha juru xi jkunu kisbu u kif qed jipprograddaw. L-edukaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar jilħaq il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jipprovdu lill-istudenti kollha bis-sapport xieraq, jużaw firxa ta' metodi ta' assessjar u għażliet u, permezz ta' dawn, joffru l-aqwa ċans ta' suċċess lill-istudenti kollha. Dan ifisser li għandhom jużaw informazzjoni fuq l-effiċjenza u l-assessjar minn varjetà ta' sorsi sabiex isir monitoraġġ tal-progress u jsiru jafu x'għandu jsir fil-vjaġġ tat-tagħlim.

L-edukaturi għandhom ikunu konxji, filwaqt li jaħdmu skont l-oqfsa leġislattivi rilevanti, li jagħtu sapport lil dawk l-istudenti li jesperjenzaw limitazzjonijiet fit-tagħlim. Il-limitazzjonijiet jistgħu jkunu riżultat ta' ċirkostanzi familjari, diżabilità jew bżonnijiet ta' saħħa u fatturi soċjali jew emozzjonali. Fejn ikun hemm dawn il-limitazzjonijiet, l-istudenti għandhom jingħataw sapport addizzjonali sa mill-istadju l-aktar bikri possibbli – mill-iskola, mill-awtoritajiet edukattivi u/jew mill-Istat. L-istrategġiji tal-assessjar ikunu effettivi meta l-edukaturi jużaw firxa ta' approċċi ta' assessjar flessibbli biex jiġu identifikati l-ħiliet, it-tagħlim u s-sapport meħtieġ għal dawk l-istudenti vulnerabbli, mhux interessati, u li huma diffiċli biex jirrilataw magħhom fil-klassijiet tagħhom.

Is-sapport lil studenti vulnerabbli

Li jingħataw sapport lil studenti vulnerabbli jista' jfisser li jintużaw mezzi ta' ppjanar bħal proġetti ta' tagħlim personali jew proġetti ta' sapport ikkoordinati minn numru ta' aġenziji. L-edukaturi għandhom ipoġġu lill-istudenti bħala ċ-ċentru sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha bi bżonnijiet addizzjonali jew differenti jistgħu jiksbu riżultati edukattivi pożittivi u sostenibbli.

L-edukaturi fil-klassi jgħallqu, u huma responsabbli għall-ambjent ta' tagħlim fejn l-istudenti jidher li s-sugġett tagħhom. Dan ifisser li jridu jqisu b'mod attiv il-bżonnijiet ta' tagħlim differenti li ser jaffaċċjaw. L-edukaturi għandhom bżonn iqisu jekk ir-repurtorju ta' approċċi ta' tagħlim li jużaw hux se jwassal l-għanijiet u l-finijiet tal-LOF biex dawn ikunu aċċessibbli għall-istudenti kollha.

L-inkluzjoni tfisser ukoll li wieħed jiġi inkluz fil-prattika li ssir fil-klassi. It-tagħlim huwa meqjus bħala funzjoni tal-partecipazzjoni (Wenger, 1998). Il-partecipazzjoni hija proċess attiv li jinvolvi lill-persuna kollha kemm hi u tgħaqqad flimkien id-“doing, talking, thinking, feeling and belonging” (li wieħed jagħmel, jidher, jaħseb, iħoss u jħossu f'postu) (Wenger, 1998:56).

Ippjanar għal tagħlim inkluziv ifisser:

- ġbir ta' informazzjoni dwar l-istudenti għal ippjanar aħjar;
- aġġustar tal-għanijiet u l-prattiki ta' tagħlim għall-istudenti b'diffikultajiet ta' tagħlim;
- ippjanar ta' attivitajiet adegwati: l-edukatur ikollu repurtorju ta' riżorsi u strategġiji li jaqblu mal-ħtiġijiet individwali tal-istudenti;
- l-użu ta' strategġiji tat-tagħlim li jindirizzaw il-ħtiġijiet varji tal-istudenti, biex b'hekk jiġi promoss it-tagħlim inkluziv;
- l-inkluzjoni ta' opportunitajiet varji li jheggu attivitajiet, applikazzjonijiet u raġunamenti prattiċi biex jgħinu lill-istudenti jifhmu aħjar;
- l-użu ta' komunikazzjoni effettiva li tfisser li l-istudenti jkunu konxji ta' ħsibijiethom, tal-istil tat-tagħlim u tal-limitazzjonijiet tal-ħiliet tal-lingwa (li jmur lil hinn mill-abbiltà li wieħed jaqra l-kliem), memorja ħażina fuq żmien qasir u ritmi ta' ħidma aktar baxxi.

Adattat minn *The Trouble with Maths: A Practical Guide to Helping Learners with Numeracy Difficulties*,
Chinn (2011)

Filwaqt li l-iskejjel għandhom jikkonsidraw liema approċċi ser ikunu l-aktar effettivi fl-għajjnuna biex jiġu eliminati l-limitazzjonijiet għat-tagħlim li huma riżultat ta' ċirkostanzi soċjali u emozzjonali inkluż, pereżempju, imġiba diffiċli, l-educaturi għandhom jikkonsidraw kif dawn il-*policies* li jaffettwaw lill-iskola kollha ser jiġu attwati b'mod prattiku fil-klassi.

L-ippjanar tal-assessjar u l-approċċi li ser jintużaw (kif ukoll l-istrumenti u l-metodi użati) għandhom jassiguraw li l-istudenti kollha jkollhom opportunità ndaq li juru xi jkun tgħallmu u x'kapaċi jagħmlu. L-educaturi għandhom jikkonsidraw ukoll 'x'aġġustament raġonevoli' għandu jkun hemm għall-approċċi tal-assessjar ta' studenti b'diżabbiltà fl-assessjar tal-abbiltà. Dan jista' jinkludi l-użu proprju ta' teknoloġiji ta' assistenza. Ladarba l-prattika ta' assessjar tajjeb hija l-fattur ewlieni fit-tagħlim, l-approċċi li jintużaw sabiex jassessjaw il-progress tal-istudenti fuq bażi individwali għandhom ikunu kemm jista' jkun konsistenti ma' dawk li jintużaw fit-tagħlim innifsu.

Il-prinċipju ta' sekwenza ta' kisbiet għandu jkun tali li jippermetti lill-istudenti jagħzlu l-aħjar triq li tippermettilhom li jilħqu l-massimu tal-potenzjal tagħhom – irrispettivament jekk humiex studenti tajbin ħafna, għandhomx ħiliet medji, bażiċi u/jew diżabbiltà. F'dan ir-rigward, l-NCF fittex li jstabbilixxi qafas li jassigura li, fejn hu possibbli, l-ebda student ma jspiċċa vittma ta' sistema edukattiva li mhijiex kapaċi tidentifika dawk l-istudenti li jeħtieġu inkoraġġiment u gwida. Importanti wkoll li l-NCF jippermetti l-introduzzjoni ta' toroq differenti li verament jippermettu lill-istudenti jiżviluppaw l-abbiltajiet tagħhom bl-aħjar mod possibbli għalihom.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:5)

Ċ. MODI TA' ASSESSJAR TA' MIN JOQGHOD FUQHOM U VALIDI

L-assessjar ser jinvolvi l-ippjanar ta' interazzjonijiet għolja mal-istudenti u ser ikun ibbażat fuq mistoqsijiet ta' hsieb u li jidhru fil-fond meħuda mill-SLOs u ddisinjat li jassigura kemm il-kisbiet mit-tagħlim ikunu ntaħqu. L-istudenti jkollhom idea ċara fuq it-tip u l-kwalità tax-xogħol mistenni sabiex jilħqu b'suċċess l-SLOs. Il-metodi ta' assessjar li jintużaw għandhom jirriflettu n-natura ta' x'qed jiġi assessjat.

Fil-perijodi ta' bejn l-assessjar formali, l-istudenti individwali għandhom ikunu mhegga biex jitolbu u għalhekk jingħataw *feedback* ta' spiss fuq il-kwalità ta' xogħlhom li huma jistgħu jifhmu, jirriflettu u jistaqsu mistoqsijiet fuqu. L-edukaturi għandhom ifittxu li jheggu lill-istudenti jieħdu sehem b'mod attiv f'diskussjonijiet dwar ix-xogħol u l-progress tagħhom, filwaqt li jissuggerixxu x'jistgħu jagħmlu biex itejbu r-riżultat tagħhom.

L-edukaturi għandhom jagħtu s-setgħa lill-istudenti jizviluppaw il-ħiliet biex jevalwaw ix-xogħol tagħhom u ta' sħabhom skont l-SLOs, filwaqt li jhegguhom jizviluppaw apprezzament tal-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim, kemm qed jipprograddixxu sabiex jilħqu l-istandard elenkat fl-SLOs, u t-tipi ta' azzjonijiet li jeħtieġ li jieħdu sabiex itejbu l-progress tagħhom.

Hemm bżonn tintuża firxa ta' metodi ta' assessjar biex jiġi żgurat li jkun qed jinkiseb l-istandard u l-bilanċ korrett fil-ħiliet produttivi u riċettivi tal-Ispanjol. Il-bżonn li jintlaħaq il-bilanċ korrett madwar il-metodi kollha ta' assessjar użati fl-Ispanjol hemm bżonn li jitqabbel mal-użu ta' bilanċ simili ta' strateġiji ta' tagħlim biex jiġi żgurat li jkun qed iseħħ progress mal-erba' ħiliet kollha.

L-SLOs inkitbu b'mod li hu mfassal biex jiżgura li l-istennijiet tat-tagħlim ikunu ċari. Huma jservu wkoll ta' ankra għal kwalunkwe attività ta' assessjar relatata magħhom billi jiddefinixxu t-tagħlim li jrid jaqa' taħt l-attività ta' assessjar, u jeliminaw b'mod ċar dak li mhux maħsub biex jiġi assessjat. Dan jagħmel il-proċess ta' assessjar u l-istennijiet tal-assessjar aktar trasparenti għall-istudenti. Xi kultant l-SLOs jinvolvu saff addizzjonali ta' dettall li jitwassal permezz tal-eżempji biex tintwera n-natura tad-diffikultà fi ħdan l-SLO jew billi jingħad ċar xi jrid jiġi inkluż bħala minimu biex jiġi indirizzat it-tagħlim assoċjat mal-SLO.

Fejn jingħata eżempju, dan l-eżempju mogħti huwa mfassal biex jagħti indikazzjoni tal-livell ta' diffikultà jew sfida mistennija li tintlaħaq fl-SLO. L-eżempju jzid saff ieħor ta' dettall u ċarezza biex l-edukatur ikun jaf xi standard iridu jilħqu l-istudenti.

L-eżempji li ġejjin huma meħudin mill-SLOs tal-Ispanjol:

Kapaċi nagħmel lista ta' miżuri sostenibbli li jgħinuna niproteġu l-ambjent ta' madwarna billi nuża vokabularju marbut mal-ambjent bħal *'el medio ambiente, la contaminación, la energía, la basura, gastar, reciclar, contaminar, proteger, preservar'*; *'por/parar'* fi frażijiet bħal *'para cuidar el medio ambiente hay que'*; u l-Condicionale Simple fi frażijiet bħal *'Se debería/Podríamos'*.

Meħuda minn Livell 9, L-Aspett tas-Suġġett: Id-dar u ż-zona tal-madwar

Kapaċi nistaqsi għall-għajnuna mingħand il-persuna fil-ħanut u nistaqsi u ngħid il-prezz u/jew id-daqs ta' oġġetti, billi nuża numri u avverbji *'más/menos/demasiado'* bħala modifikaturi tal-aġġettiv, eż. *'más/menos/demasiado grande', 'más/ menos/demasiado caro'*.

Meħuda minn Livell 7, L-Aspett tas-Suġġett: Ir-Rutina ta' Kuljum

Fiz-żewġ eżempji t'hawn fuq kull SLO għandu dettall addizzjonali dwar it-tip u l-livell ta' vokabularju meħtieġ. Il-mistoqsija immedjata li wieħed jistaqsi ser tkun dwar is-suffiċjenza. Kemm hu biżżejjed? Kemm-il darba ser ikollhom jagħmlu dan l-istudenti?

Dak li għandu jstabilixxi l-assessjar huwa jekk l-istudenti laħqux l-istandard tal-SLO. L-istudenti kapaci jagħmlu dak li qed isemmi l-SLO? Kapaci juru l-abbiltà li tissewma' fl-SLO u kapaci jagħmluha fuq bażi ta' rutina, b'kunfidenza u b'kumdità? Hawnhekk il-ġudizzju professjonali tal-edukaturi u l-fehim professjonali ta' x'jagħmel is-suċċess huwa xi ħaġa importanti.

L-istandard tal-assessjar mhux bilfors dak li jissewma' fl-SLO. L-istandard huwa l-interpretazzjoni applikata b'mod konsistenti u bi qbil ta' xi tisser li l-istudenti jilħqu kisbiet aċċettabbli b'rabta mal-SLO. Sabiex jintlaħaq dan il-ġudizzju, l-edukaturi jeħtieġu li jaħdmu bejniethom sabiex jaqblu fuq xi jfissru li jinkisbu l-ħiliet f'kull livell (eż. Livell 8), fil-livell tal-Aspett tas-Suġġett fi ħdan livell partikolari, u l-livell tal-SLO kemm-il darba dan ma jidherx immedjatament u jista' jkun hemm każ ta' ambigwiżità jew interpretazzjoni.

L-assessjar fi ħdan l-LOFs jeħtieġ li jkun suġġett għal proċeduri ta' garanzija tal-kwalità robusti li huma ddisinjati biex iżidu l-kunfidenza fil-ġudizzji tal-assessjar fost l-għalliema filwaqt li jassiguraw lill-ġenituri, kustodji u persuni/gruppi oħra interessati li l-istudenti kollha ser jirċievu rikonoxximent xieraq għall-ħiliet miksuba konformi mal-istandards nazzjonali miftehmin u li l-istudenti qed jagħmlu l-progress xieraq b'rabta ma' dak li hu mistenni minnhom.

Fejn l-assessjar għandu rwol importanti ħafna għall-kwalifiki u ċ-ċertifikazzjoni esterna, jeħtieġ li jkun hemm protezzjoni partikolari sabiex ikun hemm garanzija ta' ġustizzja fost iż-żgħażaġħ kollha, u l-ġenituri u l-kustodji, l-MCAST, l-Università ta' Malta u min iħaddem jingħataw iċ-ċertezza li s-sistema hija waħda b'saħħitha. F'dan il-każ il-MATSEC għandu jipprovdi pjanijiet ċari ta' assessjar għal Livelli 9 u 10 billi joħroġ bilanċ dettaljat bejn proċeduri ta' assessjar estern u intern kif ukoll garanzija tal-kwalità.

Hekk kif l-istudenti jilħqu punti ta' tranżizzjoni (pereżempju, minn Livell għal ieħor) huwa importanti li jkun hemm assessjar rigoruż u b'saħħtu u marbut mal-proċeduri ta' garanzija ta' kwalità li hemm fis-seħħ sabiex ikun assigurat li s-sistema hija waħda ta' min joqgħod fuqha għall-iskambju ta' informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati. Għal darb'oħra, il-MATSEC u/jew id-DQSE ser ikun responsabbli li jipproduċi dokumentazzjoni dettaljata li toffri gwida fuq il-politika u l-proċeduri għal kwalunkwe każ ta' assessjar ta' tranżizzjoni li jinvolvu assessjar importanti ħafna jew estern.

D. L-ASSESSJAR TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Is-CCTs infilsati fl-SLOs huma biss għal skop ta' gwida. Kif imsemmi aktar 'il fuq, l-għalliema jista' jkollhom ideat oħra ta' fejn, meta u kif jinfilasaw aspetti partikolari tas-CCTs.

Is-simbolu tas-CCT infilsat fl-SLOs ikollu warajh sottotitlu mis-CCT. Dan jindika s-settur partikolari ta' kontenut li huwa l-aktar appropjat li jiġi infilsat fit-tagħlim tal-SLO.

Il-gwida fuq is-CCTs tiddekrivi wkoll kif is-CCTs jistgħu jiġu indirizzati permezz ta' għażla ta' pedagoġija jew stil ta' tagħlim, attivitajiet fil-klassi jew approċċi għat-tagħlim. Xi wħud jistgħu jiġu indirizzati wkoll permezz tal-introduzzjoni ta' attivitajiet immirati lejn l-iskola kollha jew grupp partikolari li jsaħħaħ il-kurrikulu jew l-addozzjoni ta' settijiet partikolari ta' mġiba fi hdan l-iskola. Il-flessibilità u l-libertà li wieħed jiddeciedi fuq il-metodi u l-għażla tal-metodi, l-opportunitajiet u l-aspetti tas-CCTs, meta, fejn u kif ser jiġu indirizzati hija purament waħda sugġettiva. L-għan hu li jkun assigurat li l-istudenti, matul il-vjaġġ tagħhom ta' tagħlim permezz tal-LOF, jiġu f'kuntatt mat-tagħlim ewlieni marbut mas-CCTs kollha permezz ta' modi li għandhom tifsira speċjali u li jagħmlu sens. Ir-rwol tas-CCTs huwa li jiġġeneraw żgħażaġh li kapaci jitgħallmu, jaddattaw ruħhom, u mħegġa b'ħiliet b'saħħithom u li kapaci jużawhom f'okkażjonijiet partikolari, ħiliet li l-pajjiż jeħtieġ biex jibqa' pajjiż responsabbli, inklussiv, kompetittiv u produttiv. Dan għandna nżommuh f'moħħna meta qed inħarsu lejn l-implimentazzjoni sħiħa u l-infilsar tas-CCTs fil-kurrikula.

Dan l-approċċ miftuħ u flessibbli ta' fejn, meta u kif ser jiġu indirizzati s-CCTs huwa wieħed ta' sfida meta tiġi biex tippreskrivi l-approċċi tal-assessjar. Filwaqt li n-nuqqas ta' uniformità u konsistenza fuq meta, fejn u kif ser jiġu infilsati s-CCTs fl-LOF u f'kull aspekt tas-sugġetti hija xi haġa attraenti f'dak li għandu x'jaqsam mal-flessibilità tat-tagħlim, dan joffri wkoll sfida fl-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' standardizzazzjoni.

Il-gwida fuq l-assessjar tas-CCTs sempliċement qiegħda hemm biex tassigura li:

- l-impatt fuq l-istrategiji tal-*embedding* addottati fil-klassi, fuq livell dipartimentali u mill-iskola jkun magħrufa u mifhuma f'dak li għandu x'jaqsam ma' x'għie mgħallem;
- ikun hemm komunikazzjoni bejn l-iskejjel, it-tutors u l-għalliema fil-klassi fuq il-progress tal-istudenti fuq x'għie kopert u l-kisba tal-kontenut tas-CCT;
- l-istudenti jesperjenzaw is-sitt CCTs bi frekwenza, sens u dettall biżżejjed li jippermettulhom jilħqu l-kompetenzi ewlenin u għaldaqstant jibbenefikaw minn tagħlim u ħiliet godda li jiġu introdotti permezz ta' kull CCT.

F'kull sugġett, l-edukaturi jistgħu jsibuha l-aktar ta' benefiċċju meta jaħdmu ma' edukaturi oħra sabiex jiddeterminaw l-aħjar opportunitajiet li joffru s-CCT, billi joħolqu grupp ta' support li jaqsam flimkien l-iżvilupp ta' riżorsi u li jgħin sabiex jinholoq approċċ konsistenti għat-tagħlim u l-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' *embedding* tas-CCTs.

Permezz ta' dan il-grupp ta' support wieħed jista' jipprova:

- jaqbel fuq l-approċċi tat-tagħlim li joqogħdu l-aktar għal CCTs partikolari;
- jaqsam ideat u riżorsi;
- jiżviluppa approċċi li jibbażaw fuq proġett għat-tagħlim tal-SLO li huma msaħħa permezz tal-inkluzjoni tas-CCT;
- jistandardizza proċeduri ta' assessjar marbuta mas-CCTs.

E. IR-RAPPURTAR TAL-PROGRESS

Ir-rappurtar fuq l-istudenti għall-ġenituri/il-kustodji tagħhom

Ir-rappurtar fuq it-tagħlim u l-progress għandu joffri lill-istudenti, lill-ġenituri, lill-kustodji tagħhom u lill-għalliema idea fuq l-aspettattivi tat-tagħlim li ġew issettjati, kif qed jipprogrédixxu l-istudenti b'rabta ma' dawn l-aspettattivi, u kif l-istudenti jistgħu jagħmlu dak li għandu b'zonn isir sabiex ikun assigurat li jkun hemm progress u titjib huma u javvanzaw fit-tagħlim tagħhom. Ir-rappurtar għandu jkun dejjem wieħed kostruttiv, li jagħti idea kif ukoll jintuza biex jistimola diskussjoni li tagħmel sens bejn l-għalliema, l-istudenti u l-ġenituri jew il-kustodji tagħhom. Fl-istess ħin, għandu jirrifletti fuq ir-riżultati miksuba u fl-istess ħin iħares 'il quddiem għat-titjib li jista' jkun hemm.

L-LOF joffri flessibilità lill-iskejjel lokali li jiddeċiedu fuq kif inhu l-aħjar mod li jirrapportaw l-informazzjoni fuq il-progress tal-istudenti, ir-riżultati u x'passi jmiss bħala parti mill-aspettattivi nazzjonali ssettjati. Kemm isir frekwenti u b'liema mod isir dan it-tip ta' rappurtar hija wkoll deċiżjoni li għandha tittiehed mill-iskejjel u mill-kulleġġi.

L-aspettattivi nazzjonali għar-rappurtar

Ir-rappurtar ser jipprovdi lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji tagħhom bl-informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati f'kull suġġett li jinkludi:

- *feedback* kostruttiv, li jagħti informazzjoni u ċar matul l-esperjenza tat-tagħlim;
- *feedback* fuq il-ħiliet partikolari tal-istudenti, punti għall-iżvilupp u r-riżultati miksuba;
- *feedback* fuq partijiet differenti tal-kurrikulu;
- is-sapport partikolari li għandhom b'zonn l-istudenti biex jipprogrédixxu;
- l-attitudni tal-istudenti lejn it-tagħlim;
- kemm id-dar tilgħab rwol importanti fis-sapport tal-proċess tat-tagħlim;
- opportunità li jinstema' l-lefien tal-istudenti;
- opportunità għall-ġenituri/il-kustodji tal-istudenti li jirrispondu direttament għall-*feedback* mogħti.

Huwa importanti li l-istruttura tar-rappurtar użata tkun waħda li tista' tithaddem mill-għalliema.

Ir-rappurtar huwa mibni fuq il-progress tal-assessjar, u hemm b'zonn li jkun hemm bilanċ bejn kemm isir ta' sikwit l-assessjar tal-progress, kemm jiġi rrekordjat ta' spiss, u kemm dan l-istess progress jiġi mgħoddi lill-istudenti u lill-ġenituri/lill-kustodji tagħhom. Il-ħtiġijiet tar-rappurtar taż-żewġ gruppi huma differenti:

- L-istudenti għandhom jirċievu l-*feedback* fuq il-progress fuq bażi kontinwa bħala parti minn rutina tal-progress tat-tagħlim u l-assessjar. L-użu tal-assessjar formattiv (magħruf ukoll bħala Assessjar għat-Tagħlim) għandu jkun parti minn rutina ta' strateġija tal-assessjar. Dan jagħmel dan it-tip ta' rappurtar wieħed frekwenti u kontinwu.
- Il-ġenituri u l-kustodji tal-istudenti għandhom ikunu infurmati bil-progress tat-tfal tagħhom matul aspetti ewlenin fil-proċess tat-tagħlim fejn għandu jingħata *feedback* fuq ir-riżultati miksuba u fl-istess ħin ikun hemm lok għal diskussjoni bejn id-dar u l-iskola fuq il-progress u t-titjib li jista' jkollhom l-istudenti. Dan kollu jagħmel ir-rappurtar ħafna anqas ta' spiss iżda wieħed rikorrenti. Fl-aħħar mill-aħħar, il-kisba ta' ħiliet f'livell partikolari għandha tiġi rrapportata kull darba li jintlaħaq il-livell.

Il-proċess tar-rappurtar

Huwa importanti li jiġi ssettjat proċess li permezz tiegħu l-istudenti jkollhom sens ta' pussess ta' dak li qed jiġi rrapportat. L-educaturi għandhom jikkonsidraw il-ħidma mal-istudenti sabiex jiddeterminaw liema evidenza għandhom jaħdmu fuqha sabiex isir sommarju tat-tagħlim u l-progress għal skop ta' rappurtar. Dan iwassal għal riflessjoni u djalogu fuq it-tagħlim tagħhom u għandu jintuza bħala opportunità li tgħin lill-istudenti jieħdu sehem b'mod aktar attiv u bis-sens fid-diskussjoni fuq it-tagħlim tagħhom. Dan it-tip ta' djalogu mhux ser jillimita jew iħalli effett fuq il-ġudizzji professjonali tal-għalliema iżda ser joffri xi ideat fuq il-viżjoni tal-istudenti filwaqt li jgħinjom jifhmu aktar l-impatt fuq l-istrateġiji tagħhom tat-tagħlim.

Permezz tal-LOF jista' jsir rappurtar tal-progress fi ħdan is-sugġett f'livelli differenti b'mod dettaljat. Kull sugġett jiġi maqsum f'livelli, li jinkludu l-Aspetti tas-Sugġett, u kull Aspett tas-Sugġett jerga' jinqasam f'SLOs. Filwaqt li l-SLOs jidentifikaw il-kisbiet mit-tagħlim b'mod esplicitu, huwa importanti li jiġi stabbilit x'għandhom ikunu jafu l-istudenti, il-ġenituri/il-kustodji fuq il-progress b'rabta mal-SLOs u kif jista' jkun maqsum, kemm ta' spiss u meta. Qabel xejn l-educaturi għandhom jisseparaw il-bżonnijiet tar-rappurtar intern biex tinholoq stampa tal-progress tal-istudenti, sabiex dawn jistgħu jinqasmu ma' għalliema oħra huma u jipprogreddixxu f'sugġetti oħra, sabiex jinholoq *benchmark* tal-progress b'mod aktar wiesa'. L-udjenzi differenti jeħtieġu dettall differenti fuq il-progress tal-istudenti.

L-iskola u-dipartiment rilevanti għandhom jissettjaw politika fuq kif ser isir ir-rappurtar.

Rappurtar intern

Sabiex jiġu massimizzati l-opportunitajiet li joħolqu l-LOFs f'terminu ta' flessibilità u libertà sabiex l-istudenti jiġu megħjuna jipprogreddixxu fl-aspettattivi tat-tagħlim, l-għalliema għandhom japprezzaw b'mod dettaljat dawk il-ħiliet li jkunu diġà kisbu l-istudenti u kif dawn jorbtu mal-aspettattivi tat-tagħlim li l-għalliema huma responsabbli li jgħallmu. L-għalliema li jiġu wara wkoll ser jistennew valutazzjoni tal-andament tal-istudenti. Huwa importanti li jiġi stabbilit, permezz ta' diskussjoni mal-kollegi, kif l-aħjar li titmexxa din il-komunikazzjoni interna u r-rappurtar bil-għan li jkun assigurat bilanċ bejn x'inhu ta' għajnuna fil-proċess ta' tranżizzjoni u x'mhux faċli, maniġibbli u jrid sforz kbir biex iseħħ.

Huwa importanti li wieħed jiftakar li d-dettall li jiġi ġġenerat fuq l-andament tal-individwu mhux bilfors għandu l-għan li jippromwovi programm ta' tagħlim individwali għal kull student/a. Iżda dan ser ikun hemm biex jiffaċilita approċċ aktar favorevoli għad-disinn tal-kurrikulu u għażla aktar xierqa fl-istrateġiji tat-tagħlim u l-għażla tar-rizorsi fi klassi.

Il-progress tal-istudenti permezz tal-LOF, minn livell għal ieħor, minn sena għal oħra u minn klassi għal oħra, isir b'rati differenti. Dan joffri sfidi jekk it-tagħlim għandu jibqa' fluwidu u kontinwu u fl-istess ħin mingħajr interruzzjoni fil-progress. Għaldaqstant, l-Aspetti tas-Sugġett u l-SLOs jippermettu lill-għalliema joħolqu profil tal-progress u r-rizultati filwaqt li jwasslu l-progress b'mod regolari, li juru fejn jinsabu l-istudenti b'rabta mal-aspettattivi kollha ta' livell partikolari, li jindikaw ukoll meta jkun hemm rizultati oġġla mil-livell partikolari. L-iskola tingħata l-flessibilità li tiddeciedi kif ser tikkomunika bl-aħjar mod il-progress tal-istudenti fi ħdan l-iskola bejn dawk responsabbli mit-tagħlim u l-progress tagħhom. Fi ħdan it-tim tal-persuni li jgħallmu s-sugġett huwa importanti li jiġi identifikat approċċ li huwa funzjonali u ċar fi ħdan is-sugġett u li fl-aħħar mill-aħħar jimmassimizza l-ħila li l-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett juri l-progress b'mod dettaljat u b'mod personalizzat fejn l-istudent huwa ċ-ċentru ta' kollox.

Għalkemm Miksub/Mhux Miksub tingħadd bħala *feedback* ċar, madankollu dan ma jurix kemm fadlilhom l-istudenti biex jilħqu l-livell mistenni fl-SLO. L-educaturi jistgħu jsibuha utli li jużaw metodu aħjar minn dak binarju biex jirrapportaw il-kisbiet tat-tagħlim. Li tingħata aktar informazzjoni fuq kif marru l-istudenti b'rabta ma' livell partikolari tgħin tinholoq diskussjoni fuq fejn jista' jkun hemm sfidi partikolari fit-tagħlim jew fejn l-istudenti jkunu għandhom kif bdew it-tagħlim tagħhom marbut ma' Kisbiet partikolari mit-Tagħlim.

Rappurtar mibni fuq l-evidenza għandu jieħu minn numru ta' sorsi, inkluż assessjar formali u informali, u l-educaturi jistgħu japplikaw il-ġudizzju professjonali tagħhom fuq bizżejjed evidenza li hi wkoll robusta u li tippermettilhom jirrapportaw b'kunfidenza fuq il-progress li sar fuq tagħlim partikolari. L-assessjar formali summattiv għandu jkun sugġett għal disinn u żvilupp kollaborattiv u jinkludi fih ammont ta' garanzija ta' kwalità u moderazzjoni li tassigura li dak li jiġi rrapportat jiddaħħal f'*benchmark* meta mqabbel mal-istandard nazzjonali.

Kif isir dan f'pajjiżi oħra

Il-Curriculum for Excellence Skoċċiż jorbot il-progress mal-aspettattivi tat-tagħlim bħala ħiliet li qed jiżviluppaw, jiġu kkonsolidati jew assigurati. Dawn mhumiex kategoriji rigidi iżda punti li juru fejn l-istudenti waslu b'rabta mal-aspettattivi partikolari.

Tipikament, student li beda jaħdem fuq livell jew settur ġdid u qed jipprograddixxi f'numru ta' kisbiet ikun fi stadju ta' Żvilupp.

Ladarba l-istudent jikseb numru ta' Aspetti tas-Sugġett, ikun jista' japplika t-tagħlim f'sitwazzjonijiet familjari, qed jibda juri aktar kunfidenza billi jieħu sehem f'tagħlim li joffri aktar sfida, u qed jibda jittrasferixxi t-tagħlim tiegħu lejn kuntesti anqas familjari, ikun qed jieħu sehem fi proċess ta' Konsolidazzjoni.

Ladarba jinkisbu l-ħiliet fl-Aspetti tas-Sugġett, jinżammu r-riżultati u jkun hemm rata konsistenti ta' kisbiet tal-livell, l-istudenti jingħataw xogħol li joffri sfida akbar, u jittrasferixxu t-tagħlim tagħhom b'mod kunfidenti filwaqt li japplikawh għal sitwazzjonijiet ġodda u mhux familjari, il-pożizzjoni tagħhom f'dak li għandu x'jaqsam mal-aspettattivi hija meqjusa bħala waħda Sikura.

Addattat minn *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*,
The Scottish Government (2010)

Ir-Referenzi

Canale, M. u Swain, M., 1980. Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics* [online] Jista' jinkiseb minn: <<http://ibatefl.com/wp-content/uploads/2012/08/CLT-Canale-Swain.pdf>> [Aċċessat fl-10 ta' Lulju 2015].

Chinn, S.J., 2011. *The Trouble with Maths: A Practical Guide to Helping Learners with Numeracy Difficulties*. 2nd ed. Abingdon: Routledge.

Council of Europe, 2001. *Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment*. Strasbourg: Council of Europe.

European Commission, 2006. *Key Competencies for Lifelong Learning - European Reference Framework*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice, 2012. *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. *The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice, 2015a. *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Ginnis, P., 2008. *The Teacher's Toolkit: Raising Classroom Achievement with Strategies for Every Learner*. Cambridge: Cambridge University Press.

Instituto Cervantes, 2006. *Plan Curricular del Instituto Cervantes*. Madrid: Instituto Cervantes - Biblioteca Nueva.

Lam, R., 2015. Assessment as learning: examining a cycle of teaching, learning, and assessment of writing in the portfolio-based classroom. *Studies in Higher Education*, [e-journal] Jista' jinkiseb minn: <<http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2014.999317>> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012. Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://sacredheartmalta.org/wordpress/wp-content/uploads/2013/05/Il-Qafas-tal-Kurrikulu-Nazzjonali-g%C4%A7al-Kul%C4%A7add-2012.pdf>> [Aċċessat fl-20 Ġunju 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2014. L-Istrateġija Nazzjonali tal-Litteriżmu għal Kulhadd f'Malta u Għawdex 2014 – 2019. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/Documents/Literacy/MALTI.pdf>> [Aċċessat fit-23 Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment, 2014. *Framework for the Education Strategy for Malta 2014 – 2024*. [Ktejjeb] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/strategy/Documents/BOOKLET%20ESM%202014-2024%20ENG%2019-02.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment, 2014a. *Respect for All Framework*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/en/resources/News/Documents/Respect%20For%20All%20Document.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment, 2014b. *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/ESL/Documents/School%20Leaving%20in%20Malta.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014c. *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <https://education.gov.mt/en/Documents/Special%20Needs%20and%20Inclusive%20Education%20in%20Malta%20C2%AD-%20External%20Audit%20Report.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment, 2015. *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <https://education.gov.mt/en/Documents/Malta%20National%20Lifelong%20Learning%20Strategy%202020%20-%20Draft%20for%20Public%20Consultation.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Scottish Government, 2010. *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*. [pdf] Edinburgh: Scottish Government. Jista' jinkiseb minn: https://www.educationscotland.gov.uk/Images/HowgoodisourschoolJtEpart3_tcm4-684258.pdf [Aċċessat fit-30 ta' Lulju 2015].

L-Appendiċi

Il-Litteriżmu Diġitali

Il-litteriżmu diġitali sar essenzjali għat-tagħlim u għall-ħajja. Apparti milli jidhol matul ħafna dixxiplini issa huwa kkunsidrat bħala dixxiplina fiha nfisha bħall-mużika, l-arti, ix-xjenza u l-letteratura. L-educazzjoni tal-litteriżmu diġitali jfittex li jgħammar lill-istudenti bil-kompetenzi (l-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet) fl-użu tat-teknoloġija diġitali meħtieġa biex jaċċessaw l-opportunitajiet ta' tagħlim, biex isegwu l-karriera magħzula u l-interessi waqt il-ħin liberu tagħhom, u biex jikkontribwixxu għas-soċjetà bħala ċittadini attivi. Huwa għandu wkoll l-għanijiet li jipprovdihom b'għarfien tal-prinċipji li jsostnu dawn it-teknoloġiji u fehim kritiku tal-implikazzjonijiet tat-teknoloġija diġitali għall-individwi u għas-soċjetajiet.

Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu indipendenti, kunfidenti u utenti għaqlin tat-teknoloġija. Sussegwentement huma jiksbu u jiżviluppaw attitudnijiet kritiċi u analitiċi biex jagħzlu b'mod addattat l-għodod diġitali tajbin skont il-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom.

Il-litteriżmu diġitali jinkludi ħames kategoriji ta' kompetenzi diġitali, jiġifieri: L-Immaniġġjar tal-Infommazzjoni, Il-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni, il-Midja Diġitali, l-Użu ta' Għodod Diġitali għat-Tagħlim, l-Immaniġġjar tal-Internet.

Il-kompetenza fl-immaniġġjar tal-infommazzjoni tagħti lill-istudenti l-mezzi biex jaċċessaw, jevalwaw u janalizzaw u b'hekk jagħmlu għażliet informati minn firxa wiesgħa ta' sorsi ta' dejta u infommazzjoni disponibbli. Il-kompetenzi relatati mal-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni jagħtu l-awtonomija lill-istudenti biex jitgħallmu jikkomunikaw, jikkollaboraw u jinnetwerkjaw mal-oħrajn. Il-kompetenzi fil-Midja Diġitali jippermettu lill-istudenti janalizzaw messagġi mmedjati mill-midja diġitali u jesprimu lilhom infushom b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali.

Il-litteriżmu diġitali jinvolvi wkoll il-kompetenza fl-użu ta' għodod diġitali f'għadd ta' midja u b'mod ta' tagħlim differenti (awtonomu, kollaborattiv, esploratorju, iddisinjar). Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu responsabbli u kompetenti fl-immaniġġjar tal-internet, iżommu lilhom infushom siguri onlajn, jagħmlu għażliet informati tal-privatezza, jieħdu r-responsabbiltà għall-azzjonijiet tagħhom, jirrispettaw il-propjetà intellettuali, jirrispettaw it-termini u l-kundizzjonijiet tas-sistemi li jużaw, u jirrispettaw id-drittijiet u s-sentimenti tal-oħrajn. Fit-tagħlim tal-litteriżmu diġitali, l-għalliema għandhom ifittxu opportunitajiet ta' tagħlim li huma awtentiċi, sinifikanti u soċjalment inklużivi, u li jippermettu lill-istudenti japplikaw u jiżviluppaw il-ħiliet, l-għarfien u l-fehim tagħhom matul il-kurrikulu. Studenti li huma diġitalment litterati jkunu jistgħu jwettqu proġetti kreattivi u ta' sfida, individwalment u b'mod kollaborattiv li jkopru aspetti minn kategoriji ta' kompetenzi differenti.

II-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

L-Immaniġġjar tal-Infommazzjoni

- Kapaċi nidentifika u nartikula l-bżonnijiet tal-infommazzjoni tiegħi.
- Kapaċi nsib, nagħżel, nuża u ngħaqquad infommazzjoni minn firxa ta' sorsi.
- Kapaċi ninnaviga b'mod sigur u kritiku bejn sorsi onlajn u nagħżel l-infommazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi ninnaviga bejn sorsi onlajn u nagħżel l-infommazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi noħloq strateġiji ta' infommazzjoni personali.

II-Komunikazzjoni

- Kapaċi nikkomunika permezz ta' għadd ta' tagħmir u applikazzjonijiet diġitali.
- Kapaċi naddatta l-modi u l-istrateġiji ta' komunikazzjoni tiegħi skont in-nies li qed nikkomunika magħhom.
- Kapaċi nuża għodod diġitali differenti biex naqsam l-għarfien, il-kontenut u r-rizorsi.
- Kapaċi ngħin lill-oħrajn jaqsmu l-għarfien, il-kontenut u r-rizorsi.
- Kapaċi nikkwota x-xogħol ta' ħaddieħor u nintegra infommazzjoni ġdida f'għarfien li diġà jeżisti.
- Kapaċi ninvolvi ruħi ma' komunitajiet onlajn b'mod effettiv.
- Kapaċi nuża t-teknoloġiji diġitali biex nieħu sehem f'ċittadinanza onlajn.

II-Kollaborazzjoni

- Kapaċi nuża t-teknoloġiji u l-midja biex naħdem f'timijiet u nikkollabora fit-tagħlim.
- Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn u nibni u noħloq flimkien magħhom rizorsi, għarfien u tagħlim.
- Kapaċi niffunzjona tajjeb f'Komunitajiet ta' Prattiki li huma medjati diġitalment.

L-Użu tal-Midja Diġitali

- Kapaċi nanalizza, nirrevedi u nevalwa l-infommazzjoni pprezentata f'għadd ta' midja diġitali.
- Kapaċi nifhem kif u għaliex il-messaġġi fil-midja diġitali huma mibnija u għal liema raġunijiet.
- Kapaċi neżamina kif individwi jinterpretaw messaġġi fil-midja diġitali b'modi differenti.
- Kapaċi nifhem kif valuri u opinjonijiet huma inkluzi jew esklużi u kif il-midja diġitali tinfluenza t-twemmin u l-imġiba.
- Kapaċi nifhem il-kwistjonijiet etiċi / legali li jeżistu dwar l-aċċess u l-użu tal-midja diġitali, inkluz id-drittijiet tal-awtur, il-pussess, il-liċenzjar u l-użu tal-kontenut u s-sofwer tal-proprjetà.
- Kapaċi naħdem b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali u sistemi multipli biex nipprezenta infommazzjoni b'mod effettiv lil udjenza speċifika.
- Kapaċi neditja u ntejjeb il-kontenut li diġà ħloqt jew li ħoloq ħaddieħor, billi nirrispetta u nirrikonoxxi d-drittijiet tal-awtur oriġinali.
- Kapaċi nesprimi lili nnifsi permezz ta' midja u teknoloġiji diġitali.

L-Immaniġġjar tat-Tagħlim

- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nimmaniġġja t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nikkollabora ma' ħaddieħor fit-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nesplora ideat, teoriji, relazzjonijiet u proċeduri.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nitgħallem billi niddisinja oġġetti diġitali.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nirrifletti fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nevalwa dak li tgħallimt.
- Kapaċi nibni u nassessja portafolli elettronici.
- Kapaċi naħdem fuq sistemi u pjattaformi multipli tal-immaniġġjar tal-eLearning.

L-Immaniġġjar tal-Użu tal-Internet

- Kapaċi nifhem kif l-internet u l-*world wide web* jaħdmu, u kapaċi nużahom għall-komunikazzjoni u l-kollaborazzjoni.
- Jiena konxju/konxja ta', u nirrispetta, il-prinċipji tan-*netiquette*.
- Naf x'jikkostitwixxi l-plaġjariżmu.
- Kapaċi niproteġi t-tagħmir tiegħi minn riskji u theddid onlajn.
- Kapaċi niproteġi lili nnifsi minn perikli possibbli onlajn (pereżempju, l-ibbuljar fuq l-internet) billi nsegwi proċeduri addattati ta' privatezza u kunfidenzjalità.
- Kapaċi nikkunsidra l-implikazzjonijiet soċjali, kulturali, reliġjużi u etiċi tat-teknoloġija diġitali, u kapaċi b'kunfidenza nikkomunika, naqsam informazzjoni, naċċessa u niddistribwixxi kontenut mingħajr ma nikser id-drittijiet tal-propjetà intellettuali tan-nies.
- Jiena konxju/konxja mid-diversità kulturali onlajn.
- Kapaċi niżviluppa strateġiji attivi biex niskopri mgħiba mhux addattata.
- Kapaċi nohloq, naddatta u nimmaniġġja identità diġitali multipla waħda jew aktar.
- Kapaċi niproteġi r-reputazzjoni elettronika tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja d-dejta li nipproduċi permezz ta' bosta kontijiet u applikazzjonijiet onlajn biex nevieta riskji għas-saħħa relatati mal-użu tat-teknoloġija f'termini ta' theddid għall-benesseri fiżika u psikoloġika.
- Kapaċi nagħraf il-*Cloud Computing* bħala teknoloġija konverġenti li fuqha nista' naħdem u nissejvja l-materjal tiegħi.

L-Edukazzjoni għad-Diversità

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF) jirrikonoxxi d-diversità kulturali ta' Malta u l-valuri, l-istorja u t-tradizzjonijiet tal-poplu tagħha. Huwa jirrikonoxxi u jirrispetta d-differenzi individwali tas-sessi, il-kultur, l-oriġini etnika u soċjali, il-lingwa, ir-religjon jew it-twelmin, il-politika jew opinjonijiet oħra, l-appartenenza għal minorità nazzjonali, it-twelid, il-kapaċità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali u l-post ġeografiku. Kurrikulu li jirrikonoxxi l-fatt li d-diversità hija karatteristika tas-soċjetà Maltija, kif inhija ta' nazzjonijiet madwar l-Ewropa u d-dinja, li tista' tikkontribwixxi għall-prosperità nazzjonali u l-koeżjoni soċjali.

Bħala stat membru tan-Nazzjonijiet Magħquda, Malta hija firmatarja tal-istrumenti internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem inkluż id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem (1948), il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali (1950), il-Ftehim Internazzjonali tad-Drittijiet Ċivili u Politiċi (1966), Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali (1966) u l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tat-Tfal (1989). Bħala membru tal-Unjoni Ewropea, Malta hija legalment marbuta bil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

Dawn l-istrumenti jistabbilixxu standards internazzjonali u jimpenjaw lill-gvern u l-poplu ta' Malta għad-demokrazija u jirrikonoxxu li ċ-ċittadini u residenti oħra għandu jkollhom, u għandhom igawdu, id-drittijiet tal-bniedem mingħajr diskriminazzjoni.

Konsegwentement l-NCF għandu l-għan li jgħin lit-tfal jirrikonoxxu l-ġustizzja soċjali u s-solidarjetà bħala valuri ewlenin fl-iżvilupp tas-soċjetà Maltija u jinkoraġġixxi liż-żgħażaġh jirrispettaw il-valuri fundamentali demokratiċi u jippromwov u l-ġustizzja soċjali.

L-Edukazzjoni għad-Diversità tippromwovi kultura edukattiva inklużiva u tisfida proċessi edukattivi differenti bħat-teħid tad-deċiżjonijiet fl-iskejjel, it-tagħlim tal-lingwi, il-metodoloġiji użati, l-interazzjoni tal-istudenti u riżorsi ta' tagħlim. L-Edukazzjoni għad-Diversità tiżgura l-inklużjoni ta' perspettivi multipli u ilhna fi ħdan l-ambjent tat-tagħlim, tippromvdi spazji għat-tagħlim fuq il-lingwi, l-istorja, it-tradizzjonijiet u l-kulturi ta' gruppi mhux dominanti f'soċjetà, tinkoraġġixxi ħidma f'timijiet u t-tagħlim koperattiv f'kuntesti multikulturali, multietniċi u oħrajn, tgħaqqad għarfien tradizzjonali u lokali u *know-how* flimkien max-xjenza u t-teknoloġija avvanzata u tgħożż il-prattiki tal-multilingwiżmu. Meta tagħmel dan, hija tkun qed tinkoraġġixxi fehim ta' kwistjonijiet globali u ħtieġa li ngħixu flimkien b'kulturi u valuri differenti.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

L-Għarfien Tiegħi Nnifsi

- Jiena persuna impenjata għad-demokrazija u nifhem li dan ifisser li niżgura li persuni li għandhom opinjonijiet u kulturi differenti jesprimu l-opinjonijiet tagħhom u jaħdmu flimkien għal soċjetà aħjar.
- Jiena għandi prinċipji u approċċ etiku għall-ħajja.
- Jiena impenjat/a għall-ġustizzja soċjali u soċjetà demokratika u inklużiva.
- Jiena nirrinvja l-ġudizzju tiegħi biex ikun imsejjes fuq bażi ġusta u razzjonali.
- Jiena nistinka biex insib bilanċ bejn id-drittijiet u d-doveri tiegħi u dawk tal-oħrajn.

II-Bidla Soċjali

- Jiena nirrispetta l-valuri demokratiċi fundamentali u naħdem biex nipromwovi l-ġustizzja soċjali.
- Nirrispetta l-konvinzjonijiet reliġjużi u umanistiċi differenti, il-morali u t-twemmin li jinformat il-kunċetti ta' dak li hu tajjeb u dak li hu ħażin.
- Jiena nagħraf inġustizzji u trattamenti preferenzjali f'sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum, inkluż ir-razziżmu, is-sessiżmu u lingwaġġ u mgħiba omofobika.
- Jiena nisfida l-espressjonijiet ta' preġudizzju u intolleranza lejn il-minoritajiet bħar-razziżmu, is-sessiżmu, u ismijiet, aneddoti u kummenti omofobiċi.
- Jiena nfittex id-drittijiet tiegħi u naġixxi fuq id-doveri tiegħi billi naf li sħabi l-istudenti u l-għalliema jibbenefikaw mill-istess drittijiet.
- Napprezza li l-kunċett tal-'identità' huwa kumpless u jinbidel u limitat bħala kunċett biex insir naf min jien u li l-idea tal-'identitajiet' huwa mod aktar b'saħħtu biex nifhem min jien u min huma l-oħrajn.
- Jiena nisma' u nwieġeb lill-għalliema u lil sħabi l-istudenti, u naċċetta li jista' jkollhom opinjonijiet differenti.

II-Komunikazzjoni għad-Diversità

- Kapaċi nikkomunika ma', naħdem ma', u nirrispetta lil sħabi l-istudenti, l-għalliema u l-adulti li jgħinu.
- Kapaċi nikkomunika ma' nies differenti biex nifhem kif aħna l-istess u biex nifhem lili nnifsi aħjar.
- Nistinka biex nikkomunika b'mod effettiv mal-oħrajn b'mod kostruttiv, b'appoġġ u b'awtodeterminazzjoni.
- Kapaċi nuża lingwaġġ effettiv biex nisfida l-inġustizzji u l-inugwaljanzi.
- Jiena napproċċa opinjonijiet differenti u kunflitti ta' interess permezz ta' djalogu, komunikazzjoni mhux vjolenti u konsensus; fejn dan ma jirnexxi, jiena lest/a u kapaċi nuża l-medjazzjoni.

L-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

Filwaqt li l-intraprenditorija, il-kreattività u l-innovazzjoni jistgħu potenzjalment jidhru bħala attributi diskreti, x'aktarx huwa aktar strateġiku jekk nikkunsidrawhom bħala karatteristiċi b'mod reċiproku ta' tisħiħ ta' għan aktar koeżiv u singolari: biex niżguraw li ċ-ċittadini futuri ta' Malta jkollhom il-mezzi biex jikkontribwixxu għall-prosperità sostenibbli tan-nazzjon f'kuntesti globali ekonomiċi u soċjali dejjem aktar kompetittivi. L-għanijiet jinkludu l-erba' oqsma ta' kompetenzi ewlenin ta' ħiliet personali u interpersonali, ħiliet prattiċi u konjittivi. Din il-viżjoni aktar strateġika tiffinforza l-ħtieġa għal approċċ għall-Intraprenditorija, l-Innovazzjoni u l-Kreattività li tinfiltra l-aspetti kollha tal-kurrikulu, filwaqt li jkunu mmarkati b'mod ċar biex jiżguraw li dak li huma intitolati għalih l-istudenti qed jintlaħaq u li l-kwalità tat-tagħlim fir-rigward ta' dawn it-temi tkun assigurata.

L-għanijiet ġenerali tal-edukazzjoni tal-intraprenditorija huma li jagħtu lill-istudenti l-attitudnijiet, l-għarfien u l-kapaċità li jaġixxu b'mod intraprenditorjali u jiksbu l-ħiliet li ser jippromwovu l-impjegabilità tul il-ħajja tagħhom f'ambjent kummerċjali, ekonomiku u soċjali li qed jinbidel b'mod mgħaġġel. Dan jinkludi li nsiru ċittadini intraprenditorjali fi sferi oħra lil hinn mill-industrija u l-impjegabilità. Dawn l-għanijiet jeħtieġu l-iżvilupp ta' ħiliet personali ġeneriċi soċjali u interpersonali li huma fundamentali biex isiru intraprenditorjali, kif ukoll it-trawwim tal-għarfien u l-fehim intraprenditorjali aktar diskreti meħtieġa biex isegwu impenji intraprenditorjali u biex ikollhom mentalità intraprenditorjali li hija kemm kreattiva u innovattiva.

Il-kreattività hija ġeneralment rikonoxxuta bħala kwalità intrinsika iżda ħafna drabi sottożviluppata fiż-żgħażaġħ, kif ukoll bħala ħila prattika li tgħin hom isibu dispożizzjoni intraprenditorjali. Hija ħila li tista' titgħallimha u li kulhadd għandu jaspira għaliha. Hija tinvolvi l-ftuħ tal-proċessi tal-ħsieb taż-żgħażaġħ b'modi li jgħinuhom iħarsu lejn affarijiet familjari b'għajnejn godda, jidentifikaw problema u jiġġeneraw soluzzjonijiet waqt li jużaw l-immaginazzjoni, l-għarfien u l-ħiliet tagħhom biex jesploraw possibilitajiet godda aktar milli jistabbilixxu approċċi.

L-abbiltà li wieħed ikun innovattiv u l-kunfidenza li jfittex twegġibiet innovattivi għal opportunitajiet jew problemi li jiffaċċja jitravmu l-aħjar f'ambjent sigur u ta' appoġġ fejn dan it-tip ta' approċċ ikun inkuraġġut, rikonoxxut u ppremjat. Din il-pedagoġija teħtieġ li l-istudenti jkollhom il-ħin jirriflettu fuq is-sitwazzjoni u jużaw ir-rizorsi u l-immaginazzjoni tagħhom biex jiżviluppaw pjanijiet u soluzzjonijiet. Teħtieġ ukoll il-ħin għall-implimentazzjoni ta' proċessi godda u l-applikazzjoni ta' ideat godda. It-tagħlim għall-innovazzjoni jista' wkoll jinkludi spazju fejn wieħed 'jitgħallem mill-iżbalji'.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Personali

- Kapaċi naħdem b'mod effettiv waħdi.
- Kapaċi nirreżisti u nippersevera.
- Kapaċi nifhem l-importanza li nrawwem immaġni pożittiva tiegħi nnifsi, stima tajba u kunfidenza fija nnifsi.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tal-integrità u ta' valuri etiċi.

Interpersonali

- Kapaċi nikkomunika l-istrategġiji proposti tiegħi lil ħaddieħor b'mod effettiv.
- Kapaċi nikkontribwixxi f'tim.
- Kapaċi mmexxi.

Konjittiv

- Kapaċi nsolvi problemi b'mod immaginattiv u laterali.
- Kapaċi naħseb b'mod kritiku.
- Kapaċi nikkunsidra perspettivi differenti.
- Kapaċi nagħraf li l-intraprenditorija u l-innovazzjoni għandhom ikunu mirfuda mill-etika u l-valuri relatati mal-gustizzja soċjali u s-sostenibilità.

Prattika

- Kapaċi ndawwar ideat kreattivi f'azzjoni.
- Għandi sett bażiku ta' ħiliet ta' riċerka.
- Kapaċi nassessja l-ħiliet u l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra l-għażliet tal-karrieri akkademiċi u vokazzjonali futuri.
- Napprezza l-importanza tar-rwol li l-kreattività u l-intraprenditorija kellhom fl-iżvilupp u l-progress tas-soċjetà umana.

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli (ESD) jgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi meħtieġa (l-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba) li jgħinuhom isiru ċittadini sostenibbli. L-ESD jawtonomizza lill-individwi jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet li huma kompatibbli mal-għajxien fi ħdan il-limiti ambjentali tal-pjaneta tagħna b'mod ġust, f'soċjetà diversa, ekwitabbli u paċifika.

L-ESD tfittex li tiżgura li l-istudenti:

- Jiżviluppaw sens ta' identità u appartenenza għall-komunità lokali, nazzjonali, reġjonali u globali tagħhom.
- Huma awtonomizzati biex jaddottaw ir-rwoli u r-responsabilitajiet tagħhom fi ħdan dinja globalment interdipendenti.
- Jifhemu u huma awtonomizzati jindirizzaw il-kawżi reali u l-konsegwenzi ta' mġiba mhux sostenibbli f'kuntest ta' dinja globalment interdipendenti.
- Jiżviluppaw perspettiva orjentata lejn il-futur li tenfasizza s-sinifikat tad-deċiżjonijiet, l-għażliet u l-azzjonijiet tagħhom fuq il-kwalità tal-ħajja tal-generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Huma esposti għal ambjenti ta' tagħlim differenti billi jużaw firxa wiesgħa ta' esperjenzi edukattivi.
- Jiżviluppaw kuncett olistiku tal-ambjent li jnvolvi perspettivi naturali, soċjali, ekonomiċi, fiżiċi u kulturali.
- Ikollhom valur ta' u jirrispettaw id-diversità soċjali, kulturali u ekoloġika.
- Huma kommessi jieħdu azzjoni biex iġibu l-bidla.

L-ESD għandha tinkiseb permezz ta' approċċ tal-iskola kollha li tinvolvi r-riorjentazzjoni mhux biss tal-kurrikulu iżda tal-kultura tal-iskola, l-immaniġġjar tal-kampus tal-iskola, il-komunità tal-iskola u l-komunità lokali usa' b'konformità mal-iżvilupp sostenibbli.

L-istudenti għandhom jesperjenzaw l-ESD permezz ta' pedagogiji trasformattivi li jiffacilitaw l-esperjenzi ta' tagħlim li jippromwovu l-kisba tal-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba meħtieġa biex isiru ċittadini attivi globali.

L-ESD għandha tkun proċess ta' tagħlim tul il-ħajja li tinvolvi taħlita ta' proċessi bbażati fuq l-istudenti, bħat-tagħlim parteċipattiv/kollaborattiv; it-tagħlim ibbażat fuq il-problemi; it-tagħlim interdixiplinarju; it-tagħlim soċjali tad-diversi partijiet interessati; it-tagħlim ibbażat fuq il-ħsieb kritiku u sistematiku; it-tagħlim ibbażat fuq l-azzjoni; it-tagħlim barra mill-klassi; it-tagħlim mill-esperjenza; l-evalwazzjoni riflessiva u l-użu ta' kuntesti rilevanti tad-dinja reali.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Nitgħallem biex Insir Naf

- Kapaċi nispjega kif is-sistemi naturali, soċjali, kulturali u ekonomiċi jaħdmu u huma interrelatati.
- Kapaċi niddekrivi l-irwol tiegħi bħala ċittadin fi ħdan il-kuntest lokali, nazzjonali, reġjonali u globali.
- Kapaċi nagħraf ir-relazzjoni bejn il-fehim ta' ħaddieħor u l-benesseri ta' kulhadd fil-preżent u fil-futur.
- Kapaċi nidentifika l-kawżi bażiċi tal-inugwaljanza u l-ingustizzja u l-azzjonijiet li jwasslu għal kwalità ta' ħajja aħjar, l-ekwità, is-solidarjetà u l-ambjent sostenibbli.
- Kapaċi niġġustifika l-importanza tal-identifikazzjoni tal-problemi, nirrifletti b'mod kritiku, naħseb b'mod kreattiv, u jkollni viżjoni usa' biex nippjana għall-futur u nsir aġent effettiv tal-bidla.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tat-tagħlim tul il-ħajja u nuża dawn l-esperjenzi ta' tagħlim biex inkun nista' niffaċċja sfidi ġodda u nkun f'pożizzjoni aħjar biex nieħu deċiżjonijiet infurmati u nevalwa l-konsegwenzi tagħhom.

Nitgħallem Kif

- Kapaċi nikkomunika l-ideat tiegħi u nippreżenta l-opinjoni tiegħi f'diskusjonijiet maħsuba u infurmati u fi proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet.
- Kapaċi nassessja b'mod kritiku proċessi ta' bidla fis-soċjetà u nipprevedi dinja aktar ekwitabbli u sostenibbli.
- Kapaċi nidentifika l-prijoritajiet u nevalwa l-konsegwenzi possibbli ta' deċiżjonijiet u azzjonijiet differenti.
- Kapaċi nikkollabora ma' persuni li għandhom perspettivi differenti fuq dilemmi, kwistjonijiet, tensjonijiet u kunflitti minn dixxiplini/postijiet/kulturi/generazzjonijiet differenti.
- Kapaċi nuża l-ambjent naturali, soċjali u mibni ta' madwari bħala kuntest u sors ta' tagħlim.
- Kapaċi ninvolvi lili nnifsi u lill-oħrajn fi kwistjonijiet tad-dinja reali biex nagħmel differenza pożittiva.

Nitgħallem Inkun Jien

- Jiena persuna li nirrifletti b'mod kritiku u kapaċi nevalwa deċiżjonijiet, għażliet u azzjonijiet.
- Jiena responsabbli għall-azzjonijiet tiegħi u kapaċi nanticipa, naddatta u niffaċċja l-bidla.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-konsegwenzi tal-azzjonijiet tiegħi fuq generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Jiena sensitiv/a għad-dixxiplini u l-perspettivi diverġenti, kulturi u gruppi ta' minoritajiet, inkluż l-għarfien indiġenu u opinjonijiet globali mingħajr preġudizzji u prekuncetti.
- Jiena mmotivat/a nagħti kontribut pożittiv lil persuni oħra u l-ambjent soċjali u naturali tagħhom, lokalment u globalment.
- Jiena kapaċi nieħu azzjoni kkunsidrata b'mod kreattiv u innovattiv u nisfida suppożizzjonijiet sottostanti għal prattiki mhux sostenibbli.

Nitgħallem Ngħix ma' Haddieħor

- Kapaċi ngħix f'armonija miegħi nnifsi, mal-oħrajn u mad-dinja naturali fuq firxa ta' livelli minn lokali sa globali.
- Jiena nirrispetta u ngħożż id-diversità u nisfida l-ingustizzja soċjali.
- Jiena għandi perspettiva orjentata lejn il-futur għal kif ngħix bħala ċittadin tad-dinja.
- Jiena ninvolvi lili nnifsi attivament ma' gruppi differenti matul generazzjonijiet, kulturi, postijiet u dixxiplini.
- Kapaċi nipparteċipa b'mod attiv fi proċessi u ninkoraġġixxi negozjati għal futuri sostenibbli alternattivi.
- Jiena ngħin lil haddieħor jiċċara opinjonijiet globali differenti permezz tad-dialogu u nirrikonoxxi li jeżistu oqfsa alternattivi.
- Kapaċi nisfida prattiki mhux sostenibbli matul is-sistemi edukattivi, inkluż fuq livell istituzzjonali.

Nitgħallem kif Nitgħallem u t-Tagħlim Koperattiv

L-għanijiet ta' Nitgħallem biex Nitgħallem huma biex l-istudenti:

- Jiffokaw fuq il-proċessi tat-tagħlim kif ukoll il-prestazzjoni finali.
- Ikollhom kunċett qawwi tat-tagħlim ibbażat fuq konvinzjoni personali biex jimmaniġġjaw it-tagħlim tagħhom stess.
- Jiksbu firxa wiesgħa ta' strateġiji għat-tagħlim.
- Jiżviluppaw strateġiji biex jipplanaw, jimmonitorjaw u jirrevedu t-tagħlim tagħhom stess.
- Isiru kompetenti fl-awtoassessjar.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

It-Tagħlim Soċjali

- Kapaċi napprezza diversi opinjonijiet u personalitajiet.
- Niddiskuti l-opinjonijiet tiegħi mal-oħrajn b'kunfidenza.
- Kapaċi niddiskuti l-ideat tal-oħrajn u nikkummenta fuq l-opinjonijiet tagħhom b'kunfidenza.
- Kapaċi nsewgi diskussjonijiet fi gruppi u nikkollabora u nagħmel sommarju ta' dak li qed jintqal jew isir.
- Kapaċi nikkollabora ma' studenti oħra bħala parti mit-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nitgħallem billi niddisinja prodotti mal-oħrajn.
- Jiena nfittex u lest nilqa' gwida u appoġġ mill-pari u l-adulti.
- Kapaċi nitkellem mal-oħrajn fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nisma' lill-oħrajn jitekellmu fuq it-tagħlim.
- Kapaċi niddiskuti għadd ta' sugġetti u strateġiji ta' tagħlim mal-pari.
- Kapaċi niddibatti u nappoġġja l-argumenti tiegħi mingħajr ma niġġudika u waqt li nempatizza mal-oħrajn.
- Kapaċi nitgħallem dwar il-bżonnijiet tiegħi biex nagħmel deċiżjonijiet tajbin.

It-Tagħlim Personali

- Kapaċi nidentifika l-appoġġ u r-riżorsi li neħtieġ għat-tagħlim.
- Jiena konxju/konxja mill-mod ta' tagħlim preferut tiegħi u kapaċi nuża dan biex nippjana t-tagħlim tiegħi stess.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin tiegħi b'mod effettiv fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Jiena nilqa' rispons mingħand ħaddieħor u kapaċi nikkonsidrah għat-titjib personali tiegħi.
- Kapaċi norganizza lili nnifsi billi esplicitament inbidel is-suppożizzjonijiet tiegħi matul iż-żmien.
- Kapaċi nsewgi l-interessi tiegħi billi dan jgħinni nirrifletti fuq 'min jien'.
- Kuntent/a li rnexxieli nagħmel biċċiet tax-xogħol diffiċli.
- Nemmen li l-isforz iwassal għas-suċċess.
- Kapaċi nirrifletti fuq l-iżbalji tiegħi u nitgħallem minnhom.

It-Tagħlim Konjittiv

- Kapaċi niftakar billi nagħraf u nsib l-informazzjoni.
- Kapaċi norbot informazzjoni ġdida mal-għarfien eżistenti tiegħi.
- Kapaċi nanalizza informazzjoni li niltaqa' magħha.
- Kapaċi nevalwa l-għarfien f'termini tal-għanijiet tat-tagħlim u l-mod preferut ta' tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nsolvi problemi waħdi u f'kollaborazzjoni mal-oħrajn.

- Kapaċi nassessja lili nnifsi għaliex dan jgħinni nifhem dak li naf u min jien.
- Kapaċi nassessja lili nnifsi u nkompli niżviluppa l-ideat tiegħi.
- Kapaċi nassessja l-pari tiegħi biex inqabbel dak li naf ma' dak li jaf ħaddieħor, nikseb l-għarfien ta' mudelli mentali li għandu ħaddieħor ta' kunċett partikolari u kif dawn il-mudelli mentali jevolvu biex iwasslu għall-fehim.
- Kapaċi niffoka fuq is-sugġett ewlieni u nagħmel sommarju tal-punti importanti.
- Kapaċi napplika l-għarfien u l-fehim tiegħi f'kuntesti differenti.
- Kapaċi nimmaniġġja l-ħiliet tiegħi, inkluż il-ħiliet fil-litteriżmu u fl-għadd.
- Jiena nifhem li t-tagħlim jinvolvi proċessi differenti.

It-Tagħlim Kreattiv

- Kapaċi nieħu inizjattiva fl-iddisinjar ta' prodotti godda.
- Kapaċi naħseb fuq modi godda ta' kif nagħmel użu tajjeb mill-oġġetti.
- Kapaċi nuża l-immaginazzjoni u l-kreattività tiegħi.
- Nippreferi nagħmel xogħol aktar ta' sfida milli nibqa' nagħmel xogħol ħafif.
- Kapaċi niffaċċja esperjenzi godda ta' sfida u nitgħallem minnhom.
- Kapaċi nitgħallem billi nesplora attivitajiet, esperjenzi tal-ħajja u l-ambjent fiżiku.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob mhux ippjanat u spontanju.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob ippjanat u bi skop.
- Nifhem li kapaċi nitjeb u nitgħallem u jekk neħel kapaċi nara x'inhuma d-diffikultajiet tiegħi, insolvi l-problemi tiegħi u nimxi 'l quddiem.

Il-Litteriżmu

Wieħed mill-aktar aspetti importanti tal-litteriżmu f'Malta huwa l-implikazzjoni li persuna litterata tkun midħla tal-Malti u l-Ingliż. Fattur essenzjali biex niżguraw li Malta tibqa' pajjiż bilingwali huwa li niżguraw li l-istudenti tagħha jiżviluppaw kompetenzi ugwali fil-qari, il-kitba, is-smiġħ u l-fehim fiż-żewġ lingwi uffiċjali mis-snin bikrin tagħhom, preferibbilment mill-kindergarten. Fattur ieħor huwa li niżguraw li l-istudenti jiżviluppaw il-ħila li jaqilbu mill-Malti għall-Ingliż (jew vice versa) skont il-bżonn tal-mument. Li niksbu litteriżmu bilingwali fl-edukazzjoni tagħna tfisser li ż-żgħażaġ tagħna jhossuhom komdi u kunfidenti jużaw iż-żewġ lingwi.

L-iżvilupp tal-litteriżmu ser ikun jeħtieġ approċċ mill-iskola kollha li jkun rifless b'mod ċar fil-politiki tal-iskola fejn ikun hemm sforz konxju biex tkun promossa komunità għal-litteriżmu matul il-kurrikulu kollu. Il-litteriżmu għat-tagħlim hu parti intrinsika mill-ħajja skolastika, u d-dominju ta' kull suġġett jista' jservi bħala kuntest li fih l-iżvilupp tal-ħiliet tal-litteriżmu jistgħu jissaħħu. Barra minn hekk, l-iskejjel għandhom jistinkaw għal ambjent għani fil-litteriżmu billi jużaw it-teknoloġija bħala pjattaforma.

Ir-relevanza tal-qari bil-vuċi u l-preżentazzjoni ta' ideat lil udjenza u l-opportunitajiet għal lingwaġġ kuntestwalizzat u r-reċtar (drama) għandhom ikunu identifikati b'mod ċar bħala komponenti tal-litteriżmu mitkellem matul il-kurrikulu. L-enfasi fuq l-importanza tat-taħdit huwa essenzjali biex ninkoraġġixxu kulturi u komunitajiet li jitgħallmu b'mod attiv.

Fir-rigward tal-qari, l-aspett divertenti u interattiv huwa importanti ħafna; l-għan tal-qari inizjalment għandu jkun għad-divertiment/interess u l-komunikazzjoni. Il-valur tad-divertiment fil-qari, li huwa marbut mill-viċin mal-attitudni u d-dispożizzjoni tal-lingwa, huwa kruċjali speċjalment fis-Snin Bikrin. Imbagħad isegwi l-ħsieb kritiku u kreattiv, fejn l-istudent dejjem aktar jieħu kontroll tat-testi f'dominji differenti u jkseb aktar għarfien.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Is-smiġħ u t-taħdit

- Kapaċi nitkellem f'firxa ta' sitwazzjonijiet, kemm formali u informali, inqabel ir-registru u l-lingwaġġ mas-sitwazzjoni u l-udjenza.
- Kapaċi nisma' u nifhem tajjeb test mitkellem u nwieġeb jew napplika l-informazzjoni b'mod addattat b'kummenti u/jew mistoqsijiet.
- Kapaċi nuża lingwaġġ biex nipprezenta l-ħsieb tiegħi b'mod loġiku u ċar u kapaċi nitkellem biex ninvolvi udjenza waqt li nanalizza u nevalwa permezz ta' approċċ miftuħ.
- Kapaċi nuża l-lingwa mitkellma biex naqsam l-ideat tiegħi b'mod kollaborattiv, napprezza l-elementi soċjali ta' konverżazzjoni bħal nistenna sakemm imissni u nisma' dak li għandu xi jgħid haddieħor.

Lingwaġġ espressiv

- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsibijiet tiegħi, billi nuża kliem biex nesplora, niċċara u nikkonferma ideat.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsibijiet tiegħi u l-ħsibijiet ta' haddieħor billi nikkontribwixxi għad-diskors esplorattiv tal-pari tiegħi u d-djalogu tal-għalliema tiegħi.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex norganizza u nipprattika ideat, argumenti u strutturi tal-lingwa biex nissintetizza u nevalwa qabel nikteb u waqt l-editjar.

Il-qari u l-fehim

- Kapaċi niddeċifra l-kitba b'mod effettiv u b'suċċess nistabbilixxi r-rabta multisensorjali u l-fenomenu tal-għarfien bejn grafema u fonema.
- Kapaċi naqra test b'mod mexxej u nifhem x'hemm miktub, nikseb għarfien u nieħu gost fil-proċess.
- Kapaċi nagħzel testi reali, virtwali u multimedjali għad-divertiment u biex inżomm ruħi infurmat/a, nibni tifsira mit-test billi nuża kliem u informazzjoni viżiva jew bl-awdjo biex nikkonferma, nikkumplementa jew inbidel dak li diġà naf filwaqt li nwarrab dak li huwa superfluwu.
- Kapaċi nħares lejn testi bi skop: Jiena konxju/konxja minn dak li nittama li nikseb minnhom u kapaċi nuża mezzi ta' rkupru, verifiki u links biex insegwi temi jew ideat permezz ta' għadd ta' mezzi, inkluż testi assistiti mit-teknoloġija.
- Kapaċi nagħzel testi addattati għall-finijiet tiegħi, billi nikkunsidra l-qarrejja u l-provenjenza impliċita kif ukoll is-suġġett u l-format.
- Kapaċi nidentifika u nsegwi konvenzjonijiet tal-qari tas-suġġetti akkademiċi tiegħi, rigward il-post u l-iskop tat-testi tal-qari fit-tagħlim u nistaqsi jew naċċetta l-awtorità ta' dawn it-testi.

Il-kitba

- Nista' nuża dak li qrajt, dak li għamilt u dak li ħassejt id-dar, l-iskola u waqt il-logħob fil-kitba tiegħi.
- Kapaċi nwassal il-ħsibijiet tiegħi b'mod qawwi u elokwenti permezz tat-taħdit u l-kitba.
- Kapaċi nagħzel lingwaġġ, reġistru, ġeneru u midjum addattati għat-testi li nikteb.
- Kapaċi nuża l-kitba f'manuskritti (bil-miktub) kif ukoll f'forma diġitali biex ninforma, nipperswadi u nagħti divertiment lill-oħrajn.
- Kapaċi nuża l-kitba biex nikkunsidra ideat u nirrifletti fuq u nikkonsolida l-ħsieb u t-tagħlim tiegħi stess. Kapaċi nsegwi konvenzjonijiet bil-miktub ta' ġeneri u suġġetti li qed nistudja.

Il-precizjoni

- Kapaċi nikteb b'mod preciz billi nuża konvenzjonijiet u regoli tal-lingwa bħal dawk stabbiliti minn Standard English / Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti / l-Akkademja tal-Malti.
- Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-morfoloġija kif ukoll l-għarfien fonoloġiku tiegħi u l-memorja viżiva biex nipprova nisPELLI kliem mhux familjari u nagħraf kliem ortografikament ħażin.
- Kapaċi nuża firxa wiesgħa ta' punteġġjatura biex il-qarrejja jkunu jistgħu jifhmu ċar dak li qed ngħid.

L-ippjanar u r-riflessjoni

- Kapaċi nipjana x-xogħol bil-miktub tiegħi u naħseb fuq dak li nixtieq nikkomunika qabel nibda nikteb.
- Kapaċi nifhem il-bżonn ta' abbozzar; kapaċi neditja u nagħmel il-qari tal-provi tax-xogħol tiegħi u nħalli bizzejjed żmien biex intemm biċċa xogħol.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-kitba tiegħi u naħseb fuq kif nitgħallem l-aħjar.

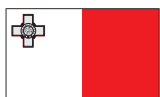
Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

www.schoolslearningoutcomes.edu.mt

Programm Operattiv II - Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insahħu Hilitna għall-Aktar Impjegi u Kwalità ta' Hajja Ahjar
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċjali Ewropew (FSE)
Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Funds UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek